

ციბეხანი

№ 106 / 10 - 16 სექტემბერი / 2012

- ინტერვიუ ირაკლი ალასანიასთან **83. 10**
- ორი აზრი: თსუ-ს საკადრო კოლიტიკა **83. 08**
- რეიტინგები და პარტიების ვნებათაღელვა **83. 23**
- სპეციალური არჩევნები **83. 20**
- მეტი კომფორტი ხელისუფლებას **83. 32**
- ბუბიები გადამაღეთ – რუსები მოდინან! **83. 43**
- ღალატის ეტიმოლოგია **83. 52**

ISSN 1987-7528

9 771987 752008

ფასი 2 ლარი

მთავარი თემა
**ლოპოტის ხეობაში
სვესოვჩეხანინ ბიძაძეებზე**
83. 14-19

ახალი დინამიკი

www.tv9.ge

მთავარი რედაქტორი
შორენა შავერდაშვილი

აღმასრულებელი რედაქტორი
ლიკა ზაკაშვილი

ვიცეპრეზიდენტის რედაქტორი
ნინო ბექიშვილი

შურნალისტები:

ლიკა ზაკაშვილი, ზურაბ ვარდიანი, თათია ხალიანი, ანი ჭანკოტაძე, თინა ყიფშიძე, გიორგი გოგუა, გიორგი ჭყიშვილი, სოფო აფციაური, ეკა მაღალაძე, ლევან ახალაია, სალომე ცეცხლაძე

კონტრაბუსტები:

ბექა ქურხული, პაატა ქურდაძე, გიგი გულუდანი, კახა თოლორდავა, ლელა რეხვიაშვილი

რედაქცია:

ფოტო-რედაქტორი
ლევან ხერხეულიძე
გრაფიკული დიზაინი
თორნიკე ლორთქიფანიძე
რედაქტორ-სტილისტი ნინო ბექიშვილი
კორექტორი თამარ ლონღაძე

გამომცემლობა:

ლიბერალი
ქეთევან ბაბუნაშვილი
გაყიდვებისა და გენერალის
ბანკოტარების მენეჯერი
რუსუდან ბარათაშვილი

გაყიდვების მენეჯერი:

სოფო პაპუნაშვილი
მარკეტინგის მენეჯერი:
ელენე ხარაზაშვილი

დისტრიბუტორი:

მისიელ მამუჩიშვილი

შურნალის გამოწერის მსურველები
დაგვიკავშირდით: 247 10 05.

„სწორედ სიძლიერისას გამოიცდება ის თვისებები, რომელიც მხოლოდ სიძლიერისას უნდა გამოიცადოს“ – ერლომ ახვლედიანი თავის ესეში „მამულისათვის“ ერის თვისებებზე წერს და ეს ამონარიდიც აქედანაა.

სამწუხაროდ, ჩვენ, „გამარჯვებულებიც“ და „დამარცხებულებიც“, თითქოს ვერასოდეს ვაბარებთ „სიძლიერის გამოცდას“.

დამარცხებისას პასუხისმგებლობის ტვირთი სხვაზე გადაგვაქვს და არასოდეს ვიდანაშაულებთ თავს. ჩვენი მარცხი ყოველთვის სხვისი ბრალია. გამარჯვებულებს კი საოცარი „აროგანტული პროვინციალიზმი“ (თომას მანი) გვიპყრობს და ვინცებთ ჩვენივე პროვინციული სიდიადის დაჯერებას, რასაც მოსდევს უფრო დიდი კომპარი – ძალაუფლებით ტკობა და შემდეგ უკვე ამ ძალაუფლებაზე ჩაბლაუჭება, ყველაფრის ფასად.

ჩვენი უახლესი ისტორიაც ამ ორ მოცემულობას შორის ტრიალებს. ჯერ ვერ მოგვიხერხებია, რომ დამარცხებას საკუთარი შეცდომების აღიარებამდე მივეყვანეთ და გამარჯვებას – თავმდაბლობამდე. თავმდაბლობას კი უამრავი სიკეთე მოაქვს – პირველ რიგში, ძალაუფლების ხიბლისაგან გიცავს და ადამიანურ შეგრძნებებს გინარჩუნებს, გამარჯვებულსაც გახსენებს, რისთვის იბრძოდი.

დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ჩვენ არჩევნიდან არჩევნებამდე ვცხოვრობთ. გამარჯვებიდან – დამარცხებამდე. თუმცა, რეალურად, ყოველთვის ვმარცხდებით, რადგან ბოლო 20 წელია ისევ „პატრიოტებად“ და „მოლაღატეებად“, „ქვეყნის აღმშენებლებად“ და „გაყიდულებად“, „წმინდანებად“ და „უნმინდურებად“ ვიყოფით და უმარტივეს კამათშიც კი ვერ ვინარჩუნებთ ადამიანურ სახეს.

წინ კიდევ ერთი არჩევნებია და ყველაზე მეტად მინდა, თითოეულმა ჩვენგანმა სახის შენარჩუნება შევძლოთ – ვიცოდეთ, რისთვის ვიბრძვით, რისთვის ვმარცხდებით ან ვიგებთ. მოსაგები ისევ საკუთარი არჩევანი გვაქვს... და არა რუსეთი, ან ამერიკა.

თომას მანიც ერლომ ახვლედიანმა გამახსენა: „არა, გერმანულად შობილი ყველა, ნებით თუ უნებლიეთ, დაკავშირებულია გერმანულ ბედთან და გერმანულ დანაშაულთან, ხოლო დისტანციის შენარჩუნების სურვილში, რათა კრიტიკული განსჯის შესაძლებლობა მოგეცეს, არ შეიძლება ღალატით დავიინახოთ. სიმართლესთან, რომლის თქმასაც ადამიანი თავის ხალხზე აპირებს, მისვლა მხოლოდ თვითშემეცნების გზით შეიძლება“ (თომას მანი, „გერმანია და გერმანელები“).

შორენა შავერდაშვილი

ფოტო: რეალური გეოგრაფია / ინტერაქტიული

სვასოვჩიასია ოპოზის ხეობაში ბიძაძეა

ბოლო ერთი კვირის მანძილზე, „ლიბერალი“ ორჯერ იყო ჩასული ლაფანყურში და დუისში ლოპოტის ხეობაში ჩატარებულ სპეცოპერაციასა და ამის შემდეგ პანკისის ხეობაში განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით. სპეცოპერაცია კვლავ გრძელდება, ყოველ შემთხვევაში, ლოპოტის ხეობიდან ჯარები არ გამოუყვანიათ. პანკისის ხეობაში კი დანარჩენი გარდაცვლილების ცხედრებსაც ელიან.

რჩება პასუხგაუცემელი კითხვები – ვინ არიან „შეიარაღებული რაზმის“ დანარჩენი წევრები? სად ჰყავთ გარდაცვლილები? ვინ გადაურჩა სპეცოპერაციას? როგორ მოახერხა მობილიზება და აღჭურვა 17-კაციანმა ჯგუფმა პანკისის ხეობაში? როგორ გადაადგილდნენ ასე შეუმჩნეველად ხეობიდან დალესტინის საზღვრისკენ? საით მიდიოდნენ? რა მიზნები ჰქონდათ? რატომ ჩატარდა „განადგურების“ და არა „აყვანის“ ოპერაცია?

„ლიბერალი“ აგრძელებს ამ კითხვებზე პასუხების მოძიებას.

ბეკა ქურხული 83.14

სვასიანუხი ახრევნები

პატიმრები, სამხედროები, ძალოვანი სტრუქტურების თანამშრომლები, სამკურნალო დაწესებულებებში მყოფი პაციენტები – ეს იმ კატეგორიის ამომრჩეველთა არასრული ჩამონათვალია, რომლებიც, კენჭისყრის დღეს არჩევანს, საცხოვრებელი ადგილის ნაცვლად, სპეციალურ უბნებზე გააკეთებენ. ექსპერტების თქმით, სპეცუბნებზე შედეგებით მანიპულირება მმართველი პარტიისათვის პრობლემას არ წარმოადგენს.

ზურაბ ვარდიაშვილი 83.20

ტელევიზია ხანონს მიღმა

აჭარის ტელევიზიის საკითხი 2005 წლის შემდეგ გაურკვეველია. მთავრობის ერთ-ერთი საქვეუწყებო დანესებულებაა და ბიუჯეტიდან ფინანსდება, ტელევიზიის ჟურნალისტები კი, ფაქტობრივად, საჯარო მოხელეები არიან.

იურისტებისთვის გაუგებარია, რა ვალდებულებები უნდა გავრცელდეს აჭარის ტელევიზიაზე მაშინ, როდესაც ის კანონს მიღმა ფუნქციონირებს.

სანამ ტელევიზიის სტატუსი არ განისაზღვრება, მისი რეგულირება არც კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას ევალება.

ევალება თუ არა წინასაარჩევნოდ უფასო და ფასიანი პოლიტიკური რეკლამების განთავსება, საეთერო დროის გამოყოფისას თანაბრობის პრინციპის დაცვა, რამდენად მიუკერძოებლად მუშაობენ ტელევიზიის ჟურნალისტები? ეს კითხვები წინასაარჩევნოდ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს.

ეკა მაღალაძე 83.37

ხეივანები და ჰონიხიხი ჰახიხის ჰნებათალევა

რას ნიშნავს კითხვაზე პასუხის გაუცემლობა, ან პასუხი „არ ვიცი“? ვის ეკუთვნის სინამდვილეში ეს ხმები? ვინ არიან ეს ამომრჩევლები?

პოლიტიკური პარტიების ერთ-ერთი ბოლო რეიტინგი NDI-მ არჩევნებამდე 23 დღით ადრე, 7 სექტემბერს გამოაქვეყნა.

ნინა კვლევის მსგავსად, 7 სექტემბერს გამოქვეყნებულ კვლევაში, პასუხი „არ ვიცი“ რაოდენობა მაღალი იყო.

 სალომე ცეცხლაძე
03.23

ფოტოჩაქოხაქი

ქახთველი ახეხიხანელები

ფოტო მარიამ აბრცელაშვილი

 მარიამ აბრცელაშვილის ფოტორეპორტაჟი
03.44-51

ნომარში:

საქართველო
ფოტო მარიამ აბრცელაშვილი

- 04 მოკლედ
- 06 რიცხვები, ციტატები
ორი აზრი
- 08 ირჩევენ თუ არა უნივერსიტეტში აკადემიურ პერსონალს და ადმინისტრაციას პოლიტიკური ნიშნით?
ინტერვიუ
- 10 „არცკი ვუშვებ, რომ ამ ჯგუფის გადაადგილება არ იყო შეთანხმებული ადგილობრივ სამართალდამცავ სტრუქტურებთან“
არჩევნები 2012
- 26 მმართველი პარტიის ხელი საარჩევნო ადმინისტრაციის ფორმირებაში
- 29 პარტიების ფინანსები წინასაარჩევნოდ
ჟურნალისტური გამოძიება
- 32 მეტი კომფორტი ხელისუფლებას
საზოგადოება
- 40 გენდერული თანასწორობა – ქართული საზოგადოების შეხედულებები
კომენტარი
- 43 ბებიები გადამალეთ – რუსები მოდიან!
კომენტარი
- 52 ლალატის ეტიმოლოგია
ქალაქში მოხეტიალე კაცის ჩანაწერები
- 54 იდეალური ქალაქი
- 56 მიშიზმები

გამომცემელი:

შპს „ლიბერალი“. მისამართი: თბილისი 0183, ჟენეტის ქ. 35. ტელ.: (995 32) 2145002, 2145004. ელ-ფოსტა: info@liberali.ge ვებ-გვერდი: www.liberali.ge

სხვა გამომცემები:

„ცხელი შოკოლადი“, გაზეთი „ლიბერალი“
„ლიბერალის“ სააქტორო უფლებები დაცულია.
ჟურნალში გამოქვეყნებული მასალების ნაწილობრივი და/ან მთლიანი გამოყენება რედაქციის თანხმობის გარეშე აკრძალულია.

ბაჭყალი:

სტამბა „სეზანი“. მისამართი: თბილისი, წერეთლის გამზ. 140. ტელ.: (995 32) 235 70 02.
გამოდის კვირაში ერთხელ, ყოველ ორშაბათს. პირველი ნომერი გამოცემულია 2009 წლის მაისში. რეკომენდებული საცალო ფასი 2 ლარი.

სენატორებს ნინასაარჩევნო ჯონ მაკკეინი და სხვა სენატორები ეწვევიან

სენატორებს ნინასაარჩევნო ჯონ მაკკეინი და სხვა სენატორები ეწვევიან.

სენატორებმა ხაზი გაუსვეს სამართლიანი არჩევნების მნიშვნელობას საქართველოს მომავალი განვითარებისთვის.

„მე მანუხებს ის საკითხი, რომ არჩევნების შემდეგ, შეიძლება, მის შედეგებზე დავა დაინყოს. ჩვენ გვინდა ვიხილოთ თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნები და ეს დამკვირვებლებმა უნდა განსაჯონ, ხოლო დამარცხებულებმა შედეგები აღიარონ“, – განაცხადა მაკკეინმა.

მისასალმებელი სიტყვისას მაკკეინმა ხაზი გაუსვა, რომ ისინი ყურადღებით მოეკიდებიან და არჩევნების შეფასებისას დაეყრდნობიან საერთაშორისო ორგანიზაციების ინფორმაციას არამხოლოდ არჩევნების მიმდინარეობაზე, არამედ ნინასაარჩევნო პერიოდზეც.

„ჩვენ არ ვანიჭებთ უპირატესობას რომელიმე კანდიდატს, მაგრამ ვამაყობთ იმ პროგრესით, რომელიც არის საქართველოში“, – თქვა მაკკეინმა.

NDI: "ნასიონალური მოძრაობის" მხახ ბაზოხითხჯცთა 37% ჟჟახ, "ჟახთოჯ ოსნაბას" ჟი - 12%

NDI-მ ნინასაარჩევნო კამპანიის დანყების შემდეგ პარტიათა რეიტინგი პირველად გამოაქვეყნა.

კითხვაზე: ვის მისცემდით ხმას, ხვალ რომ საპარლამენტო არჩევნები ტარდებოდეს, NDI-ს მიერ გამოკითხულთა

37% ნაციონალურ მოძრაობას ასახელებს, „ქართული ოცნების“ რეიტინგი 12%-ია,

კითხვას უარყოფითად და „არ ვიცი“ კატეგორიით კი, სულ ჯამში, 43% პასუხობს.

2038 გამოკითხულიდან 91 % -ს ყველაზე მეტად პატრიარქი მოსწონს, პატრიარქს კი რიგში ვანო მერაბიშვილი (62%) და მიხეილ სააკაშვილი (61%) მოჰყვებიან.

გამოკითხულთა 42 % პირველ რიგში დადებითად საქართველოს ჯარის საქმიანობას აფასებს, შემდეგ ადგილზე კი პოლიცია და შინაგან საქმეთა სამინისტროა. ვანო მერაბიშვილის პრემიერ-მინისტრად დანიშვნას ნაციონალური მოძრაობის მომხრეთა 87% ეთანხმება, „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველთა 45% კი, არ ეთანხმება.

ნაციონალური მოძრაობის მხარდამჭერთა 69 %-ს მიაჩნია, რომ ქვეყანაში დემოკრატიაა, „ქართული ოცნების“ მხარდამჭერთაგან კი ამ მოსაზრებას მხოლოდ 10% იზიარებს. აღნიშნული შეკითხვის დროსაც მალაღია „არ ვიცი“ პასუხებისა და კითხვაზე პასუხის უარყოფის სისშირე.

კითხვაზე, ვის ისურვებდით საქართველოს შემდეგ პრეზიდენტად, ყველაზე დიდი პროცენტული მაჩვენებელი (28%) „არ ვიცი“ კატეგორიას აქვს, 21% კითხვას უპასუხოდ ტოვებს, გამოკითხულთა 27%-ს პრეზიდენტად ნაციონალური მოძრაობის კანდიდატის ნახვა სურს, ივანიშვილის მიერ მხარდაჭერილი კანდიდატის პრეზიდენტად ხილვის მსურველი 21%-ია.

DAILY TELEGRAPH-ის სწოხით, იხანა სიხიში 150 ოფისჟი ბააბაჟვა

ბრიტანული გამოცემა Daily Telegraph-ი დასავლური დაზვერვის მონაცემებზე დაყრდნობით წერს, რომ ირანის პრეზიდენტმა, მაჰმუდ აჰმადინეჟადმა პირადად მოაწერა ხელი ირანიდან სირიაში ისლამური რევოლუციის გუშაგთა კორპუსის 150 ოფიცრის გაგზავნას პრეზიდენტ ბაშარ ალ-ასადის რეჟიმის მხარდასაჭერად.

გამოცემის ინფორმაციით, ოფიცრები

სირიაში ვერტმფრენებით ჩაფრინდნენ და ასობით ტონა იარაღი ჩაიტანეს. თეირანში სირიის მმართველი ძალისადმი ასეთი სახის დახმარების გადაწყვეტილება ივლისში, სირიის თავდაცვის მინისტრის მკვლელობის შემდეგ მიიღეს. მოგვიანებით, სირიელმა აჯანყებულებმა 48 ირანელი შეიპყრეს, რომლებიც Daily Telegraph-ის მიხედვით, თეირანის მიერ წარგზავნილი ისლამური რევოლუციის გუშაგები იყვნენ. ოფიციალურმა თეირანმაც დაადასტურა, რომ სირიაში მისი მოქალაქეები დაატყვევეს, თუმცა, მისი ინფორმაციით, ერაყის მოქალაქეები სირიაში სალოცავად იყვნენ ჩასულები. სირიაში წელიწადნახევარზე მეტია სამოქალაქო დაპირისპირება გრძელდება პრეზიდენტ ბაშარ ალ-ასადის რეჟიმსა და ოპოზიციას შორის. ირანი კონფლიქტის დასაწყისიდანვე ღიად უჭერს მხარს ასადის რეჟიმს. დასავლეთი კი სირიის ოპოზიციას გულშემატკივრობს, თუმცა საომარ დახმარებას აჯანყე-

ბულებსადმი დასავლეთის ქვეყნები მხოლოდ იმ შემთხვევაში აპირებენ, თუ სირიის მთავრობა საკუთარი მოსახლეობისადმი ქიმიურ იარაღს გამოიყენებს.

შაჟთაბაჯა შაბაბა "ჰაჟანის ჟაჯი" აჟიოხისაჯც ღაჯაფაბაჯ სწო, ნაჯაჯიცი ბაოისაბაბი ჟი აჟიოხისაბაბის სიილან აოოხაჯ

პაკისტანისა და ავღანეთის ტერიტორიაზე მოქმედი დაჯგუფება, ჰაკანის ჟელი, ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობამ 2-წლიანი განსჯის შემდეგ, ტერორისტულ დაჯგუფებად ცნო და შავ სიაში შეიტანა.

ეს გადაწყვეტილება თეთრმა სახლმა დაჯგუფების მიერ რამდენიმე თავდასხმის შემდეგ მიიღო, მათ შორის იყო თავდასხმა ქაბულში შეერთებული შტატების საელჩოზე.

ჰაკანთა ქსელი თვითმკვლელ ტერორისტებსაც აერთიანებს. ბოლო წლებში ჰაკანის დაჯგუფებამ ავღანეთში ნატოსა და აშშ-ს სამხედრო მისიის ყველაზე მეტი ჯარისკაცი დახოცა. ისინი ავღანეთის მთავრობის წინააღმდეგაც იბრძვიან. დაჯგუფების სათავეში თალიბთა სამხედრო ლიდერი, ჯალალედინ ჰაკანი დგას. ზოგი ვერსიით, ჰაკანთა დაჯგუფებას პაკისტანის მთავრობა ეხმარება. The New York Times-ის ინფორმაციით, შეერთებული შტატების მაღალჩინოსანთა ნაწილი ფიქრობს, რომ „ჰაკანის ქსელის“ ტერორისტულ დაჯგუფებად აღიარება საფრთხეს უქმნის დაჯგუფების მიერ ტყვედ აყვანილ მოქალაქეებს და საბოლოო ჯამში უარყოფითად იმოქმედებს პაკისტანისა და ამერიკის ურთიერთობაზე. მათი ოპონენტები კი პირიქით, იმედოვნებენ, რომ ამის შემდეგ ისლამაბადი ისლამისტებისადმი ბრძოლას გაამკაცრებს.

ჰაკანის დაჯგუფების ტერორისტულად აღიარების პარალელურად, შეერთებული შტატების მთავრობამ ტერორისტების სიიდან ოფიციალურად გამოორიცხა ნეპალის კომუნისტურ-მაოისტური

პარტია, რომელიც ამ სიაში 2003 წელს შეიტანეს. აშშ-ს მთავრობის აზრით, ეს პარტია შეერთებული შტატების უსაფრთხოებისთვის საფრთხეს უკვე აღარ წარმოადგენს.

ნეპალის კომუნისტურ-მაოისტური პარტიის მომხრეებმა 1996-2006 წლებში სამოქალაქო დაპირისპირების შემდეგ, მონარქიული ქვეყნის რესპუბლიკად გარდაქმნა მოახერხეს. ამ პერიოდში იატაკქვეშეთში მეზობლი მაოისტები ბრძოლის ძალადობრივ მეთოდებს იყენებდნენ და მეომრებსა და სამოქალაქო ობიექტებს ესხმოდნენ თავს. 2008 წელს მაოისტებმა არჩევნებშიც გაიმარჯვეს და ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი მაოისტი ბაბურამ ბჰატარი გახდა.

სამხეთ ჯავახისიის ქვეყნებს ნატოს ბენეფიციური მიზანი ხილვს ახიოსხი ანვი

საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში ნატოს გენერალური მდივანი, ანდერს ფოგ რასმუსენი იმყოფებოდა. ნატო-ს გენერალური მდივნის განცხადებით, მისი სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მოგზაურობა ევროატლანტიკური უსაფრთხოებისთვის ძალზე მნიშვნელოვანია. ნატო საქართველოს, სომხეთსა და აზერბაიჯანს უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სექტორში რეფორმებით

ეხმარება და მოუწოდებს, რომ განაგრძონ რეფორმების გზა.

„სამხრეთ კავკასიას დიდი ეკონომიკური პოტენციალი აქვს, თუმცა გადაუჭრელი კონფლიქტების გამო ის დაბლოკილია. ახლანდელი დაძაბულობა უნდა შემცირდეს და კონკრეტული ნაბიჯები გადაიდგას, რათა რეგიონული თანამშრომლობა არსებობდეს. თბილისში ყოფნის დროს, მინდა საქართველოს ხელისუფლებას და ხალხს მხარდაჭერისთვის მადლობა გადაუხადო. ეს ქვეყანა ნატოსთვის განსაკუთრებული პარტნიორი და ერთგულების მაგალითია“ – ნათქვამია გენერალური მდივნის ვიდეომიმართვაში. რასმუსენმა ავღანეთის სამშვიდობო მისიაში საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილიც ასახენა და აღნიშნა, რომ შემოდგომაზე ნატო-ს არანეგრ ქვეყნებს შორის საქართველო ყველაზე დიდი კონტრიბუტორი გახდება.

1 სექტემბრიდან საყოველთაო დაზღვევის პროგრამა ამოქმედდა. პენსიონერებს, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანებს და 18 წლამდე, ასევე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს სადაზღვევო პოლისები პენსიებთან ერთად „ლიბერთი ბანკში“ დაურიგდებათ.

8000-მდე პედაგოგს სერტიფიკატი გადაეცა. მიმდინარე წლიდან სერტიფიცირების მსურველები გამოცდის ჩაბარებას წელიწადში რამდენჯერმე შეძლებენ.

12% NDI-ს კვლევის მიხედვით, კოალიცია „ქართული ოცნების“ მხარდამჭერია.

77% საპარლამენტო არჩევნებზე წასვლას აპირებს. NDI-ს მონაცემებით, სამართლიანი არჩევნების ჩატარების უმთავრეს დაბრკოლებად ამომრჩეველთა მოსყიდვა, სიებთან დაკავშირებული პრობლემები და საარჩევნო ყუთებში ზედმეტი ბიულეტენების ჩაყრა დასახელდა.

301 ინციდენტი დაფიქსირდა წინასაარჩევნო პერიოდში. მათ შორის, 198 ზენოლის ფაქტი. ამომრჩევლის მოსყიდვის 46 ფაქტი. ადმინისტრაციული რესურსების გამოყენების – 41, და სხვა ტიპის 16 შემთხვევა.

„ჩვენ არ ვანიჭებთ უპირატესობას რომელიმე კანდიდატს, მაგრამ ვამაყობთ იმ პროგრესით, რომელიც საქართველოშია“ –
ამერიკის რესპუბლიკური პარტიის წევრი, სენატორი ჯონ მაკკეინი საქართველოში წინასაარჩევნო ვიზიტისას.

„კარგა ხანია, უნივერსიტეტი აღარ არის სასწავლო დაწესებულება, ეს პარტიის იდეოლოგიური დანამატია“ –
ლელა გაფრინდაშვილი, ფილოსოფოსი.

„საქართველო ნატოსთვის განსაკუთრებული პარტნიორი და ერთგულების მაგალითია. საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ავღანეთის სამშვიდობო მისიაში. შემოდგომაზე საქართველო გახდება ყველაზე დიდი კონტრიბუტორი ნატოს არანევრ ქვეყნებს შორის და ეს უდიდესი მიღწევაა“ –
ნატოს გენერალური მდივანი, ანდერს ფოგ რასმუსენი საქართველოში ვიზიტისას.

„ქართულ ოცნებასა“ და „ნაციონალურ მოძრაობას“ ვურჩევ, რომ ამომრჩეველთან მეტი კონტაქტი დაამყარონ, რათა საზოგადოებამ კარგად იცოდეს მათი მიზნები და შესაბამისად, სწორი არჩევანი გააკეთოს“ –
ლუის ნავარო, NDI-ს თბილისის ოფისის ხელმძღვანელი წინასაარჩევნო პერიოდში პარტიების რეეიტინგების კვლევის პრეზენტაციისას.

www.ucnobifm.ge

ღიას

ნოდარ ხადური

პროფესორი, კოალიცია „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური საბჭოს ხელმძღვანელი.

„მე სრული პროფესორის თანამდებობა 6 წლის განმავლობაში მეჭირა. ორჯერ გავედი კონკურსში. ერთხელ გავედი 2006 წელს სამი წლით და ვიყავი სრული პროფესორი. შემდეგ უკვე 2009 წელს მივიღე მონაწილეობა და მეორედაც გავედი. მიუხედავად იმისა, რომ მაშინაც ოპოზიციურ პარტიაში ვიყავი. 6 წლის განმავლობაში არასოდეს მიგრძენია არავისგან, რომ უნივერსიტეტში პარტიულობას აქცევდნენ ყურადღებას. მე ძალიან ნეიტრალური ვიყავი და უნივერსიტეტში პოლიტიკაზე არასოდეს მისაუბრია.

ახლა, როდესაც გამოცხადდა კონკურსი, მე ღრმად ვიყავი დარწმუნებული, რომ უნივერსიტეტი არ მიაქცევდა ყურადღებას იმ ფაქტს, რომ მე პარტია „ქართული ოცნების“ წევრი ვარ. ვინაიდან, ჩემს საბუთებში ძალიან რთული იყო რაიმე ხინჯის პოვნა.

მაგალითად, მე საქართველოში მეორე თუ არა მესამე მანჯ ვარ ეკონომისტებს შორის, ვისაც ციტირების ინდექსი აქვს და ჩემი ნაშრომით ამერიკაში ჰოპკინსის უნივერსიტეტში ასწავლიან. ასზე მეტი ნაშრომი მაქვს გამოქვეყნებული შეერთებულ შტატებში, შვედეთში, ბულგარეთში, რუსეთში, აზერბაიჯანში, უნგრეთში და, თავისთავად, საქართველოში. ძალიან ბევრი საქმე გაკეთდა კათედრაზე, რომელსაც მე ვხელმძღვანელობდი.

ამიტომ ვერ ვხედავ ლოგიკურ მიზეზს, თუ რატომ არ უნდა გავსულიყავი. ერთადერთი, რაც თავში მომდის, არის ის, რომ ვარ ოპოზიციურ პარტიაში. როდესაც პროფესიული თვალსაზრისის ნაცვლად გადაწყვეტილების მიღების დროს კომისია ხელმძღვანელობს ასეთი მოტივებით – ეს ჩემთვის შეურაცხმყოფელია. არაპროფესიული ნიშნით უნივერსიტეტში აკადემიური პერსონალის ან ადმინისტრაციის შერჩევა არ უნდა ხდებოდეს. პროფესიული თვალსაზრისით, ძალიან თავმდაბალი ვიქნები, მაგრამ ვიტყვი, რომ ნოდარ ხადური საქართველოში ძალიან ცუდი ეკონომისტი არ არის და რაღაც გამიკეთებია ეკონომიკაში, მაკროეკონომიკაში და, მათ შორის, უნივერსიტეტში. ამიტომ, ლოგიკურ საფუძველს იმისა, რომ მე უნივერსიტეტის სრული პროფესორი აღარ ვარ, ვერ ვხედავ. ახსნა-განმარტებაც არ მიმიღია, თუმცა ის ადგილი ვაკანტურია, სადაც მე უნდა ვყოფილიყავი და ხელახალი კონკურსია გამოცხადებული. მე კვლავ ვაპირებ საბუთების შეტანას.

მართალია, უნივერსიტეტის ავტონომიურობა შეზღუდულია, მაგრამ ხშირ შემთხვევაში, სამწუხაროდ, ეს შეზღუდული ავტონომიურობაც ქალღმადღებელი რჩება. მნიშვნელოვანია, შეიცვალოს გარემო, რადგან უნივერსიტეტში აკადემიური თავისუფლება უნდა იყოს აბსოლუტური. პროფესორი უნდა იყოს თავისუფალი ადამიანი.

ფოტო: ლევან ხაჩიკაშვილი

იხჩევენ თუ ახა უნივერსიტეტის და ადმინისტრაციას

ვერ ვხედავ ლოგიკურ მიზეზს, თუ რატომ არ უნდა გავსულიყავი. ერთადერთი, რაც თავში მომდის, არის ის, რომ ვარ ოპოზიციურ პარტიაში. როდესაც პროფესიული თვალსაზრისის ნაცვლად გადაწყვეტილების მიღების დროს კომისია ხელმძღვანელობს ასეთი მოტივებით – ეს ჩემთვის შეურაცხმყოფელია.

არა

ალექსანდრე კვიციანი

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის შერჩევას არ ინტერესდება მოქალაქეების პოლიტიკური არჩევანით ან საქმიანობით. საქართველოს თითოეული მოქალაქის, მათ შორის, უნივერსიტეტის თანამშრომლის სიტყვის და გამოხატვის თავისუფლებას განსაზღვრავს საქართველოს კონსტიტუცია. თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ თსუ აპოლიტიკური სასწავლო დაწესებულებაა, სადაც პოლიტიკური აქტივობებისა და პროპაგანდის ადგილი არ არის. შესაბამისად, პოლიტიკურ ორგანიზაციებს არ ეძლევათ თსუ-ში მსგავსი ხასიათის ღონისძიებების ჩატარების უფლება.

რაც შეეხება აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის შერჩევის წესს – აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად ტარდება შესაბამისი კონკურსები (წესი განსაზღვრა თსუ-ს აკადემიურმა საბჭომ), ხოლო ადმინისტრაციული პერსონალის შერჩევა საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე ხდება.

ბოლო პერიოდში გავრცელებული განცხადებები, თითქოს აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად ჩატარებული კონკურსების დროს კომისიამ კონკურსანტთა პოლიტიკური შეხედულებებით იხელმძღვანელა, საფუძველსაა მოკლებული. ყველა კონკურსანტი, რომელთა მიმართებაშიც გამოითქვა მსგავსი მოსაზრება, წლების განმავლობაში მუშაობდა თსუ-ში და უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობა და ადმინისტრაცია არასოდეს დაინტერესებულა მათი პოლიტიკური შეხედულებებით.

ამ ეტაპზე აკადემიური პერსონალის შესარჩევი კონკურსი რამდენიმე ფაკულტეტზე დასრულებული. მომავალ კვირას ცნობილი გახდება სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე აკადემიური პერსონალის შესარჩევი კონკურსების შედეგები. შედეგით უკმაყოფილო ნებისმიერ კონკურსანტს საშუალება ექნება გაასაჩივროს გადანყვეტილება. ამასთან, კონკურსების შემდეგ ზოგიერთ მიმართულებაზე დარჩა ათობით ვაკანტური ადგილი. დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ აკადემიური თანამდებობის დასაკავებლად კონკურსში მონაწილეობა ხელახლა მიიღონ. აქვე კიდევ ერთხელ განვმარტავთ, რომ აკადემიური პერსონალის შერჩევას ახორციელებენ სპეციალური საკონკურსო კომისიები, რომლებიც დაკომპლექტებულია შესაბამისი დარგის სპეციალისტებითა და ექსპერტებით. აღნიშნული კომისიები გადანყვეტილებას იღებენ კენჭისყრის წესით და მათ საქმიანობაში უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია არ ერევა. **■**

ახალი ახალგაზრდა პერსონალის შერჩევის წესით?

■ საქართველოს თითოეული მოქალაქის, მათ შორის, უნივერსიტეტის თანამშრომლის სიტყვის და გამოხატვის თავისუფლებას განსაზღვრავს საქართველოს კონსტიტუცია.

თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ თსუ აპოლიტიკური სასწავლო დაწესებულებაა, სადაც პოლიტიკური აქტივობებისა და პროპაგანდის ადგილი არ არის.

ფოტო: ლევან სარაქოძე

"ახსანი ვეშვებ, ხომ ამ ჯბუფის ბანაღბიღება ახ იყო შუთანსებუღი ღბიღობიღვ სამაღთაღმსაღ სბხუღბუღბთაღ"

ინტერვიუ პარტია „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერთან
ირაკლი ალასანიასთან

კოალიცია „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი ლიდერი ირაკლი ალასანია გვესაუბრება ლოპოტის ხეობის სპეცოპერაციაზე, მომავალ საპარლამენტო არჩევნებზე, დასავლელი პარტნიორების განწყობებსა და ბიძინა ივანიშვილის საკადრო პოლიტიკაზე.

რა კითხვები გაქვთ ლოპოტის ხეობაში ჩატარებულ სპეცოპერაციასთან დაკავშირებით?

ოპერაცია აბსოლუტურად არაკომპეტენტურად იყო დაგეგმილი. პირველ რიგში, ურთიერთგამომრიცხავ და ყალბ ინფორმაციას აწვდიდნენ საზოგადოებას თვითონ შსს-ს წარმომადგენლები და მათთან ერთად, პრეზიდენტი და უშიშროების საბჭოს მდივანი, დახვრეტილი რაზმის წარმომავლობასთან დაკავშირებით. ასევე, ეჭვს იწვევს ისიც, რომ რეალურად საზოგადოებას უმაღლავენ, თუ რა მოთხოვნებს აყენებდნენ ამ ჯგუფის წევრები და ვინ აწარმოებდა მათთან კონკრეტულ მოლაპარაკებებს. რატომ არ იყო დაგეგმილი გაუფრთხილებლობის აყვანის ოპერაცია? როგორც ჩანს, ეს იყო განადგურების ოპერაცია. რამდენად აუცილებელი იყო მათი განადგურება? ჯგუფის წევრების აყვანის შემთხვევაში, მათ შეეძლოთ საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოებისთვის საჭირო ინფორმაცია მოეწოდებინათ.

ეჭვს ამძაფრებს ისიც, რომ ოპერაციის შემდეგ ერთი ადამიანიც კი ვერ გადარჩა, პრაქტიკულად ყველა განადგურეს, ვისაც შეეძლო სიმართლე ეთქვა ამ ჯგუფის რეალურ მიზნებსა და ამოცანებზე.

ასევე, რატომ არის დიდი ზენოლა ყველა თვითმხილველზე, მათ შორის, დალუპული მეომრების ოჯახის წევრებზე? მათ აკრძალული აქვთ მედიასთან ურთიერთობა, ისევე როგორც, იმ ქართველებს, რომლებიც სამართალდამცავების ინფორმაციით, ტყვეობაში ჰყავდათ „დივერსანტებს“.

თუმცა, ოფიციალური წყაროების ცნობით, ჯერ არ აუყვანიათ ჯგუფის წევრი, რომლებიც, სავარაუდოდ, ისევ ლოპოტის ხეობაში იმალებიან.

ჩემი აზრით, აქ საუბარია ფანტომურ ექვსკაციან ჯგუფზე, რომლის შესახებაც არაფერია ცნობილი. ვიცნობთ რა იმ რელიეფს, რეგიონს, საზღვრის პერიმეტრს, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ამხელა ჯგუფის მიერ საზღვრის გადაკვეთა ან გადმოკვეთა ქართული

თუ რუსული მხარისთვის შეუმჩნეველი დარჩენილიყო. მით უმეტეს, რომ გავაუმჯობესეთ საზღვრის მონიტორინგის სისტემა.

ჩემი პროფესიული გამოცდილებით, არცკი დაუშვებ იმ ვერსიას, რომ ამ ჯგუფის გადაადგილება არ იყო შეთანხმებული ადგილობრივ სამართალდამცავ სტრუქტურებთან. წარმოუდგენელია, ასეთი ჯგუფის გადაადგილება გამორჩეს ოპერატიულ სამსახურებს.

ჩეჩნეთიდან თუ ჩრდილოკავკასიიდან გადმოსული, თავშესაფრის მოთხოვნელი დევნილების, თუ შეიარაღებული ჯგუფის წევრების რიცხვი საქართველოში საკმაოდ დიდია და არასდროს ყოფილა შემთხვევა, რომ ასეთი მასშტაბის ჯგუფი შემოსულიყო ხეობაში ან გასულიყო ხეობიდან შეუმჩნეველად ან ადგილობრივი სამართალდამცავი სტრუქტურების მონაწილეობისა თუ თანხმობის გარეშე. თუკი იყო ასეთი შეთანხმება, და ჯგუფი გადიოდა ხეობიდან, რატომ მაღავენ და არ ამბობენ ამ ჯგუფის დანიშნულებას, მათ ამოცანას?

ისევ თქვენი გამოცდილებიდან გამომდინარე, შეიძლება 17-კაციან ჯგუფს მოეხერხებინა მობილიზება, შეიარაღება და გადაადგილება შეუმჩნეველად ამ პატარა ხეობაში?

მგონია, რომ ეს პრაქტიკულად შეუძლებელია. მე არ ვარ სამართალდამცავ სტრუქტურებში და არ ვფლობ ოპერატიულ ინფორმაციას, რომ მისი ანალიზი შეეძლო, მაგრამ შეუიარაღებელი, არაინფორმირებული ადამიანისთვისაც კი ცხადია, რომ წარმოუდგენელია ასეთი ჯგუფის შექმნა, შეიარაღება, წევრების კვება და გადაადგილება შეუმჩნეველი იყოს ადგილობრივი სამართალდამცავებისთვის. ეს მიღმავეებს ეჭვს, რომ გარკვეული კონტაქტი ამ ჯგუფსა და ქართველ სამართალდამცავებს შორის იყო, მაგრამ რას გულისხმობდა ეს შეთანხმება? – ამ და სხვა კითხვებზე პასუხები უნდა მივიღოთ.

რა ტიპის ინფორმაცია უნდა იყოს ღია და რა უნდა იყოს დახურული ასეთი სპეცოპერაციების დროს?

სამართალდამცავი და სპეციალური სახელმწიფო სტრუქტურები ანგარიშვალდებულნი არიან საზოგადოების წინაშე. ეს უშიშროების საბჭოს მდივანს და პრეზიდენტს კარგად უნდა ესმოდეთ. თუმცა, მე არ მიკვირს მათი ცინიკური დამოკიდებულება საკუთარი ხალხისა და მათ შორის, დალუპულები-სა და მათი ოჯახების მიმართ.

რა თქმა უნდა, საიდუმლოა სპეცდანიშნულების რაზმის მოქმედების მეთოდები, მათი შეიარაღება, შემადგენლობა, დისლოკაციის ადგილი და ა. შ. ეს ინფორმაცია, ბუნებრივია, დაცული უნდა იყოს საჯაროობისგან, მაგრამ ყველა დანარჩენი შეკითხვა, რომელიც დავსვით, ლეგიტიმურია და მათ პასუხი უნდა გავცეს.

თქვენ რა დამატებითი ინფორმაცია გაქვთ და რა დასკვნებს აკეთებთ?

არ მინდა ვარაუდებზე დაყრდნობით გავაკეთო განცხადებები, მით უმეტეს, რომ ისედაც პოლიტიკურად პოლარიზებული ვითარებაა, წინასწარჩევნო კამპანია მიმდინარეობს და ეს საკითხი არ მინდა დებატების საგანი გავხადო. თუმცა, მე ცალსახად შემიძლია ვთქვა, რომ საქართველოს ხელისუფლება, კონკრეტულად სამართალდამცავი სტრუქტურები და უსაფრთხოების მესვეურები აშკარად არასწორ ინფორმაციას აწვდიან მოსახლეობას.

ამას გარდა, მინდა აღვნიშნო, რომ დღესაც ნათლად გამოჩნდა, რამდენად მყიფეა საქართველოს უსაფრთხოება. ის სტაბილურობა, რაზეც პრეზიდენტი სააკაშვილი ლაპარაკობს, საზღვრის დაცვიდან დაწყებული, შიდა უსაფრთხოებით დამთავრებული, პრაქტიკულად არ მუშაობს. ამის მიზეზია ის, რომ ჩვენდა სამწუხაროდ, კონტრდაზვერვისა თუ კონტრტერორიზმის მთელი ძალები და რესურსები გადართულია პოლიტიკური მიზნებისკენ. პირადი შემადგენლობა დატვირთულია პოლიტიკური იდეოლოგიით, პოლიტიკური დიქტატივით, პოლიტიკური ამოცანებით.

რა გავლენა შეიძლება იქონიოს ბოლოდროინდელმა მოვლენებმა ჩვენს

ურთიერთობებზე ქისტებთან და ჩრდილოკავკასიელებთან?

მე ლიად გამოვთქვი ჩემი მწუხარება ქართველი სპეცრაზმელების ოჯახების მიმართ. ასევე, ჩემთვის საქართველოს ყველა მოქალაქე დანაკლისია, ადამიანური ტრაგედიაა. მაგრამ ასევე სწორად გვაინყდება, რომ ამას შეიძლება შორს მიმავალი პრობლემები მოჰყვეს. მაინც მგონია, რომ ჩვენი ურთიერთობები ქისტებთან, ჩეჩნებთან, განსაკუთრებით პანკისში 2002-2003 წლების მერე იმდენად მრავალჭირნახულია, რომ ამ ტრაგედიასაც გადავიტანთ. ქისტებისა და ჩვენი საზოგადოების მოთმინებისა და სიბრძნის იმედი მაქვს.

როგორი წინასაარჩევნო განწყობა ზუგდიდში?

ზუგდიდშიც არათანაბარ მდგომარეობაშია „ოცნება“ და „ნაციონალური მოძრაობა“. ყველა ბილბორდი დაკავებული აქვთ. ორი კვირაა უშედეგოდ ვთხოვთ ადგილობრივ მმართველობას, რომ ადგილი გამოგვიყონ. აღარაფერს ვამბობ ნაციონალურ არხებზე, სადაც, პრაქტიკულად, დროს არ გვითმობენ, რომ ჩვენი სათქმელი ზუგდიდის ამომრჩევლებს მივიტანოთ. მიუხედავად ამ არათანაბარი პირობებისა, ოპონენტის მიმართ ჩემი თხოვნაა, რომ ადგილობრივი თუ ცენტრალური არხის ეთერში დავსხდეთ, ვიკამათოთ და ზუგდიდელს მივცეთ საშუალება, ინფორმირებული არჩევანი გააკეთონ. დღემდე პასუხი არ გაუციათ.

ამ ყველაფრის მიუხედავად, საზოგადოების უმრავლესობა მაინც პოულობს საშუალებას, მიიღოს ინფორმაცია ჩვენი უშუალო შეხვედრებით, გავრცელებული მასალებით. მე იმედინად ვარ განწყობილი, რომ კონკურენტული არჩევნები შედგება და შევძლებთ, ხალხის არჩევანი დავიცვათ.

ბოლო 11 დღეა, რაც ჩვენს შეხვედრებზე ზონდერჯგუფების მოგზავნა შეწყდა, რომლის მიზანიც იყო ჩვენი წყობიდან გამოყვანა, გვახსოვს ქვების სროლა, ნასვამი ადამიანების მიერ მხარდაჭერების გამოწვევა. ეს შეწყდა იმიტომ, რომ სადამკვირვებლო მისიებმა

აქტიურად მუშაობა დაიწყეს. თუმცა, ეს საკმარისი არ არის. ჩვენ გვქონდა შეხვედრები სენატორებთანაც, საელჩოსა და ევროკავშირის წარმომადგენლებთან, ავუსხენით, რომ ძლიერი მონიტორინგი უნდა იყოს სოფლებშიც და არა მხოლოდ რაიონულ ცენტრებში.

მთავარია, არ დავიზაროთ ჩვენი სამოქალაქო მოვალეობის შესრულება, მივიდეთ არჩევნებზე. გაყალბების მცდელობა იქნება მაქსიმალურად შეზღუდული ჩვენი დამკვირვებლებისა და წარმომადგენლების მიერ. რაც ყველაზე მთავარია, არჩევანის კონფიდენციალობა გარანტირებული იქნება. ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლები, გამგებლები, განზრახ ავრცელებენ ხმას, რომ შეუმჩნეველი არ დარჩებათ, ვინ ვის მისცემს ხმას. ვრცელდება ხმები, რომ შეიძლება ვიდეოკამერები იყოს, ან ამომრჩევლებს მისცემენ უკვე შემოხაზულ ბიულეტენებს. ეს იმიტომ ხდება, რომ დააშინონ ამომრჩეველი. ყველა რესურსი იქნება გამოყენებული, რომ არჩევნები არ გაყალბდეს.

რამდენიმე დღეა, ჩემმა ოპონენტმა ახალაიამაც დაიწყო წინასაარჩევნო კამპანია. მე პატივს ვცემ ჩვენი მამების თაობას. მინდა, რომ ზუგდიდელს ღირსეული ოპონირების მაგალითი მივცეთ, ამიტომ შევთავაზებ დებატები, რომელსაც, სამწუხაროდ, არ თანხმდება და ნაც-მოძრაობის მხრიდან ენთუზიაზმი არ ჩანს. ეჭვი მიჩნდება, რომ ძველი, ნაცადი ხერხებით სურს გავიდეს ფონს, ამომრჩეველთა დაშინებისა და არჩევნების გაყალბების გზით. მაგრამ ეს წარსულს ჩაბარდა.

თქვენი აზრით, დასავლეთში ხომ არ მიაჩნიათ, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება მათთვის საუკეთესო პარტნიორია?

ეს ლეგიტიმური შეკითხვა იყო 2008 წელს და იმდროინდელი ჩემი ინტენსიური კავშირების საფუძველზე შემიძლია ვთქვა, რომ ასეთ საფრთხეს გრძნობდა დასავლეთი, მაშინ მათთვის უკეთესი ალტერნატივა არ ჩანდა. დღეს აბსოლუტურად შეცვლილია დამოკიდებულება. ამაში კიდევ ერთხელ დამარწმუნა დღევანდელმა

შეხვედრებმა სენატორებთან, პირადად მაკკეინთან, ლიბერმანთან და გრემთან. დავრწმუნდი, რომ დასავლელი პარტნიორები ხედავენ ალტერნატივას „ქართულ ოცნებაში“.

ქვეყნის დასავლელი პარტნიორებისათვის ეჭვგარეშეა „კოალიციის“ დასავლური ორიენტაცია? ხომ არ აქვთ მათ კითხვები უშუალოდ ივანიშვილთან დაკავშირებით?

„ოცნებასთან“ დაკავშირებით კითხვები არ არსებობს, დღევანდელი შეხვედრაც ამის დასტურია. სენატორებმა დღესაც მიიღეს ამომწურავი პასუხი და დასტური იმისა, რომ ჩვენ განვავრცობთ მონაწილეობას ნატოს სამხედრო ანტიტერორისტულ ოპერაციებში იმიტომ, რომ საქართველოს სჭირდება, იყოს მონაწილე ასეთი უსაფრთხოების ოპერაციებისა. გეზი ევროპული ოჯახისაკენ უცვლელია იმის მიუხედავად, თუ რა ნარატივს ავრცელებენ ნაციონალური მოძრაობის ლობისტები, რომელთაც, სხვათა შორის, ჩვენი გადამხდელები აფინანსებენ.

ჩვენს ამერიკელ პარტნიორებს უნდათ, რომ ყველა ცვლილება მოხდეს მშვიდობიანად და ბოლო 20 წლის განმავლობაში, შეიქმნას პირველი პრეცედენტი იმისა, რომ არჩევნების გზით შეიცვალოს ხელისუფლება. აქვე დავძენ, რომ სენატორებს, მაკკეინსა და ლიბერმანს, არაერთხელ უთქვამთ პირადად ჩემთვისაც, რომ სააკაშვილის მცდელობა, დარჩეს ხელისუფლებაში, პუტინის მსგავსად, მათთვის მიუღებელია. უნდა მოხდეს ხელისუფლების გადაცემა არჩევნების გზით, სააკაშვილმა უნდა მისცეს შანსი დემოკრატიას და არ ალუდგეს წინ ხალხის არჩევანს.

ამერიკელების პოზიცია ცალსახაა. ისინი პატივს სცემენ ხალხის არჩევანს და ავტორიტეტული საერთაშორისო ორგანიზაციების დასკვნებს. ნებისმიერი გადაცდომა სამართლიანი არჩევნებიდან მხარეებმა უნდა მოავარონ სამართლებრივ სივრცეში. იქნება ეს საპროტესტო აქციები, პრობლემური საარჩევნო უბნების გადათვლა, თუ არჩევნების ხელახლა ჩატარება. ეს უნდა

მოხდეს კანონის ფარგლებში და, რა თქმა უნდა, გვაქვს სრული თანხმობა ჩვენს ამერიკელ და ევროპელ პარტნიორებთან.

ჩვენ ვთვლით, რომ კონკურენტული არჩევნების ჩატარება ყველაზე მნიშვნელოვანი ამოცანაა და „ოცნების“ მიზანი სწორედ ასეთ არჩევნებში გასვლაა. ჩვენ ნაკლებად გვზიზავს გაყალბებულ არჩევნებთან ბრძოლა. მთავარია, ასეთ არჩევნებში გავიმარჯვოთ.

☒ „კოალიციის“ საარჩევნო სიებზე და მაჟორიტარებზე რომ ვისაუბროთ, რამდენად თანმიმდევრულია ბიძინა ივანიშვილის საკადრო პოლიტიკა? სიის პირველი ნომერი კახი კალაძეა, მაჟორიტარებშიც სპორტსმენები და მსახიობები არიან, აღარაფერს ვამბობ ისეთ კონტროვერსიულ ადამიანებზე, როგორებიც არიან შალვა ხაჭაპურიძე და მურმან დუმბაძე.

მომწონს, რომ ჟურნალისტები უკვე მკაცრად აფასებთ ჩვენს საკადრო პოლიტიკას, ჩვენთვის ეს სასიამოვნოა. ვერ დაგეთანხმებით, რომ არათანმიმდევრულები ვართ პოლიტიკური ხედვის კომუნიკაციაში. ჩვენ ვრჩებით ერთგული ჩვენი გაცხადებული მიზნებისა.

არ შემიძლია, არ გავიზიარო თქვენი კრიტიკა იმასთან დაკავშირებით, რომ საარჩევნო სიების შედგენაში სრულყოფილებას ვერ მივალნიეთ. მაგრამ ჩვენი საზოგადოებაც არასრულყოფილია. ამდენი დიმიტრი გელოვანი ვერ ვიპოვეთ. შეცდომები იყო და ალბათ, მომავალშიც იქნება. მაგრამ მთავარია, რომ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, კომპეტენტური ადამიანები შემოვიკრიბოთ.

☒ ჩემი კითხვის პათოსიც ესაა – თქვენი საარჩევნო სია არ მეტყველებს იმაზე, რომ არჩევანი კომპეტენციის სასარგებლოდ

ბლოდ გაკეთდა. კახი კალაძეც, პირველ ნომრად, ამის მაგალითია.

აბსოლუტურად ლოგიკურია, რომ სიის სათავეში არის ახალი პარტიის – „ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს“ – წარმომადგენელი, იმიტომ, რომ კოალიცია შექმნა და დაქსაქსული ოპოზიციური ძალები ბიძინა ივანიშვილმა გააერთიანა. ლოგიკურია, რომ მისი პარტიის წარმომადგენლები ყოფილიყვნენ სიის სათავეში.

რაც შეეხება კახი კალაძეს, ის მართლაც მისაბაძი ადამიანია სხვადასხვა თაობისათვის, ჩვენი მოქალაქეებისთვის. მან დაასრულა თავისი სპორტული კარიერა, შემდეგ შეიძინა ძალიან კარგი ბიზნეს გამოცდილება და აბსოლუტურად ვიზიარებ იმ მოსაზრებას, რომ კახი კალაძე იმსახურებდა სიის სათავეში ყოფნას.

ესეც თქვენ კორექტული პასუხი. ☒

ესაუბრა შორენა შავერდაშვილი.

Radiko Commersant

marketing@commersant.ge
+995 32 2505 955

ბიზნესის პერსონალური რადიო

Commersant.ge

რეპორტაჟი

სპეცოპერაცია ლოპოტის ხეობაში ბეძეობა

სპეცოპერაცია კვლავ გრძელდება. ლოპოტის ხეობიდან ჯარები არ გამოუყვანიათ. პანკისში კი გარდაცვლილების ცხედრებს ისევ ელიან.

ბექა ქურხული

„კიდევ ბევრ ცუდ ამბავს გავიგებთ“, „გაყალბდება არჩევნები“ „შეიძლება, სამოქალაქო დაპირისპირება დაიწყოს“ – ეს ის საკითხებია, რომლებიც ბოლო კვირის განმავლობაში პანკისის ხეობაში უკვე მეორედ ჩასულებს დაგვხვდა.

ადგილობრივი მოსახლეობა ახლაც დაზაფრული, გაბრაზებული და გაოგნებულია. გაბრაზებას და გულისტკივილს განსაკუთრებით გაურკვეველობა, ურთიერთგამომრიცხავი ინფორმაცია და ამასთან დაკავშირებით ატეხილი მითქმა-მოთქმა ამძაფრებს. უამრავი პასუხგაუცემელი კითხვაა: რატომ? რა მოხდა? ვინ გაიყვანა ეს ბიჭები ხეობიდან? ქისტებს განსაკუთრებით მიცვალებულების გადაცემასთან დაკავშირებით ატეხილი, სრულიად გაუგებარი „დამალობანა“ აღიზიანებთ.

29 აგვისტოს პრემიერ-მინისტრ ვანო მერაბიშვილის პრესსპიკერი შოთა უტიაშვილი „ლიბერალის“ კითხვაზე, „არის თუ არა სოფელ ლა-

ფანყურში ჩატარებული სპეცოპერაცია ანტიტერორისტული ხასიათის“, – დადებითად პასუხობდა. „ვის წინააღმდეგ მიმდინარეობს სპეცოპერაცია?“ – „ჩრდილოეთ კავკასიელების“, – თქვა შოთა უტიაშვილმა. ხოლო კითხვაზე, „უკავშირდება თუ არა სპეცოპერაცია დაღესტანში ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს“ – პრესსპიკერის პასუხი უარყოფითი იყო.

30 აგვისტოს შსს ოფიციალურ განცხადებას ავრცელებს: „ლოპოტის ხეობაში მიმდინარე სპეცოპერაციის ძირითადი ფაზა დასრულებულია. შეიარაღებულ დივერსანტთა ჯგუფის 11 წევრის გვამი ნაპოვნია. მათი ნაწილი რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეები არიან ჩრდილოეთ კავკასიიდან. გარდაცვლილთა დაკრძალვა მოხდება მათი რელიგიური მრწამსის შესაბამისად. შინაგან საქმეთა სამინისტროს აქვს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ შეიარაღებული ჯგუფის რამდენიმე წევრი შეიძლება ხეობაში იმალებოდეს“.

1 სექტემბერს შსს-მ გაავრცელა კიდევ ორი, თითქმის იდენტური განცხადება. შსს-ს სპეცსამსახურის ხელმძღვანელი, სალომე მახარაძე და მინისტრის მოადგილე, შოტა ხიზანიშვილი ირწმუნებოდნენ, რომ სპეცოპერაციის დროს დაღუპული პირებიდან არცერთი არ იყო საქართველოს მოქალაქე, სალომე მახარაძე ამბობდა: „გავრცელებული ინფორმაცია იმის

ფოტო: ირაკლი ბაქრაძე / ინფორმაციის სააგენტო

შესახებ, რომ ლოპოტის ხეობაში, სპეცოპერაციისას ლიკვიდირებულები პანკისის მაცხოვრებლები იყვნენ და ამჟამად სოფელ დუისში უნდა გადაასვენონ, სრული აბსურდია. ლოპოტის ხეობაში ჩატარებული ოპერაციის დროს, გარდაცვლილი პირები საქართველოს მოქალაქეები არ არიან. ჩატარებულ ოპერაციასთან დაკავშირებით გამოძიება გრძელდება. მიმდ-

ნარეობს ცხედრების ექსპერტიზა და იდენტიფიკაციის პროცესი. თუმცა, გადაჭრით შეიძლება ითქვას, რომ ოპერაციის დროს დაღუპული შეიარაღებული ჯგუფის წევრები საქართველოს მოქალაქეები არ არიან“.

3 სექტემბერს კი შსს-მ აღიარა, რომ „იდენტიფიცირებული 7 ცხედრიდან, ორი არის საქართველოს მოქალაქე“.

საინტერესო ის გახლავთ, რომ 1

სექტემბრისთვის, როცა სალომე მახარაძე შეიარაღებული დაჯგუფების დაღუპულ წევრთა შორის საქართველოს მოქალაქეების არსებობას კატეგორიულად უარყოფდა, მათი დუისში დასაფლავების შესაძლებლობას გამოირიცხავდა და აბსურდულს უწოდებდა, როდესაც ბატონი შოთა ხიზანიშვილი ზუსტად იმავეს გვიმტკიცებდა „დანამდვილებით“ და არანაკლებ კატე-

გორიულად, დუისში უკვე საფლავები იყო გათხრილი და მეზობლები და ნათესავები დაღუპულთა ოჯახებს უსამძიმრებდნენ. თუმცა, დუისელებს, ღიად გლოვა, ისევე როგორც, ჟურნალისტებთან და არა მარტო ჟურნალისტებთან, არამედ ერთმანეთთან ურთიერთობაც კი აუკრძალეს, იმ მოტივით, რომ „ზედმეტი პანიკა“ საჭირო არ იყო და თუ ამ მოთხოვნას არ დაემორჩილებოდნენ, მიცვალებულებს საერთოდ არ გადასცემდნენ.

ლოპოტის ხეობაში სპეცოპერაცია გრძელდება. ხეობის მიმართულებით აქტიურად გადაადგილდებიან ძაღვანი სტრუქტურები. ადგილობრივებისათვის ხეობა ისევ ჩაკეტილია.

გამგებელი, მორის პარკინაშვილი.

ერთ-ერთი ლაფანყურელი სპეცოპერაციის დასაწყისზეც გვიყვება. მისი ინფორმაციით, მიცვლების გათავისუფლების შემდეგ, „ნაკეთობაზე“, მარმარილოს კარიერთან, როდესაც ქართველი მესაზღვრე სამ შეიარაღებულ პირთან ერთად ცდილობდა დაკავშირებოდა „მაღალჩინოსანს“, სწორედ ამ დროს ისროლა სნაიპერმა და ატყდა ორმხრივი სროლა, რის შემდეგაც დაიწყო სპეცოპერაცია. თუმცა, დამატებითი დეტალები ადგილობრივებისთვისაც უცნობია.

ხეობა ჩაიკეტა მეცხვარეებისთვისაც. მეცხვარეებს ხევის და მუხათციხის სასაზღვრო პოსტებთან ახლოს

არა, მაგრამ ქისტები უკვე თვალეზითა გვჭამენ. ეგე, ბიჭიც თანა მყავს და რამე რომ იყოს, ცხვრისა გულისთვის შეილს ხომ არ მოვაკვლევინებ... არც მემრის მე მაქეთა, პანიკისაკენ პირს აღარ ვიზამ...“

სპეცოპერაციის უშუალო მომსწრეები გახდნენ ყარაჯალელი აზერბაიჯანელებიც, რომლებსაც იქვე, ხევის საგუშაგოსთან ჰქონდათ ცხვირს ბინა. „მსხვილკალიბრიანი ცეცხლსასროლი იარაღის გარდა, შეიარაღებულ დაჯგუფებას ვერტმფრენებიდანაც გაუხსნეს ცეცხლი და ისეთი სროლა ატყდა, 41 წელი გეგონებოდა“.

„მეცხვარული საგიდან“ ყველაზე საინტერესო ინფორმაცია ყვარლის რაიონის სოფელ ენისელის მცხოვრებმა მეცხვარემ მოგვანოდა, რომლის ბინაც დაღესტნის საზღვრიდან 1 კილომეტრშია. ის ყველაზე ბოლოს, 4 სექტემბერს გამოვიდა ლოპოტის ხეობიდან.

„31 აგვისტოდან პირველი სექტემბრის ღამეს, როცა სულ მარტო ვიყავი დარჩენილი ბინებზე, დანარჩენი მეცხვარეები უკვე წამოსულები იყვნენ, ძაღლებმა ყეფა დაიწყეს და რაღაცას მიეტანენ. ძაღლი ადამიანს სხვანაირად უყეფს, საქონელს სხვანაირად და ნადირს სხვანაირად. აშკარად ადამიანის ხმაზე ყეფავდნენ. მიეტანებოდნენ, გამოვარდებოდნენ. ვერ იგერიებდნენ ძაღლები. თან უკუნეთი ღამე იდგა, ვერაფერს გაარჩევდი. მარტო ვიყავ შიშველი ხელებით და თან ხომ ვიცოდი, რა ამბავიცა ტრიალებდა. უცებ შევევარდი ბინაში, ფარანი ავიღე, ბინის კარს ჯოხი მივაბჯინე და ხევი დავიძალე. ლოპოტის პოსტის უფროსს რამაზ ფარადაშვილს დავურეკე, თან ტელეფონს ხელს ვაფარებდი, რომ შუქი არ გამოსულიყო. მეთქი ეგრე, ეგრე, ნამდვილად რაღაცაშია საქმე, ვილაცხევი არიან, მოძრაობენ. შენ როგორ ხარო, იმ საათში ეგა მკითხა. ნუ გეშინია, მე დამალული ვარ-მეთქი, ვუთხარი. მთელი ღამე ეგრე გავათენე. დილით რომ აველ, კარი შეღებული იყო და დაბლა ასანთის ღერების ნა-

■ „რაც დრო გადის, უფრო ვერა ვხვდებით, რა მოხდა. რა უნდოდათ? ან ეს ბიჭები ვინ შეკრიბა აქ? ვინ წაიყვანა? სად მიჰყავდათ? ეგრე ხომ არ ხდება, რომ ეს ახალგაზრდები თავისით შეიკრიბნენ და წავიდნენ? ან იარაღი ვინ მისცათ? ან გზა და გეზი ვინ ასწავლათ? ვინ ხელმძღვანელობდათ? ვისთან და სად გაუშვა ეს ხალხი?“

ლაფანყურელები ფიქრობენ, რომ სამართალდამცავები კვლავ იმ გადარჩენილ „დივერსანტს“ ეძებენ, რომელიც სპეცოპერაციას ცოცხალი გადაურჩა.

საინტერესოა გათავისუფლებული ხუთი მიცვლის ბედიც. ამდენი ხნის შემდეგაც კი ეს ხუთი ადამიანი კატეგორიულად ერიდება არა მარტო ჟურნალისტებთან, არამედ საერთოდ, „გარესამყაროსთან ზედმეტ ლაპარაკს“. ლაფანყურელების თქმით, მათ ხელწერილები ჩამოართვეს, რომ არაფერს იტყოდნენ და საერთოდ, „ჭკუით იქნებოდნენ“. ადგილობრივები იმასაც ამბობენ, რომ იმის შესამოწმებლად, თუ რამდენად კეთილსინდისიერად ასრულებენ პირობებს ყოფილი მიცვლები, მათ პირადად ამოწმებს და სახლში აკითხავს თვით ლაფანყურის

მდებარე ცხვრის საძოვრების დატოვება მოუხდათ. ძაღვანების მოთხოვნით, ქვევით, ალაზნის პირას ჩამორეკეს ცხვარი. ეს მაშინ, როცა ჩვეულებრივ, მთის ბინებზე ოქტომბრის შუა რიცხვებამდე რჩებიან.

ბარში ჩამოსული მწყემსები ამბობენ, რომ ხეობაში ცხედრის სუნია და ფიქრობენ, რომ ერთ-ერთი გარდაცვლილის ხეობიდან გამოტანა, შესაძლოა, ვერ ხერხდება.

ალაზნის ჭალა სავსე იყო ლოპოტის ხეობიდან და პანიკისიდან გამორეკილი ცხვრის ფარებით. პანიკისის ხეობიდან მოერეკებოდნენ ცხვარს ყვარლის რაიონის სოფელი ჭიკანის მცხოვრებლები. ვკითხეთ, რატომ გამოვიდნენ პანიკისიდან და ჰქონდათ თუ არა ადგილობრივებთან უსიამოვნება. მეცხვარეებმა გვიპასუხეს, რომ „ვერ

მწვავები ეყარა. ხელი არაფრისთვის ეხლოთ. მარტო სამი პური ეელოთ, ერთი კარგი ნაჭერი ყველი. იქვე არ ეჭამათ. თან წეელოთ. რავი, მე იმას ვფიქრობ, იმათაგან ხომ არ იყვნენ ვინც გადაურჩათ და გამეექცათ. თან მეც წამოვედი“.

პანკისის ხეობაში ცხედრებს ისევ ელოდებიან. „ის ბიჭებიც მოგვცენ, რატომ არ გვაძლევენ? მერე რა, რომ ჩეჩნები არიან. მაინც ჩვენები არიან და ჩვენ დავმარხავთ“, – გვეუბნება ჩვენი მასპინძელი.

„რაც დრო გადის, უფრო ვერა ვხედებით, რა მოხდა. რა უნდოდათ? ან ეს ბიჭები ვინ შეკრიბა აქ? ვინ წაიყვანა? სად მიჰყავდათ? ეგრე ხომ არ ხდება, რომ ეს ახალგაზრდები თავისით შეიკრიბნენ და წავიდნენ? ან იარალი ვინ მისცათ? ან გზა და გეზი ვინ ასწავლათ? ვინ ხელმძღვანელობდათ? ეგ აქაური იქნება, სხვა ხომ არ მოვიდოდა? ვისთან ჰქონდა საქმე? ვისთან და სად გაუშვა ეს ხალხი? აი, მაგას ვარკვევთ და აუცილებლად გავარკვევთ“, – ამბობენ ადგილობრივი ქისტები.

ადგილობრივებმა ისიც გვითხრეს, რომ ხეობაში ვრცელდება ხმები, თუკი „ნაციონალური მოძრაობა“ არ დარჩება ხელისუფლებაში, და მით უმეტეს, თუ „ქართული ოცნება“ მოვა, მაშინ ე. წ. „ვაჭაბიტებს“ შეავინროვებენ და განდევნიანო. პანკისში „ვაჭაბიტებს“ ყველა იმ ადამიანს უწოდებენ, ვინც ისლამური რელიგიის წესებს ზედმიწევნით ასრულებს და მუსლიმანური რელიგიის ყველა მოთხოვნას იცავს. ამას უმეტეს შემთხვევაში „ვაჭაბიზმთან“, როგორც იდეოლოგიასთან, ან რაიმე რელიგიურ ექსტრემიზმთან, ძალიან ცოტა აქვს საერთო.

პანკისელები ყველაზე მძიმედ მაინც ჭირისუფლების დაშანტაჟებას, მიცვალებულებთან დაკავშირებულ უამრავ ტყუილს და ურთიერთსაინააღმდეგო ინფორმაციის გავრცელებას განიცდიან. „სამი დღე ველოდით მანქანას. გაჩერდებოდა ვინმე, გამოვიქცეოდით ქალები. ისევ არ ჰყა-

ფოტო: ირაკლი ზღვინიძე / ინტერპრესი

მერე ტელევიზორში რომ აჩვენეს, სახე დაფარული ჰქონდა, მაგრამ გულ-მკერდით ვიცანი. ტელევიზორს ვეცი, ჩემი შვილია-მეთქი! თურმე მამამისმა უკვე იცოდა და მე მიმა-ლაგდა. ხომ გეუბნებით, თურქეთში აპირებდა სამუშაოდ წასვლას. სხვა არაფერი არ ვიცი. ვინ წაიყვანა? სად წაიყვანა და რატომ? ან იარალი ვინ მისცა? აი, ეგ მინტერესებს“.

საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ ასლან მარგოშვილი ფინეთიდან ჩამოვიდა (21 მარტს). ბაჰაუდინ ბალაკაშვილი კი – ავსტრიიდან. ლონდონიდან იყო ჩამოსული ახმედ ზაკაევის მცველი, დუკვახა დოშუევი.

რატომ შეიკრიბა ეს ხალხი პანკის-ში? ვინ შეკრიბა და რა მიზნით? რო-გორ მოხერხდა პანკისის ხეობაში,

უფრო სწორად კი დუისში, 17-კაციანი შეიარაღებული რაზმის შეკრება, და-ფინანსება, ორგანიზება და აღჭურვა, თანაც თუ ხელისუფლებისაგან გავრ-ცელებულ ოფიციალურ კადრებს და-ვეყრდნობით, უახლესი იარაღით, მათ შორის მსხვილკალიბრიანი ტყვიამფრ-ქვევებით? და შემდეგ, როგორ მოა-ხერხა ამხელა და ასე შეიარაღებულმა რაზმმა პანკისის ხეობიდან ლოპოტის ხეობამდე შეუმჩნეველად გადასვლა? იქნებ „დაფოთილილი ტყით“? და ეს მაშინ, როდესაც დუისში შესასვ-ლელშივე პოლიციის უზარმაზარი და გამჭვირვალე შენობა დგას და პა-ტრულის მანქანები წუთში ერთხელ მთელ ხეობას სერავენ, დანარჩენ სა-მოქალაქო ტანსაცმელში ჩაცმულ და „ჩვეულებრივი მანქანებით“ მოძრავ

ინფორმატორებს რომ თავი დავა-ნებოთ? თუ ჭირისუფლის ჭიშკრის გაღება-დაკეტვა და გარდაცვლილის დაკრძალვაც კი ასე მკაცრად კონ-ტროლდება ჩვენი ხელისუფლებისა-გან, ამხელა „სამხედრო დივერსიული ოპერაცია“, რომლის წევრების ნაწი-ლიც ავსტრიიდან, დიდი ბრიტანე-თიდან და ფინეთიდან შემოუერთდა რაზმს, როგორ გამოეპარათ?

„არ ვიცი, ვერაფერი ვერ გავი-გეთ, რა მოხდა, მაგრამ აუცილებლად გავარკვევთ და პასუხს მოვთხოვთ აქაურსაც და სხვასაც!“ – ამბობენ დუისელები.

ამასობაში კი წარმატებით დაწყე-ბული სპეცოპერაცია კვლავ გრძელ-დება და ლაფანყურის ხიდს იქით შეს-ვლა ისევ აკრძალულია. **■**

მორიგი მცდელობა, საქართველოში დაძა-ბულობისა და დესტაბილიზაციის ტალღა ააგროს, დასაწყისშივე ჩაიხშობა“. სტა-ტია ამერიკულმა გამოცემამაც 2008 წლის აგვისტოს ომის განხილვით დაასრულა.

„ქართული მხარის თქმით, შეიარაღებული რეიდი „მტრის“ ინტერესებს ემსახურებოდა“ – ასეთი სათაურით გამოაქვეყნა სტატია სააგენ-ტო „როიტერმა“. სათაური მიხილ სააკაშვი-ლის სატელევიზიო გამოსვლისას ნათქვამ ამავე შინაარსის ფრაზას იმეორებდა. ამ დროს პრე-ზიდენტს უკვე გამართული ჰქონდა შეხვედრა შინაგან საქმეთა და თავდაცვის მინისტრებთან და ლაფანყურის მოსახლეობასთან, სადაც მან „ურთულესი სპეცოპერაციის დროს ქართველი სამხედროების გმირობაზეც“ ისაუბრა.

„რუსულმა უშიშროების სამსახურებ-მა საქართველოს საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთის ფაქტები უარყვეს“, – წერდა „როიტერი“ და დასძენდა: „პროდასავლური ორიენტაციის სააკაშვილს, რომელიც 2004 წლიდან ხელისუფლებაშია, ახლად შექმ-ნილ ოპოზიციურ ძალასთან ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებისთვის წინ მზარ-დი დაპირისპირება აქვს“. ეს იყო პირველი შემთხვევა, როდესაც მედიამ წინასაარჩევ-

ნო პროცესსა და ბიძინა ივანიშვილის კოა-ლიციის მზარდ რეიტინგზე მიანიშნა.

უცხოურ გამოცემებში 30 აგვისტოს გა-მოქვეყნებულ მასალებში უფრო და უფრო მეტი კითხვა ჩნდებოდა: რატომ დაუპი-რისპირდა საქართველო დაღესტნელებს: ხალხს, რომელიც თბილისის „მთავარი მტრის“, რუსეთის წინააღმდეგ აქტიურად იბრძოდა? თან მაშინ, როდესაც აქამდე ქართული მხარე ჩრდილოკავკასიელი ბო-ვიკებისათვის, ფაქტობრივად, ერთადერთი საიმედო თავშესაფარი იყო. „რუსეთთან დაპირისპირებული ჩრდილოკავკასიელები საქართველოს საზღვარს ადრეც ხშირად კვეთდნენ, ხოლო რუსეთ-ჩეჩნეთის 1999 წლის ომის დროს პანკისის ხეობა, საქარ-თველოს ტერიტორიაზე ჩეჩენი მეზობლე-ბის თავშესაფარი გახდა“ – ვკითხულობთ „როიტერის“ სტატიაში.

მართალია, უცხოური პრესა აღნიშნავდა, რომ საქართველოს მთავრობას დივერ-სიაში რუსეთი პირდაპირ არ დაუდანაშაუ-ლებია, თუმცა ასევე ციტირებდა მიხეილ სააკაშვილს, რომელმაც სპეცოპერაციის მეორე დღეს უკვე დაიწყო საუბარი „მტრის მხრიდან საქართველოს საბრძოლო მზა-

დყოფნის გამოცდაზე. კერძოდ, სწორედ ამ გარემოებაზე ამახვილებდა ყურადღებას ამერიკული „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ და წერდა: „საკაშვილს რუსეთი პირდაპირ არ დაუ-დანაშაულებია. არც სხვა ოფიციალური პირები იუწყებიან, იყვნენ, თუ არა [საქარ-თველოს ტერიტორიაზე შემოჭრილი] მეზრ-ძოლები სხვა ქვეყნიდან, გარდა ჩრდილოეთ კავკასიისა, რომელიც რუსეთის წინააღ-მდე უკვე დიდი ხანია იბრძვის.“

ამის პარალელურად, დაღესტნელი ისლა-მისტები უარყოფდნენ საქართველოში ტერო-რისტული აქტების დაგეგმვასა და ქართული მხარის ოფიციალურ განცხადებას ჩრდილოკა-ვკასიელების მიერ 5 ქართველის დატყვევების შესახებ. სპეცოპერაციასთან კავშირს, ასევე, უარყოფდა ოფიციალური რუსეთიც. მიუხე-დავად ამისა, ამერიკულ და ევროპულ პრესაში გამოქვეყნებულ სტატიებში არ ფიგურირებდა არცერთი ოფიციალური რუსული წყარო, სა-მაგიეროდ, ქართველი ოფიციალური პირების განცხადებებზე დაყრდნობით, აქტიურად გრ-ძელდებოდა საუბარი 2008 წლის რუსეთ-სა-ქართველოს ომის შესახებ.

მომზადდა გიორგი გოგუამი.

ილუსტრაცია სოფო კირიაშვილი / ვიკიპედია

საქსუბნები

სპეციალური არჩევნები

პატიმრები, სამხედროები, ძალოვანი სტრუქტურების თანამშრომლები, სამკურნალო დაწესებულებებში მყოფი პაციენტები – ეს იმ კატეგორიის ამომრჩეველთა არასრული ჩამონათვალია, რომლებიც კენჭისყრის დღეს არჩევანს, საცხოვრებელი ადგილის ნაცვლად, სპეციალურ უბნებზე გააკეთებენ. ექსპერტების თქმით, სპეცუბნებზე შედეგებით მანიპულირება მმართველი პარტიისათვის პრობლემას არ წარმოადგენს.

ზურაბ ვარდიაშვილი

სპეციალურ სიებში ჩანერილი ამომრჩეველებისთვის უბანი იმ შემთხვევაში გაიხსნება, თუ მათი რაოდენობა 50-ს აღწერს. თუ ნაკლებია, კენჭისყრა გადასატანი ყუთის მეშვეობით ჩატარდება.

არჩევნების საკითხების მკვლევრის, ნინა ხატისკაცის თქმით, თუ აქამდე

ჩატარებულ არჩევნებში მიღებულ შედეგებს გადავხედავთ, ადვილად დავადგენთ, რომ სპეციალური უბნები მმართველი პარტიის მხარდამჭერი ხმების მობილიზებისთვის გამოიყენება.

ნაციონალური მოძრაობის სპიკერს, დეპუტატ ჩიორა თაქთაქიშვილს აინტერესებს, თუ როგორ შეიძლება ამ მოსა-

ზრების დადასტურება, რადგან სპეცუბნების მონაცემები სხვა უბნებს ერევა და ერთად ითვლება. „სწორედ იმიტომ, რომ ხმების იდენტიფიცირების შესაძლებლობა არ არსებობდა“.

ნინა ხატისკაცის თქმით კი, ტენდენციის დადგენა სწორედ იმ ე. წ. დედაუბნებზე დაკვირვებით შეიძლება, სადაც

სპეცუზონის შედეგები თავს იყრის „და ასეთ უბნებზე ხელისუფლება ყოველთვის ლიდერობს“.

არჩევნები გისმობს მიღმა

2011 წლის ბოლომდე, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, არჩევნებში მონაწილეობის უფლება თავისუფლებააღკვეთილ მოქალაქეთაგან მხოლოდ წინასწარ პატიმრობაში მყოფ პირებს ჰქონდათ, თუმცა, პარლამენტის საგაზაფხულო სესიაზე საარჩევნო კოდექსში რამდენიმე ცვლილება შევიდა. ერთ-ერთის მიხედვით, კენჭისყრაში მონაწილეობას მძიმე დანაშაულისთვის მსჯავრდებული პატიმრებიც მიიღებენ.

„ნაკლებად მძიმედ“ ის დანაშაული ითვლება, რომლისთვისაც სასჯელად კანონი ხუთ წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. ამ დროისთვის ქართულ ციხეებში სასჯელს ხმის უფლების მქონე 1295 პატიმარი იხდის.

პატიმრებისთვის საარჩევნო ხმის უფლების მინიჭების რეკომენდაცია ვენეციის კომისიამ გასცა (ვენეციის კომისია ევროსაბჭოს დამოუკიდებელი საკონსულტაციო ორგანოა და წევრი ქვეყნებისთვის კონსტიტუციურ საკითხებში რეკომენდაციებს იძლევა).

„დაიხ, ეს იყო ვენეციის კომისიის რეკომენდაცია, მაგრამ გასათვალისწინებელია ქვეყნის კონტექსტი, რამდენად თავისუფლები იქნებიან საქართველოს ციხეებში მყოფი პატიმრები საკუთარი ნების გამოხატვის დროს?“

ამ კითხვის ავტორი, იურისტი ირმა პავლიაშვილი არასამთავრობო ორგანიზაცია „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციას“ (საია) წარმოადგენს. საია, „სამართლიანი არჩევნები“ და „საერთაშორისო გამჭვირვალობა“ საგაზაფხულო სესიაზე მიმდინარე განხილვებში აქტიურად მონაწილეობდნენ და დეპუტატებისთვის რეკომენდაციებსაც წერდნენ. პავლიაშვილი სინანულს გამოთქვამს, რომ „ხელისუფლება რეკომენდაციებს ხშირად საერთოდ არ ითვალისწინებდა და უარსაც არ ასაბუთებდა“.

წინა ხატისკაცი საარჩევნო კოდექსში ცვლილებების შეტანის დროს „საერ-

თაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველოში“ მუშაობდა და განხილვებშიც ამ ორგანიზაციიდან იყო ჩართული. ის მსჯავრდებულთათვის არჩევნებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით რამდენიმე პრობლემას გამოყოფს, უპირველეს საკითხად კი მათ არაინფორმირებულობას მიიჩნევს.

ხატისკაცის აზრით, ციხეში მედია ხელმიუწვდომელია და შესაბამისად, პატიმრებს სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების, მათი პროგრამებისა თუ ხედვების შესახებ ინფორმაცია არ გააჩნიათ.

„ნაციონალური მოძრაობის“ სპიკერი, დეპუტატი ჩიორა თავთაქიშვილი ამავედროულად პარლამენტის იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეა და საარჩევნო კოდექსის პროექტის განხილვებშიც აქტიურად მონაწილეობდა. მისი თქმით, პატიმრებს პრესის გაცნობა არათუ ეზღუდებოდა, არამედ „სასჯელალსრულების სამინისტრო განსაკუთრებით ზრუნავს, რომ პატიმრებს რაც შეიძლება მეტი ინფორმაცია ჰქონდეთ“.

ამ ინფორმაციას არასამთავრობოები, ადვოკატები და უფლებადამცველები კატეგორიულად უარყოფენ. პრესაზე ხელმიუწვდომლობის ფაქტს სახალხო დამცველიც ადასტურებს, ეს საკითხი მის ბოლო ანგარიშში ვრცელადაა მიმოხილული.

ჩიორა თავთაქიშვილი გარდა იმისა, რომ საპატიმროებში პრესის თავისუფლად გავრცელებაზე საუბრობს, კომენტარს ტელევიზიის ტრანსლირებაზეც აკეთებს და ფიქრობს, რომ „მსჯავრდებულ და თავისუფალ ადამიანებს შორის ის განსხვავებაა, რომ ამ უკანასკნელთ ზოგი უფლებაც ეზღუდებათ“, იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე მიიჩნევს, რომ პატიმრებს ტელევიზიაზე ხელმისაწვდომობა შეზღუდული უნდა ჰქონდეთ.

ჩიორა თავთაქიშვილის განცხადება ეწინააღმდეგება კანონს პატიმრების შესახებ. საქართველოს პატიმრობის კოდექსის მე-20 მუხლს „მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები“ ჰქვია, მუხლის პირველ და მეორე ქვეპუნქტში ვკითხულობთ:

„ბრალდებულს/მსჯავრდებულს აქვს პრესის გაცნობისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებათა გამოყენების შესაძლებლობა. პატიმრობის/თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში, როგორც წესი, ხდება რადიო – და ტელეტრანსლაცია, ასევე შესაძლებელია ინტერანეტით სარგებლობა.

...ბრალდებულს/მსჯავრდებულს, გარდა სამართლო საკანში მოთავსებული ბრალდებულისა/მსჯავრდებულისა, ეძლევა რადიოტრანსლაციის მოსმენისა და ტელეტრანსლაციის ნახვის უფლება“.

საარჩევნო კოდექსის მიხედვით, მედიის გაცნობის გარდა, პატიმრებს წინასაარჩევნოდ პარტიების სააგიტაციო მასალების ნახვის უფლებაც აქვთ. ცესკოს თავმჯდომარის, ზურაბ ხარატიშვილის თქმით, ეს თემა მაისისა და ივნისის თვეში კომისიისა და პოლიტიკური პარტიების რეგულარულ შეხვედრებზე, ინტენსიურად განხილებოდა, შეხვედრებში სასჯელალსრულების დეპარტამენტის წარმომადგენლებიც მონაწილეობდნენ. შეთანხმების თანახმად, სასჯელალსრულების სამინისტრო, ცესკოს რეკომენდაციების მიხედვით, ციხეებში სპეციალურ ადგილებს გამოყოფს, სადაც პატიმრები პოლიტიკური პარტიების საქმიანობის შესახებ ინფორმაციას მიიღებენ. 13 ივლისს ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ სპეციალური განკარგულება №75/2012 გამოსცა, რომლის თანახმადაც თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში მოთავსებული, ხმის უფლების მქონე პატიმრების ინფორმირების პირობები და წესი დადგინდა.

ხარატიშვილის თქმით, ამ შეხვედრების დროს, მხარეები შეთანხმდნენ, მიმართონ სახალხო დამცველს, რათა პოლიტიკური სუბიექტების, არასამთავრობო ორგანიზაციების, ცესკოს წარმომადგენლებისგან დაკომპლექტებული სპეციალური ნდობის ჯგუფი დაფუძნდეს, რომელიც სასჯელალსრულების დაწესებულებებში წინასაარჩევნო პერიოდის მონიტორინგს განახორციელებს.

გარდა პატიმრებისა, სპეციალურ

უბნებზე ხმას სასჯელალსრულების სისტემის თანამშრომლებიც მისცემენ. არასამთავრობოების ერთ-ერთი რეკომენდაციის მიხედვით, კენჭისყრაში სპეცუბნის მეშვეობით მონაწილეობა სასჯელალსრულების სისტემის მხოლოდ იმ თანამშრომლებს უნდა მიეღოთ, ვინც, არჩევნების დღეს, სამსახურიდან გათავისუფლებას ვერ შეძლებდნენ. თუმცა, ხელისუფლებას ეს რეკომენდაცია არ გაუთვალისწინებია.

„თანამშრომლების სპეცუბნებზე დაბარება ნაცადი მეთოდია, არჩევნების დღე, როგორც წესი, უქმეა. წესით, ადამიანები ისვენებენ, მათ თავისუფლად შეუძლიათ ხმა საკუთარი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მისცენ, მაგრამ სამსახურში იბარებენ და სთხოვენ, რომ ხმა სპეცუბანზე მისცენ, სადაც მათი ხმის ფარულობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას“, – ამბობს ხატისკაცია.

ოპერაცია „არჩევნები“

„2008 წლის არჩევნების დროს ახმეტის მუნიციპალიტეტში ოპოზიციონერი კანდიდატი პოპულარობით სარგებლობდა და მმართველი პარტიის კანდიდატის გამარჯვება კითხვის ნიშნის ქვეშ იდგა. ამიტომ ამ ოლქს სამხედრო ნაწილი საგანგებოდ მიამაგრეს. ადგილობრივების თქმით, იმდენი სამხედრო იყო, რომ უბნის მიმდებარე ტერიტორიაზე ვერ ეტეოდნენ“, – იხსენებს ნინა ხატისკაცია.

საარჩევნო კოდექსის მიხედვით, სამხედრო მოსამსახურეები არჩევნებში იმ ოლქის მიხედვით მონაწილეობენ, სადაც მათი სამხედრო ნაწილია დისლოცირებული. არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლების აზრით, ეს წესი მაჟორიტარულ არჩევნებში შედეგების ხელოვნურად მანიპულირების საშუალებას იძლევა.

ხატისკაცის თქმით, თუ მაგალითად, რომელიმე ჯარისკაცი ტყიბულელია, და მისი სამხედრო ნაწილი სიღნაღშია განთავსებული, ის ხმას სიღნაღის მაჟორიტარს მისცემს. და თუ მმართველი პარტიის რომელიმე მაჟორიტარი კანდიდატის გამარჯვება გარანტირებული არ არის, სამხედრო ნაწილის სიღნაღში

გადასროლით ხელისუფლებას გამარჯვების უზრუნველყოფა შეუძლია.

მკვლევარი გულისხმობს, რომ ამომრჩევლები სპეცუბნებზე ხმას, ძირითადად, მმართველ პარტიას აძლევენ.

„ამ კატეგორიის ამომრჩევლები, საინფორმაციო და ფსიქოლოგიური ზენოლის ქვეშ იმყოფებიან, კენჭისყრის დღეს, საგანგებო დავალებას იღებენ, ყოფილა შემთხვევები, როდესაც ჯარისკაცები პირდაპირ შლიდნენ ბიულეტენებს და მეთაურებს აჩვენებდნენ, თუ

■ თანამშრომლების სპეცუბნებზე დაბარება ნაცადი მეთოდია, არჩევნების დღე, როგორც წესი, უქმეა. წესით, ადამიანები ისვენებენ, მათ თავისუფლად შეუძლიათ ხმა საკუთარი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მისცენ, მაგრამ სამსახურში იბარებენ და სთხოვენ, რომ ხმა სპეცუბანზე მისცენ, სადაც მათი ხმის ფარულობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას“.

ვის მისცეს ხმა. ემუქრებიან, რომ მათ არჩევანს გამოითვლიან და ოპოზიციის მხარდაჭერის შემთხვევაში, ანგარიშსწორებით ემუქრებიან...“

რადგან სპეცუბნების შედეგები თავს სხვა უბანზე იყრის, ჩიორა თავთაქიშვილი მიიჩნევს, რომ ეს მოსაზრება არაღამაჯერებელია და ხმების იდენტიფიცირება შეუძლებელია, თუმცა ხატისკაცის თქმით, საარჩევნო კანონმდებლობის დეტალები სამხედროებისა თუ სპეცუბანზე მყოფი სხვა ამომრჩევლებისთვის უმეტეს შემთხვევაში უცნობია და ამ

მუქარით ნებისმიერ შემთხვევაში მაინც ფსიქოლოგიურ გავლენას განიცდიან.

არჩევნები საზღვარბარეში

საარჩევნო კოდექსის ახალი რეგულაციის მიხედვით, საზღვარგარეთ მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეს არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად საცხოვრებელი ადგილის შესახებ ცნობის წარდგენა მოუწევს. ნინა ხატისკაცია შიშობს, რომ არალეგალურად მცხოვრები ათობით ათასი მოქალაქე არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას ვერ შეძლებს.

„ეს ცნობა მაინცდამაინც პრეფექტურის ბეჭდით დამონმებული დოკუმენტი არ არის, და ნებისმიერი საბუთი, რომელიც ამომრჩევლის საცხოვრებელ ადგილზე ყოფნას დაადასტურებს, მისაღები იქნება“, – ამბობს ჩიორა თავთაქიშვილი.

თუმცა, იურისტების აზრით, არალეგალუბისთვის თავისი საცხოვრებელი ადგილის დასადასტურებლად ნებისმიერი ცნობის მოპოვება პრობლემას წარმოადგენს.

„როგორ ფიქრობთ, ხომ არ შეუძლის ხელს ცნობის მოთხოვნა იმ ამომრჩევლებს, რომლებიც არალეგალურად ცხოვრობენ? და როგორ ფიქრობთ, მოახდენს თუ არა ამ კატეგორიის ამომრჩეველთა თამამგარე დატოვება არჩევნებზე გავლენას?“

„ლიბერალის“ ამ კითხვაზე ცესკოს თავმჯდომარის პასუხი ასეთი იყო:

„არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად, საზღვარგარეთ მცხოვრები მოქალაქე საკონსულოს აღრიცხვაზე უნდა იმყოფებოდეს ან 2012 წლის 10 სექტემბრის ჩათვლით საარჩევნო რეგისტრაცია გაიაროს შესაბამის საკონსულო დანესტრუქტურაში ან საზღვარგარეთ გასხნილ საარჩევნო უბანში...“

ემიგრანტთათვის გართულებული საარჩევნო პროცედურები, თავისუფალი არჩევანის შეზღუდვა, შედეგებით მანიპულირების შესაძლებლობა... ამ და სხვა პრობლემებს ნინა ხატისკაცის აზრით, არჩევნებზე გავლენის მოხდენა შეუძლია. „მით უმეტეს, რომ განვლილი პრაქტიკა სკეპტიციზმის საფუძველს ნამდვილად იძლევა“. **■**

რეიტინგები

ხეივანები და პოლიტიკური პარტიების რეიტინგების გამოქვეყნება დიდ ხმაურს იწვევს. შედეგების შესაბამისად, კვლევების მიმართ უნდობლობას ხან ოპოზიცია, ხანაც კი მმართველი ძალა გამოხატავს. დისკუსიას, ძირითადად, ორი საერთაშორისო ორგანიზაციის – აშშ-ს ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტისა (NDI) და ამერიკის საერთაშორისო რესპუბლიკური ინსტიტუტის (IRI) მიერ ჩატარებული კვლევები იწვევს.

საპარლამენტო არჩევნების წინ პოლიტიკური პარტიების რეიტინგების გამოქვეყნება დიდ ხმაურს იწვევს. შედეგების შესაბამისად, კვლევების მიმართ უნდობლობას ხან ოპოზიცია, ხანაც კი მმართველი ძალა გამოხატავს. დისკუსიას, ძირითადად, ორი საერთაშორისო ორგანიზაციის – აშშ-ს ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტისა (NDI) და ამერიკის საერთაშორისო რესპუბლიკური ინსტიტუტის (IRI) მიერ ჩატარებული კვლევები იწვევს.

სალომე ცეცხლაძე

პოლიტიკური პარტიების ერთ-ერთი ბოლო რეიტინგი NDI-მ არჩევნებამდე 23 დღით ადრე, 7 სექტემბერს გამოაქვეყნა. შედეგების მიხედვით, მმართველი პარტია მთავარ კონკურენტს სამჯერ უსწრებს: „ერთიანი ნაციონალურ მოძრაობას“ გამოკითხულთა 37% უჭერს მხარს; კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ კი – 12%; ხოლო „ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას“ – 3 %.

NDI-ს სოციოლოგიური კვლევები შვედეთის საერთაშორისო განვითარების თანამშრომლობის სააგენტოს (შიდა) დაფინანსებით ტარდება და მას კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრი (CRRC) ატარებს.

NDI-მ პოლიტიკური პარტიების შესახებ კვლევების გასაჯაროება ივლისიდან დაიწყო. ეს გადანყვეტილება მეტი გამჭვირვალობისა და მისი კვლევების ირგვლივ ატეხილი ხმაურის შემდეგ მიიღო. ივლისამდე NDI პარტიების რეიტინგებს არ ასაჯაროებდა და მხოლოდ პოლიტიკურ პარტიებს აწვდიდა. თუმცა, ეს მონაცემები მედიაში მაინც ხვდებოდა.

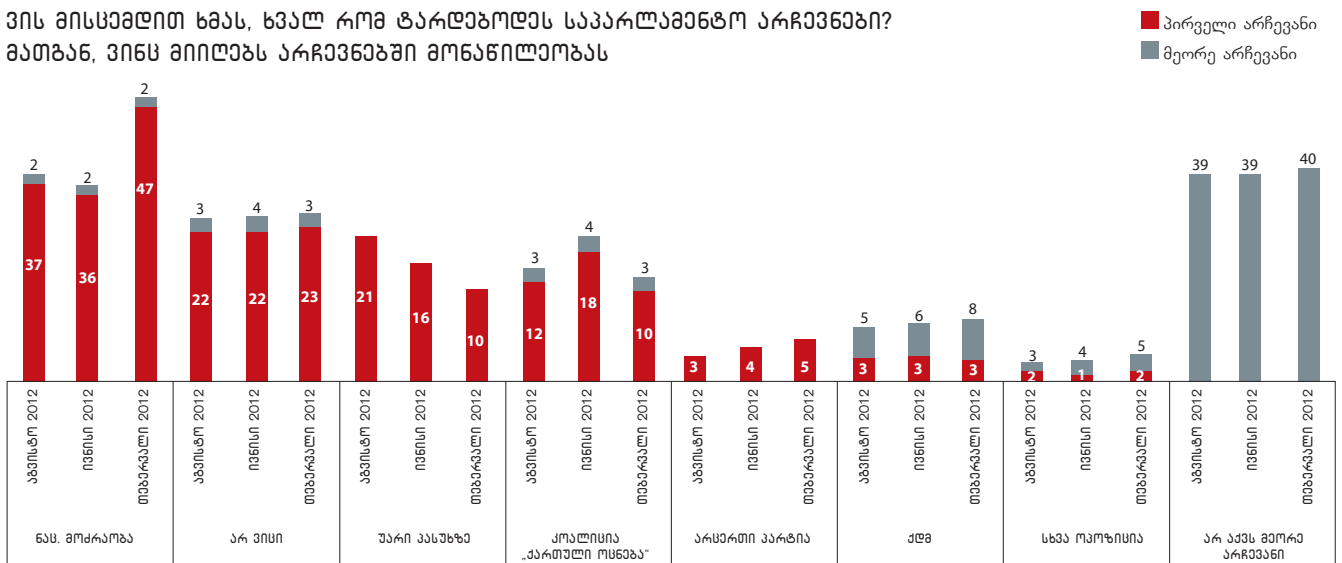
ივლისის თვეში NDI-ის და IRI-ის მიერ ჩატარებული კვლევების მიხედვით, მმართველი პარტიის მთავარ მონინაღმდეგეს – „ქართულ ოცნებას“ – უფრო მეტი ნონაჰქონდა, რადგან მმართველი პარტია „ქარ-

თულ ოცნებას“ არა სამჯერ, არამედ ორჯერ უსწრებდა.

IRI საკუთარი კვლევის პოლიტიკურ რეიტინგებს მედიას დღესაც არ აწვდის. თუმცა, ორგანიზაციის ერთ-ერთი ბოლო (24 ივნისიდან 4 ივლისამდე ჩატარებული) კვლევის შედეგები ჟურნალისტებისათვის ცნობილი მაინც გახდა. კერძოდ, მმართველი პარტია 43 %-ით ლიდერობს, მას 24 %-ით „ქართული ოცნება“ მოჰყვება, ხოლო 7 %-ით – „ქრისტიან-დემოკრატები“. ცდომილება 2.5 %-ია. კვლევა USAID-ის დაფინანსებით, IPM-მა ჩაატარა.

ამ კვლევამდე ცოტა ხნით ადრე, 16 ივლისს კვლევა NDI-მაც გამოაქვეყნა. თითქ-

ვის მისცემლით ხვას, ხვალ რომ ტარდებოდეს საპარლამენტო არჩევნები? მათგან, ვინც მიიღებს არჩევნებში მონაწილეობას

მის იმავე პერიოდში ჩატარებული კვლევის შედეგებით (4-22 ივნისი), „ნაციონალური მოძრაობა“ აქაც თითქმის ორჯერ უსწრებდა მის მთავარ კონკურენტ „ქართულ ოცნებას“, 36% – „ნაციონალური მოძრაობა“ და 18% – „ქართული ოცნება“. ცდომილება ორ პროცენტს შეადგენდა.

არანაკლებ მნიშვნელოვანია იმ გამოკითხულთა რაოდენობა, რომლებიც პასუხობენ „არ ვიცი“, ან საერთოდ უარს აცხადებენ პასუხზე. წინა კვლევის მსგავსად, 7 სექტემბერს გამოქვეყნებულ კვლევაში, პასუხი „არ ვიცი“ რაოდენობა მაღალი იყო. NDI-ის ბოლო კვლევის მიხედვით, პასუხები ასე გადანაწილდა: 22%-მა არ იცის, ვის მისცემდა ხმას, პასუხზე უარი თქვა 16%-მა. გამოდის, რომ ჯამში გამოკითხულთა 38%-მა არ უპასუხა შეკითხვას, თუ რომელ პარტიას უჭერს მხარს.

IRI-ს ივლისის კვლევაში კი 19%-მა უარი თქვა ან განაცხადა, რომ არ იცის რომელ პარტიას მისცემს ხმას.

რას ნიშნავს კითხვაზე პასუხის გაუცემლობა, ან პასუხი „არ ვიცი“? ვის ეკუთვნის სინამდვილეში ეს ხმები? ვინ არიან ეს ამომრჩევლები? მმართველი პარტია ამტკიცებს, რომ ესენი არიან დაბნეული, ინდიფერენტული ადამიანები. ოპოზიციას კი გამოკითხულთა ეს ნაწილი მმართველი პარტიისგან დაშინებული ამომრჩეველი ჰგონია და თვლის, რომ მათი უმრავლესობა სწორედ ოპოზიციურ პარტიებს მისცემს ხმას.

„არ ვიცი“, ან „მიჭირს პასუხის გაცემა“, უარი პასუხზე არის საუკეთესო თავშესაფარი იმ რესპონდენტებისთვის, რომლებსაც ეშინიათ მმართველი პარტიის, რომლის ხელშიც არის ძალაუფლება. გამოკითხულთა ამ ნაწილის ძირითადი ბირთვი ოპოზიციის მხარდამჭერია“, – ამბობს სოციოლოგი იაგო კაჭკაჭიშვილი.

ერთ-ერთი მიზეზი, რის გამოც კაჭკაჭიშვილი ორგანიზაციების კვლევით საქმიანობას ეჭქვემ აყენებს, პასუხი „არ ვიცი“ მაღალი პროცენტული მონაცემია. მისი თქმით, აქ მეთოდოლოგიის პრობლემაა.

„თითქმის 40 პროცენტია პასუხის არქონის ფონზე რთულია ილაპარაკო კვლევის შედეგების შესახებ. ეს არ არის მიზანმიმართული გაყალბება, მაგრამ ეს არის რეალობის არაადეკვატური ასახვა. როცა ხვდები, რომ ოპოზიციურად განწყობილ ამომრჩე-

ველს უჭირს აზრის გამოხატვა, რაღაც უნდა შეცვალო მეთოდოლოგიაში“, – ამბობს იაგო კაჭკაჭიშვილი.

NDI-ისა და IRI-ის კვლევის შედეგები არაერთხელ გააპროტესტეს ოპოზიციის წარმომადგენლებმა. შედეგების მიხედვით, მმართველი პარტია „ქართულ ოცნებას“, ბოლო პერიოდში ჩატარებული კვლევების მსგავსად, ყოველთვის უსწრებდა. მაგალითად, ხმაური მოჰყვა NDI-ის მიერ 22 თებერვალი – 5 მარტის პერიოდში ჩატარებულ კვლევას. მედიით გავრცელებული კვლევის მონაცემებით, ნაციონალური მოძრაობის რეიტინგი 47% იყო, „ქართული ოცნების“ – 10%.

მედიაში შედეგების გახმაურების შემდეგ, „ქართულმა ოცნებამ“ საქართველოში აშშ-ს მაშინდელ ელჩს, ჯონ ბასს წერილიც გაუგზავნა, სადაც პატივისცემა გამოხატა NDI-სა და IRI-ის მიმართ. თუმცა, წერილში კვლევების მიმართ უნდობლობა გამოთქვა, იმიტომ, რომ კვლევის პოლიტიკური რეიტინგების ნაწილი დახურული იყო და მედიის მანიპულაციის საგანი ხდებოდა, ასევე, იმის გამოც, რომ კვლევის მეთოდოლოგია მათთვის გაურკვეველი იყო. „მოგმართავთ წინადადებით, საპარლამენტო არჩევნებამდე დარჩენილ პერიოდში NDI-მ და IRI-მ შეწყვიტონ სოციოლოგიური კვლევებით პოლიტიკური რეიტინგების გაზომვა“, – ეწერა წერილში.

აშშ-ს საელჩომ უპასუხა, რომ „კვლევები პროფესიულადაა ჩატარებული და ლეგიტიმურ მეთოდოლოგიას ეფუძნება“.

ამის შემდეგ NDI-მ მიიღო გადაწყვეტილება კვლევების პოლიტიკური რეიტინგების ნაწილიც გაესაჯაროებინა.

რაც შეეხება მეთოდოლოგიასთან დაკავშირებულ კითხვებს, NDI-ს საქართველოს წარმომადგენლობის ხელმძღვანელმა ლუის ნავარომ „ლიბერალთან“ საუბრისას აღნიშნა, რომ კვლევა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით ხორციელდება. შემთხვევითი შერჩევა კონკრეტული უბანი, ქუჩა, სახლი ან კორპუსი და გამოსაკითხი ადამიანიც. თუ რესპონდენტის ჩანერა ვერ მოხერხდა, მას ოჯახის წევრით არ ანაცვლებენ და იმავე პრინციპით, სხვა ადამიანს ირჩევენ.

„ჩვენი პრიორიტეტია, რომ კვლევა იყოს წარმომადგენლობითი. ჩვენ არ გვყავდეს ერთნაირი დემოგრაფიული მონაცემების მქონე ადამიანები“, – ამბობს ნავარო.

მისი თქმით, შეკითხვის დასმის შემთხვევაში, ის მზადაა მეთოდოლოგიის შესახებ ნებისმიერ კითხვას გასცეს პასუხი.

„ასევე მოვუწოდებთ სხვა ორგანიზაციებსაც, გაასაჯაროონ თავიანთი მეთოდოლოგია, დამფინანსებლები“, – განმარტავს ლუის ნავარო. ოპოზიციის მწვავე რეაქციას იგი ასე ხსნის: „პარტიებისთვის არაა მომგებიანი დაეთანხმონ იმ ნაწილს, რაც მათ არ აწყობთ“.

თსუ-ს პროფესორს, ფსიქოლოგ მარინე ჩიტაშვილს უჭირს მსგავსი კვლევების არსის გაგება იმ პირობებში, თუ მხოლოდ კონკრეტულ პარტიაზე ხმის მიმცემი ადამიანების რაოდენობა გვეცოდინება. მისი თქმით, კვლევის შედეგები ისე უნდა იყოს მოწოდებული, რომ განზოგადების საშუალებას გაძლევდეს. მაგალითად, თუ ხელისუფლებას მხარს მოსახლეობის 90 პროცენტი აძლევს, უნდა შეგეძლოს ნახო, რა ასაკობრივი ჯგუფის ადამიანები აძლევენ ხმას, რა სოციალური სტატუსის ან მდგომარეობის და ა. შ.

ნავაროს თქმით, ისინი საჭიროების შემთხვევაში ამ მეთოდსაც იყენებენ.

„მაგალითად, დასახლების ტიპის მიხედვით წარმოვადგინეთ ინფორმაცია, თუ რას ფიქრობს მოსახლეობა „მანესტროსთან“ დაკავშირებულ მოვლენებზე. ჩვენთვის მნიშვნელოვანი იყო გვეჩვენებინა, თუ რას ფიქრობდნენ გამოკითხულები „მანესტროსთან“ დაკავშირებით დედაქალაქში, სხვა ქალაქებსა და სოფლებში. თუ რომელიმე საკითხთან დაკავშირებით გსურთ დეტალური ინფორმაციის მიღება, მოგვმართეთ და ამ ინფორმაციას მიიღებთ“.

მარინე ჩიტაშვილი საუბრობს ამ ორგანიზაციების მიერ ხელისუფლების ირიბ მხარდაჭერაზე. მისი თქმით, ამერიკის მთავრობა ყოველთვის ხაზს უსვამს, რომ საქართველოში დემოკრატიის განვითარების კუთხით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა. NDI და IRI კი, ამერიკის მთავრობის გაგულენას განიცდის.

„სხვა ქვეყნებში NDI უფრო სხვა ტიპის საქმიანობას ეწევა. აქვს სხვადასხვა პროგრამები, ტრენინგები. მე არ მინახავს NDI-ს ან IRI-ს სახელით ხელმოწერილი არცერთი ოფიციალურად გაფორმებული სტატია სერიოზულ ჟურნალში დაბეჭდილი, რომელიც პოლიტიკურ კულტურას, ელექტორატს, ან ამომრჩეველთა ქცევას ეხება. მაშინ რა არის

ამ კვლევების გამოქვეყნების იდეა, რომელიც უბრალოდ ხმაურს ინვესტს? – კითხულობს მარინე ჩიტაშვილი.

NDI-ის ოფიციალურ ვებგვერდზე მითითებულია, რომ ის მსოფლიოს 5 კონტინენტზე მოღვაწეობს და დაარსებიდან 110 ქვეყანასთან თანამშრომლობდა. კითხვაზე, თუ სად ატარებს კიდევ მსგავს კვლევებს, NDI-ში გვპასუხობენ: უკრაინა, ერაყი, ტუნისი, კამბოჯა, ნიკარაგუა.

ირაკლი კაკაბაძემ, რომელიც წლებია ამერიკაში ცხოვრობს და იქ კვლევით საქმიანობას ეწევა, „ლიბერალის“ ვებგვერდზე ბლოგი დაწერა სათაურით: „ორი სიტყვა NDI-სა და IRI-ს გამოკითხვების შესახებ“.

მისი აზრით, ლობისტური კომპანიების საშუალებით პრეზიდენტი სააკაშვილი აშშ-ს როგორც რესპუბლიკურ, ისე დემოკრატიულ პარტიებზე გავლენის მოხდენას ცდილობს და ამ პროცესთან კავშირში შეიძლება იყოს NDI და IRI.

კაკაბაძის თქმით, საქართველოს ხელისუფლების მიერ დაქირავებული ლობისტური კომპანიები „OrionStrategies LLC“ და „Lover park group“ ახლო ურთიერთობაშია რესპუბლიკელი სენატორის, მაკკენის ყოფილ ასისტენტთან და მის მეგობარ შვინემანთან. შვინემანი, კაკაბაძის თქმით, სააკაშვილს ლობირებს. რესპუბლიკელი ჯონ მაკკენი კი, საგარეო-პოლიტიკურ საკითხებში IRI-ს ყველაზე გავლენიანი წევრია. იგი ამ ორგანიზაციის თავმჯდომარეც იყო. „ლიბერალმა“ IRI-ისგან კომენტარის მოპოვება სცადა, მაგრამ მათ ჩვენთან შესახებ ვერ მოიკალეს.

„საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველოს“ მიერ მოპოვებული ოფიციალური მონაცემებით, ზემოთ აღნიშნულ ლობისტურ კომპანიებს საქართველოს ბიუჯეტიდან ლობისტური საქმიანობისთვის მართლაც გადაერიცხათ თანხები. OrionStrategies LLC-ის 2004 წლის აპრილში – 590 ათასი დოლარი, 2008 წლის ნოემბერში – 200 ათასი, ხოლო – 2009 წლის დეკემბერში 10 ათასი დოლარი.

Glover park group-ის მომსახურება კი, ქვეყნის ბიუჯეტს 2008-2009 წლებში 560 ათასი დოლარი დაუჯდა.

NDI კი, ირაკლი კაკაბაძეს აშშ-ის დემოკრატიულ პარტიასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციად მიაჩნია. კაკაბაძის ბლოგის

მიხედვით, დენიელ კუნინი, რომელიც NDI-ს თბილისის ოფისის ერთ-ერთი პირველი დირექტორი იყო, დღეს სააკაშვილის ლობისტია. ამასთან, ის ვერმონტის შტატის დემოკრატიული პარტიის გუბერნატორის, მედლინ კუნინის ვაჟიშვილია. მედლინ კუნინი დემოკრატიული პარტიიდან აშშ-ის პრეზიდენტის ბილ კლინტონის ელჩი იყო შვეიცარიაში და კლინტონების ოჯახის ახლობელია. დენიელ კუნინსაც დიდი გავლენა აქვს, როგორც NDI-ში, ასევე დემოკრატიულ პარტიაში.

■ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველოს“ მიერ მოპოვებული ოფიციალური მონაცემებით, ზემოთ აღნიშნულ ლობისტურ კომპანიებს საქართველოს ბიუჯეტიდან ლობისტური საქმიანობისთვის მართლაც გადაერიცხათ თანხები. OrionStrategies LLC-ის 2004 წლის აპრილში – 590 ათასი დოლარი, 2008 წლის ნოემბერში – 200 ათასი, ხოლო – 2009 წლის დეკემბერში 10 ათასი დოლარი.

ერთ-ერთი ლობისტი კომპანია Podesta Group, Inc. ბილ კლინტონის ყოფილი კანცელარიის უფროსის, ჯონ პოდესტას ახლო ნათესავს, ტონი პოდესტას ეკუთვნის. ირაკლი კაკაბაძის თქმით, ის ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი ჯგუფია ვაშინგტონის დემოკრატებს შორის, დემოკრატების ბევრ პრიორიტეტს განსაზღვრავს, ამიტომ NDI-ც ვერ იქნება მისი გავლენის სფეროს გარეთ. ოფიციალური მონაცემებით, საქართველოს მთავრობამ კუნინს ლობისტური საქმიანობისთვის 2009 წელს 231 ათასი დოლარი გადაურიცხა, ხოლო Podesta Group, Inc.-ს

2010 წლის 12 იანვარს 600 ათასი დოლარი ჩაერიცხა.

ლუის ნავაროს თქმით, ბატონ კუნინს 2003 წლის შემდეგ არ უმუშავია NDI-ში, ხოლო 2008 წლის შემდეგ – USAID-ში. იმის თქმა, რომ კუნინს გავლენა აქვს NDI-ზე იგივეა, რაც იმის თქმა, რომ კოალიცია „ქართული ოცნების“ წევრებს ირაკლი ალასანიას, ნინო ბურჯანაძეს და თედო ჯაფარიძეს საქართველოს ხელისუფლება აკონტროლებს, მხოლოდ იმიტომ, რომ ისინი ოდესღაც ხელისუფლების გვერდით იდგნენ.

„და ბოლოს, მინდა აღვნიშნო, რომ ბატონი ივანიშვილის ლობისტებს და იურისტებსაც აქვთ მჭიდრო კავშირი კლინტონის ყოფილ ადმინისტრაციასთან. ასეთებია, მაგალითად, გრეგ ქრეიგი (Greg Craig) თეთრი სახლის ყოფილი მრჩეველი და ყოფილი კონგრესმენი ტომ დონი (Tom Downey)“, – აღნიშნავს „ლიბერალთან“ საუბრისას ლუის ნავარო.

კვლევებს ენდობა ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენელი დავით დარჩიაშვილი.

„NDI და IRI არავის ლობისტი კომპანიები არ არის. ისინი დიდ ყურადღებას აქცევენ საკუთარ ავტორიტეტს“, – ამბობს დარჩიაშვილი.

IRI-სა და NDI-ის კვლევების შედეგები 2010 წლის თვითმმართველობის არჩევნების წინაც ხმაურიანი თემა იყო. მარტის ბოლოს, მედით გავრცელდა IRI-ის შედეგები, რომლის მიხედვითაც, 42% – გიგი უგულავას, 11% – ირაკლი ალასანიას, 9% – გოგი თოფაძეს და 3% – გია ჭანტურიას უჭერდა მხარს.

მასში არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე კი NDI-ის შედეგებიც გახდა ცნობილი, სადაც ისევ მმართველი პარტია ლიდერობდა. კვლევის მიხედვით, თბილისის რესპონდენტთა 57%-მა მერად გიგი უგულავა დაასახელა; შემდეგი იყო „ალიანსი საქართველოსთვის“ ლიდერი ირაკლი ალასანია, 7%-ით.

კვლევის და არჩევნების შედეგები, ფაქტობრივად, დაემთხვა. მართალია, ალასანიამ ნანინასწარმეტყველებზე გაცილებით მეტი, დაახლოებით 19% მიიღო, მაგრამ გიგი უგულავამ კვლევაში ნანინასწარმეტყველვეი შედეგისგან 2 %-ით ნაკლები, 55% პროცენტით გაიმარჯვა. ■

მმახთვანი ჰახბიის ხანი საახჩავნო ადმინისტრაციის ფოხმინაბაში

საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების შერჩევა უკვე დასრულებულია. თუმცა, კომისიის წევრების შერჩევის პროცესი ხარვეზებით მიმდინარეობდა და ამის თაობაზე ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში 60-მდე საჩივარია შესული. საჩივრების დიდი ნაწილი ცესკომ „უსაფუძვლობის“ გამო არ დააკმაყოფილა.

ლიკა ზაკაშვილი

ილუსტრაცია: სურენ კარბიანი / მოგაბი

საარჩევნო საუბნო კომისიის წევრები

„საუბნო კომისიის წევრის სტატუსი მნიშვნელოვანია, რადგან კენჭისყრა უბანზე ხორციელდება, შემაჯამებელი ოქმი საუბნო საარჩევნო კომისიებში იდება. შესაბამისად, მათ დიდი პასუხისმგებლობა აკისრიათ“, – ამბობს საქართველოს „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ იურისტი, ირმა პავლიაშვილი.

კომისიის წევრებად ხშირად სკოლის პედაგოგები, დირექტორები და ახლა უკვე, სკოლის მანდატურები ინიშნებიან. „საარჩევნო კოდექსის“ 24-ე მუხლის მიხედვით, სკოლის ადმინისტრაციისა და სკოლის ცხოვრებაში ჩართულ სხვა პირებს საარჩევნო ადმინისტრაციის წევრობა არ ეკრძალებათ. კანონი შეზღუდვას საქართველოს პარლამენტის წევრებს, სამინისტროს დეპარტამენტებისა და სამმართველოების ხელმძღვანელებს, ადგილობრივი თვითმმართველობის წევრებს და აღმასრულებელი ორგანოების ხელმძღვანელებს უწესებს.

მიუხედავად იმისა, რომ სკოლის დირექტორს საარჩევნო უბნის წევრობა კანონით არ ეკრძალება, მისი ამ პოზიციაზე ყოფნა, ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენელთა თქმით, პრობლემურია. მათი აზრით, ვინაიდან სკოლის დირექტორის დამსაქმებელი სახელმწიფოა, დირექტორებს ერთგვარი „რიდი“ აქვთ მმართველი პოლიტიკური ელიტის. არაერთ ოპოზიციურ პარტიაში გამოთქმულა მოსაზრება, რომ ხელისუფლების მიერ წინასაარჩევნოდ გაცემული დირექტივების შეუსრულებლობა, სკოლის დირექტორებს შეიძლება ძვირად დაუჯდეთ.

„თავისუფალი დემოკრატების“ წევრის, ნინო გოგუაძის თქმით, წინასაარჩევნოდ და არჩევნების დღეს სკოლა პოლიტიკური პროცესების ეპიცენტრი ხდება. მისი აზრით, წინასაარჩევნო პერიოდში პედაგოგების ელექტორატი არჩევნების ადმინისტრირებაში არ უნდა ჩავრთოთ.

ნინო გოგუაძის აზრს იზიარებს

■ მიუხედავად იმისა, რომ სკოლის დირექტორს საარჩევნო უბნის წევრობა კანონით არ ეკრძალება, მისი ამ პოზიციაზე ყოფნა, ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენელთა თქმით, პრობლემურია. მათი აზრით, ვინაიდან სკოლის დირექტორის დამსაქმებელი სახელმწიფოა, დირექტორებს ერთგვარი „რიდი“ აქვთ მმართველი პოლიტიკური ელიტის.

საჩვენებელი ზომისი

- ▶ 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებისათვის მთელი საქართველოს მასშტაბით, ჯამში, 84 საოლქო და 3648 საუბნო საარჩევნო კომისია მოქმედებს. საოლქო საარჩევნო კომისია ცამეტი წევრისგან შედგება.
- ▶ საოლქო საარჩევნო კომისიის 5 წევრს 5 წლის ვადით ცესკო ირჩევს. არჩევნების დანიშვნის შემდეგ, საოლქო საარჩევნო კომისიის 7 წევრს კი პოლიტიკური პარტიები ნიშნავენ.
- ▶ საუბნო საარჩევნო კომისიაში შემავალი 13 წევრიდან ექვსს კონკურსის წესით შესაბამისი უბნის საოლქო საარჩევნო კომისია ირჩევს. შვიდ წევრს კი ის პოლიტიკური პარტიები წარადგენენ, რომლებიც, კანონის შესაბამისად, საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებას იღებენ.

ქრისტიან-დემოკრატების ერთ-ერთი ლიდერი ლევან ვეფხვაძე: „სკოლის პედაგოგები, დირექტორები, ადმინისტრაციის თანამშრომლები, არ უნდა გვევლინებოდნენ საარჩევნო უბანზე“, – ამბობს ლევან ვეფხვაძე.

საარჩევნო უბნები, როგორც წესი, სკოლის შენობებში იხსენება, სადაც უბნის ხელმძღვანელი, ხშირად, იმავე სკოლის დირექტორია. სამგორის მე-40 საარჩევნო ოლქის კომისიის წევრის, მამუკა დოლიძის თქმით, ასეთი მაგალითები ბევრია და მათი გადამონწმება მარტივად, უბანზე მისვლით არის შესაძლებელი.

მამუკა დოლიძემ სამგორში ერთ-ერთი საარჩევნო უბნის დათვალიერების დროს აღმოაჩინა, რომ სკოლის დირექტორს, რომელიც იმავდროულად საუბნო საარჩევნო კომისიის უფროსია, საარჩევნო დოკუმენტაცია, რომელიც კანონის მიხედვით, ცალკე ოთახში უნდა ინახებოდეს, თავის კაბინეტში ჰქონდა შეტანილი.

„დირექტორები საარჩევნო უბნებზე თავს ისე გრძნობენ, როგორც საკუთარ სახლში“, – ამბობს მამუკა დოლიძე.

არის თუ არა გამჭვირვალე საუბნო კომისიის წევრთა შერჩევა?

მამუკა დოლიძის თქმით, საოლქო კომისიებში საუბნო კომისიის წევრთა შერჩევის პროცედურა გამჭვირვალე არ არის.

მისივე თქმით, სამგორის მე-40 საოლქო კომისიამ, საუბნო კომისიის წევრთა არჩევის დროს, კონკურსში მონაწილე პირების განცხადებები საფუძვლიანად არ შეისწავლა და კომისიის რამდენიმე წევრისთვის, კერძოდ მისთვის და ნინო უძილაურისთვის (ეს ორი პირი საოლქო კომისიაში კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ წარმოადგენენ) ბუნდოვანი დარჩა, თუ რა კრიტერიუმების საფუძველზე გადაარჩია საუბნო კომისიამ შემოსული 1144 განცხადებიდან 708 განცხადება. სამგორის მე-40 ოლქში 118 უბანი შედის, საოლქო კომისიას ჯამში 708 პირი უნდა აერჩია.

დოლიძე ამბობს, რომ იმ პირთა განცხადებები, რომლებიც საოლქო კომისიამ სამგორის სხვადასხვა უბანზე წევრებად დაამტკიცა, ერთი და იგივე ხელით იყო შევსებული. მისივე განმარტებით, მათ მხოლოდ ორი განმცხადებლის სახელისა და გვარის ამონერა მოახერხეს.

„კონკურსში მონაწილე პირების განცხადებების შესწავლისას აღმოვაჩინეთ, რომ მადონა ბიჭიკაშვილის და ხათუნა რევაზიშვილის ხელმოწერები განცხადებების ჩათვლით ერთი და იგივე ხელითაა შევსებული. აქედან გამომდინარე, გვაქვს ეჭვი, რომ განცხადებები გაყალბებული იყო. ჩვენ გვინდოდა, რომ ეს განცხადებები

საუბნო კომისიის წევრთა შერჩევის პროცედურებს ასაჩივრებენ და ოლქის ხელმძღვანელის ბრძანების გაუქმებას ითხოვენ.

ნინო უძილაური კომისიის წევრების არათანაბარ სამუშაო პირობებზეც საუბრობს. მიუხედავად იმისა, რომ კანონი საოლქო კომისიის ცამეტივე წევრს ერთნაირ უფლებებს ანიჭებს, ოპოზიციური პარტიებიდან არჩეულ წევრებს, საოლქო კომისიის მუდმივმოქმედი წევრებისგან განსხვავებით, საარჩევნო დოკუმენტაციის გაცნობა, სპეციალური მიმართვის გარეშე, ეკრძალებათ.

„საარჩევნო დოკუმენტაციის მიღება მხოლოდ წერილობითი მიმართვის

ახლოებით 20:00 საათზე, საგანგებო სხდომა მოიწვიეს ოზურგეთის მე-60 საოლქო-საარჩევნო კომისიაში. 28 აგვისტოს კი თავმჯდომარის ხელახლა არჩევა მოხდა. რა თქმა უნდა, ნინო თავაძე თავმჯდომარედ აღარ აურჩევიათ“ – ვკითხულობთ გამოცემაში.

საუბნო კომისიის თავმჯდომარისა და მდივნის არჩევის პროცესს, „ქართული ოცნების“ საოლქო საარჩევნო კომისიის წევრების განმარტებით, სოფელ ნახშირღელის მე-18 საარჩევნო უბანზე თერჯოლის საკრებულოს წევრი, მმართველი პარტიის „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი როლანდ მესხი ესწრებოდა. აღნიშნული მოვლენის ამსახველი ვიდეო მასალა საინფორმაციო სააგენტო „ინფო 9“-მ გაავრცელა.

კომისიის წევრის, მარინა გაბეხაძის თქმით, თერჯოლის საკრებულოს წევრი როლანდ მესხი კომისიის საქმიანობაში აქტიურად მონაწილეობდა. „მდივანი რომ ავირჩიეთ, შემოვიდა როლანდ მესხი და მდივანი მაია ფანჩულიძე რამდენიმე წუთით გარეთ გაიყვანა. ოთახში დაბრუნებულმა ფანჩულიძემ კი უარი განაცხადა მდივნობაზე“, – განმარტავს მარინა გაბეხაძე. ამ ფაქტს ადასტურებს კომისიის წევრი, კახაბერ კუტივაძეც.

მარინა გაბეხაძემ და კახაბერ კუტივაძემ დარღვევების შესახებ 49-ე უბნის თავმჯდომარეს, მარინა კოლუაშვილს აცნობეს. კოლუაშვილმა კი განაცხადა: რადგან ოქმი უკვე შედგენილია, შესაბამისად, დარღვევაც არ არისო, – იუწყება საინფორმაციო სააგენტო „ინფო 9“.

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების დროს „ადმინისტრაციის დაკომპლექტების მონიტორინგის“ პროექტს „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია“ ახორციელებს. საიას წევრები დააკვირდებიან საუბნო კომისიის წევრების მუშაობას, მათ მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების ობიექტურობას და იმას, თუ რამდენად ასრულებენ კომისიის წევრები კანონით დაკისრებულ ვალდებულებებს.

■ ცესკოს ვებგვერდზე სამოცამდე საჩივარია განთავსებული.

მათგან უმეტესობა სწორედ ოლქის წევრებს ეკუთვნის, ისინი

სხვადასხვა ოლქზე საუბნო კომისიის წევრთა შერჩევის

პროცედურებს ასაჩივრებენ და ოლქის ხელმძღვანელის

ბრძანების გაუქმებას ითხოვენ.

მტკიცებულების სახით წარგვედგინა ცესკოში, თუმცა საოლქო კომისიის თავმჯდომარემ არათუ ასლების გადაღების, არამედ სახელებისა და გვარების ამონერის საშუალებაც არ მოგვცა“, – ამბობს მამუკა დოლიძე.

საოლქო კომისიის ეს გადაწყვეტილება კომისიის ორმა წევრმა – ნინო უძილაურმა და მამუკა დოლიძემ გაასაჩივრეს. თუმცა, უსაფუძვლოდ გამო, ცესკომ საჩივარი არ დააკმაყოფილა.

აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით, ცენტრალური საარჩევნო კომისიისგან, სტატიაზე მუშაობის პერიოდში, კომენტარი ვერ მივიღეთ.

ცესკოს ვებგვერდზე სამოცამდე საჩივარია განთავსებული. მათგან უმეტესობა სწორედ ოლქის წევრებს ეკუთვნის, ისინი სხვადასხვა ოლქზე

შემდეგ შემიძლია. წერილობით გამოთხოვა კი ფასიანია. დღევანდელმა გამოთხოვილმა დოკუმენტაციამ 35 ლარი შეადგინა“, – ამბობს ნინო უძილაური.

ბოლო ერთი კვირის მანძილზე მედიაში საარჩევნო უბნებზე წევრთა შერჩევაში ადგილობრივი და მმართველი ხელისუფლების ჩარევის ამსახველი არაერთი ვიდეო მასალა გავრცელდა.

„გურია ნიუსმა“ 31 აგვისტოს გამოაქვეყნა სტატია სათაურით: „პატარა საარჩევნო უბანი დიდი სახელისუფლებო ინტერესით“. სტატიის მიხედვით, 2012 წლის 27 აგვისტოს დაბნატანებში, მე-60 უბანზე, კომისიის თავმჯდომარედ „ქართული ოცნების“ წევრი, ნინო თავაძე აირჩიეს.

„იმავე საღამოს, 27 აგვისტოს, და-

ფინანსები

პატივისცემის ფინანსები წინასწარჩევნოდ

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშების მიხედვით, პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების ძირითად წყაროს შემოწირულობები წარმოადგენს.

თათია ხალიანი

ილუსტრაცია: თათია ნაღარაიშვილი / შინაგანი

„პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ კანონი“ ყველა საარჩევნო სუბიექტს შემოწირულობების შესახებ ინფორმაციის გასაჯაროებას ავალდებულებს.

სახელმწიფო აუდიტის ვებგვერდზე, შესაბამის განყოფილებაში, 2012 წლის 1 იანვრიდან – 19 ივნისამდე და 19 ივნისიდან – 8 აგვისტომდე პერიოდებში პარტიების ანგარიშზე დარიცხული შემოწირულობების სიაა განთავსებული.

2012 წლის იანვრიდან 19 ივნისამდე „ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ“ 2 245 452.10 ლარი მიიღო. 19 ივნისიდან 8 აგვისტომდე მიღებულმა შემოწირულობებმა კი, 14 414 134 ლარი შეადგინა.

პარტიის ანგარიშზე ჩარიცხული თანხები 1000-დან – 60 000 ათასამდე მერყეობს.

2012 წლის იანვრიდან – 19 ივნისამდე 60 000 ათასი ლარის ოდენობის შემოწირულობა „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ 96 პირიდან 18-მა შესწირა.

19 ივნისიდან – 9 აგვისტომდე პერიოდში კი 60 000 ლარი პარტიის ანგარიშზე 657 პირიდან 78-მა პირმა ჩარიცხა. მათ შორისაა „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორი ვლადიმერ გურგენიძე. ასევე: ჯამბულა ჯაყელი, ამირან ქორთიაშვილი, მიხეილ ესიაშვილი, ზურაბ გოზალიშვილი, გიორგი დევაძე, ნიკოლოზ ლონიაშვილი, კახაბერ დამენია, იზაბელა გუტიძე, შოთა აბულაძე, მურად წკრილაშვილი და სხვ.

შემომწირველთა სიაში, „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ აქციონერები და ტოპ-მენეჯერები არიან.

ლევან ფხაკაძე – „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ აქციონერი – 60 000 ლარი. სამსონ (სოსო) ფხაკაძე – „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ აქციონერი – 60 000 ლარი. ვასილ ხორავა – „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ გენერალური დირექტორი – 20 000 ლარი. ნუგზარ აბრამიშვილი – „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ გენერალური დირექტორის მოადგილე – 60 000 ლარი. ვახტანგ ედილაშვილი – „ვისოლ

სამტრედიას“ დირექტორი – 60 000 ლარი.

საერთო ჯამში, 2012 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით, კომპანიამ მმართველ პარტიას 260 000 ლარი ჩაურიცხა.

როგორც ზემოთ აღნიშნეთ, 2012 წლის შემოწირულობებში მსხვილი კომპანიების დირექტორთა და მენიღეთა სახელები გვხვდება.

2012 წლის შემოწირულობებში კომპანიებისა და იურიდიული პირების ჩამონათვალს ვერ ნახავთ. იურიდიულ პირებს პარტიისთვის შემოწირულობის გაღება კანონით ეკრძალებათ. შემომწირველი შეიძლება იყო ფიზიკური პირი, რომელსაც პარტიის სასარგებლოდ წელიწადში მხოლოდ 60 000 ლარის ოდენობის თანხის ჩარიცხვა შეუძლია.

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემომწირველთა სიაში, ტელეკომპანია მე-9 არხმა, სოციალურად დაუცველთა ბაზაში რეგისტრირებული 27 პირი აღმოაჩინა, რომლებსაც პარტიის სასარგებლოდ ჯამში 651 440 ლარის ოდენობის თანხა ჰქონდათ გადარიცხული.

ამ ფაქტის შესწავლა, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა, 21 აგვისტოს დაიწყო და ერთი კვირის თავზე 21 შემომწირველიდან უკანონოდ ხუთი სცნო. სახელმწიფო აუდიტმა მათ ქონებას, სამართალდარღვევისათვის გათვალისწინებული სანქციის (1 575 000 ლარის) ფარგლებში ყადაღა დაადო. აუდიტის სამსახურის ცნობით, ამ საკითხის მოკვლევა ისევ გრძელდება.

შემომწირული თანხების მიხედვით, ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას 2012 წლის იანვრიდან 8 აგვისტოს ჩათვლით 36 868 655 ლარი აქვს მიღებული.

როგორ ხარჯავს პარტია შემომწირულობებით მიღებულ თანხებს და რაში – ეს ინფორმაცია „პოლიტიკური პარტიების შესახებ“ კანონის მიხედვით, ყველა საარჩევნო სუბიექტმა საარჩევნო კამპანიის დაწყებიდან ორი კვირის თავზე აუდიტის სამსახურს უნდა წარუდგინოს. აუდიტის სამსახურის ვებგვერდზე აღნიშნული ინფორმაცია საჯარო დღემდე არ არის.

„ქართული ოცნება“ – შემომწირველები და ღინანსები

ნაციონალური მოძრაობისგან განსხვავებით, 2012 წლის 20 ივნისიდან 9 აგვისტოს ჩათვლით „ქართულმა ოცნებამ“ შემოწირულობების სახით, სულ 1 654 088 ლარი მიიღო. აქედან 127 143 ლარი უკანონოდ ჩაუთვალეს და მათი შემომწირველები დააჯარიმეს.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ცნობით, „ქართულ ოცნებას“ უკანონო შემოწირულობა შევიდმა იურიდიულმა და 97 ფიზიკურმა პირმა გადაურიცხა.

შემომწირველი იურიდიული პირებია: შპს „ქართუ მშენებელი“, ს/ს „ქართუ ბანკი“, შპს „ელიტა ბურჯი“, შპს „მენეჯმენტ სერვისი“.

შპს „მენეჯმენტ სერვისი“ ორჯერ დაჯარიმდა. კომპანიას „ქართული ოცნებისთვის“ 60-მდე ოფისის გარემონტება აუდიტის სამსახურმა უკანონო შემოწირულობად ჩაუთვალა და ოფისების დაქირავება-გარემონტებაში დახარჯული თანხის ათმაგი ოდენობით (5 მილიონ ლარამდე თანხით) დააჯარიმა. შემდეგ ეს თანხა სასამართლოს გადანყვებილებით განახევრდა, თუმცა კომპანიამ ვერც 2,3 მილიონი ლარის გადახდა შეძლო, რის შემდეგაც აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ კომპანიის ქონებას ყადაღა დაადო. აღსანიშნავია, რომ „მენეჯმენტ სერვისის“ მართვაში იყო ბათუმის დელფინარიუმი და ქობულეთის გასართობი ცენტრი „ციცინათელა“.

„ქართულ ოცნებაში“ შემავალი პარტიებისთვის სატრანსპორტო საშუალებების მიქირავებისა და ოფისების გარემონტების გამო, სასამართლომ კომპანია „ელიტა ბურჯი“ უკანონო შემომწირველად ცნო და 10 მილიონზე მეტი ლარით დააჯარიმა. კომპანიის ქონება 26 ივლისს, აუქციონის წესით, 8.76 მილიონ ლარად კომპანია „გამას“ ხელმძღვანელმა გიორგი ყავლაშვილმა იყიდა. „ნეტგაზეთის“ ცნობით, გიორგი ყავლაშვილი აუდიტის სამსახურის ყოფილი ხელმძღვანელის, ამჟამად მაჟორიტა-

რი დეპუტატობის კანდიდატის, ლევან ბეჭაშვილის მეჯვარეა.

კანონის გვერდის ავლით ფინანსური ტრანზაქციის ფაქტზე სს „ქართუ ბანკი“ უკანონო შემონირულობის ათმაგი ოდენობით – 822 040 ლარით დაჯარიმდა. ბანკმა დაკისრებული ჯარიმა არ გადაიხადა. ამის შემდეგ ბანკში ეროვნული ბანკის ადმინისტრაცია შევიდა, ბანკის ხელმძღვანელად კი ვლადიმერ უგულავა დაინიშნა. ბანკში დროებითი მმართველის შესვლიდან 13 დღის შემდეგ, ბიძინა ივანიშვილმა „ქართუ ბანკისთვის“ დაკისრებული ჯარიმა, კახეთში მომხდარი სტიქიის შედეგად დაზარალებული ადამიანებისთვის დახმარების მოტივით, ბიუჯეტში გადარიცხა.

ბანკში დაბრუნებულ მმართველებს კი დახვდათ ხელშეკრულება, რომლის მიხედვით, ვლადიმერ უგულავამ ოთხ დეველოპერულ კომპანიასა და მათ შორის, „ცენტრ პოინტის“ სამართალმემკვიდრე „დექუსს“ 50 მილიონი ლარის სასესხო ხელშეკრულება გაუფორმა. თუ „ქართუ ბანკი“ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებას არ შეასრულებს, ლიკვიდობის კოეფიციენტი დაირღვევა და „ქართუ ბანკში“ ეროვნული ბანკის დროებითი ადმინისტრაცია ისევ შევა. ნოდარ ჯავახიშვილის განცხადებით, ვლადიმერ უგულავას ამ ტიპის ხელშეკრულების გაფორმების უფლება არ ჰქონდა, ამიტომ „ქართუ ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭომ მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა.

დაჯარიმდა შვიდივე იურიდიული პირი. სახელმწიფო აუდიტის გადანყვეტილებები შვიდივე შემთხვევაში გასაჩივრდა, თუმცა სასამართლოს ჯარიმის შესახებ მიღებული არცერთი გადანყვეტილება არ გაუუქმებია.

ფიზიკური პირებიდან ყველაზე დიდი ჯარიმის გადახდა ბიძინა ივანიშვილს დაეკისრა. ბიძინა ივანიშვილი სულ ორჯერ დაჯარიმდა. პირველად 2012 წლის მარტში 2 მილიონ 725 ათას 970 ლარით, მეორედ ივნისში „გლობალ ტვ“-ის ანტენების დაყენებისა და „ქართული ოცნებისთვის“

მანქანების მიქირავეების გამო – 148, 650, 131 ლარით.

ბოლო ჯარიმა კახი კალაძის სახელზეა. კახი კალაძე 10 აგვისტოს „ქართული ოცნებისთვის“ უკანონო შემონირულობის ბრალდებით 17 მილიონამდე ლარით დაჯარიმდა. გარდა ამისა, სასამართლოს გადანყვეტილებით, დაყადაღდა კახი კალაძის უძრავ-მოდრავი ქონებაც – კომპანიები „მაქს ბეტი“, „კალა კაპიტალი“, საცხოვრებელი სახლები და ავტომობილები. ასევე, სასამართლომ კალაძის საბანკო ანგარიშები დააყადაღა.

თანხების სიმწირის გამო წინასაარ-

■ 2012 წლის

შემონირულობებში

კომპანიებისა და

იურიდიული პირების

ჩამონათვალს ვერ

ნახავთ. იურიდიულ

პირებს პარტიისთვის

შემონირულობის გაღება

კანონით ეკრძალებათ.

ჩვენო კამპანიის დაფინანსების პრობლემებზე კოალიციის ლიდერმა 30 აგვისტოს გამართულ შეხვედრაზე ისაუბრა და სახელმწიფო აუდიტის სასახურის ინიცირებით გამოტანილი ყველა ჯარიმის, ყადაღისა თუ სანქციის აღსრულების დაუყოვნებლივ შეჩერება ითხოვა.

„კონტროლის პალატამ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციული მანიპულაციებით 190 მილიონი ლარი წართვა და გაკოტრებამდე მიიყვანა ბანკი „ქართუ“, აუქციონზე გაყიდა კოალიციის კონტრაქტორი კომპანიები, პირადად მე 130 მილიონ ლარზე მეტით

დამაჯარიმა; კოალიციაში შემავალი პოლიტიკური პარტიები მილიონობით ლარით დააჯარიმა, ანგარიშებზე ინკასო დაუნესა და ფაქტობრივად მოუსპო პოლიტიკური აქტიურობის საშუალება; საარჩევნო ბლოკს „ბიძინა ივანიშვილი – ქართულ ოცნებას“ შემოსავლებსა და ხარჯებში უკანონოდ ჩაუთვალა ათობით მილიონი ლარი და ამით ნიადაგი მოამზადა არჩევნების შემდეგ ბლოკის დისკვალიფიკაციისა და პარლამენტში არშეშვებისათვის“ – ვკითხულობთ კოალიციის ლიდერის მიმართვის ტექსტში.

უპრეცედენტოდ მაღალ ფულად ჯარიმებსა თუ კანონის შერჩევით აღსრულების შესახებ 24 აგვისტოს გამართულ პრესკონფერენციაზე „ღია დემოკრატიის კომიტეტის“ ორგანიზაციის მიერ მოწვეულმა ამერიკელმა ექსპერტმა საარჩევნო საკითხებში ტერი ბენჰამმაც ისაუბრა. ამერიკული ორგანიზაცია საპარლამენტო არჩევნებს 20-25 დამკვირვებლის შემადგენლობით დააკვირდება.

ერთი კვირის წინ ეროვნულ-დემოკრატიულმა ინსტიტუტმა (NDI) გრძელვადიანი საარჩევნო სადამკვირვებლო მისიის შუალედური ანგარიში წარმოადგინა. ანგარიში 2012 წლის 3-27 აგვისტოს პერიოდს მოიცავს.

ანგარიშში ნათქვამია, რომ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა კომუნიკაციისა და ურთიერთობების გაუმჯობესების კუთხით მთელი რიგი ღონისძიებები გაატარა. მიუხედავად ამისა, აუდიტის სამსახურის მიერ ბოლო დროს ბიძინა ივანიშვილის და კახი კალაძის პირადი ანგარიშების დაყადაღებამ იმ მოტივით, რომ მათ ვერ დაადასტურეს საკუთარი ანგარიშებიდან გამოტანილი მილიონობით დოლარის საარჩევნო კამპანიისთვის არმომხმარება – გაამყარა წარმოდგენა კანონის არაპროპორციული და შერჩევითი გამოყენების შესახებ.

ვეროპის საბჭოს და ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეების განცხადებით, აუდიტის სამსახურის გადანყვეტილებები დამსჯელი და „არაპროპორციული“ ხასიათისაა. ■

მეხი ხოფოხი სენსუფიზა

„არცერთი მანქანა, გარდა წარმომადგენლობითი ოპერატიული მიზნებისა, 15000 ევროზე მეტი ღირებულების, სახელმწიფო აპარატმა არ უნდა შეიძინოს“, – ეს განცხადება საქართველოს პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა 2010 წლის 3 სექტემბერს ანაკლიაში უმრავლესობის წევრებთან შეხვედრისას გააკეთა. ასე დაიწყო „ქაშების შემოჭრის“ გახმაურებული პოლიტიკა. მას შემდეგ ორი წელი გავიდა, ჩვენ დავინტერესდით, თუ რამდენად „მჭიდროდ“ შემოიჭირეს ქაშები სახელისუფლებო სტრუქტურებმა.

სალომე ცეცხლაძე, სტუდია „მონიტორი“

თბილისის მერია

პრეზიდენტის განცხადებას თბილისის მერი, გიგი უგულავა ორ თვეში გამოეხმაურა. ადმინისტრაციული რესურსების შემცირების მიზნით, მერიამ აუქციონზე ძვირადღირებულ ავტომობილებთან ერთად, გიგი უგულავას მანქანა „აუდი A8“-აც გამოიტანა.

„ეს არის სწორი გადაწყვეტილება და თუ გვინდა, რომ საზოგადოებამ ნებისმიერი ხელისუფლების ქმედება სამართლიან-

ნად აღიქვას, გვინდა, რომ ნებისმიერი შემცირება, შეკვეცა, ქაშების შემოჭრა იქნება, თუ ჟღუტის გადაჭერა, იწყება ხელისუფლებიდან და არა საზოგადოებიდან“, – განაცხადა უგულავამ ტელეკამერების წინ აუქციონის დღეს.

ჩვენ აუქციონზე გატანილი მანქანების ბედით დავინტერესდით, თუმცა მერიამ ამის შესახებ საჯარო ინფორმაცია არ მოგვანოდა. უგულავამ აუქციონზე თავისი ავტომანქანა 49 ათას ლარად შეაფასა.

დღეს ქალაქის მერი „კიას“ ფირმის ავტომობილით გადაადგილდება, რომლის ღირებულებაც „კიამოტორის“ ოფიციალურ ვებგვერდზე 31 ათას 900 ლოლარი, ანუ 50 ათას ლარზე მეტია.

თბილისის მერიამ მის დაქვემდებარებაში არსებული ავტომობილების შესახებ საჯარო ინფორმაცია მიაწოდა არასამთავრობო ორგანიზაცია „ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტს“. ამ მონაცემებით, 2011 წლის პირველ

კვარტალში მერიის ბალანსზე 39 ავტომანქანა ირიცხებოდა, ამავე წლის მეორე კვარტალში კი, მერიას უკვე 106 მანქანა ემსახურება.

ჩვენ შეძენილი ავტომანქანების ღირებულება და იმ ადამიანების ვინაობაც გამოვითხოვეთ, რომლებიც ამ მანქანებით სარგებლობენ. წერილზე თბილისის მერიიდან პასუხი ვერ მივიღეთ. ახალი ავტომანქანების შეძენის შესახებ კითხვა ქალაქის მერს გიგი უგულავასაც დავუსვით.

„ავტომანქანების განახლება კანონის სრული დაცვით მოხდა. ყველა მანქანა, მათ შორის, ჩემიც ჩავაბარეთ და გრძელვადიანი კონტრაქტი გავაფორმეთ, რამაც, საბოლოო ჯამში, მერიას ზუსტად ერთ მილიონიანი დანაზოგი მოუტანა. ძველი მანქანების მოვლა-პატრონობაზე გაცილებით მეტი იხარჯებოდა“, – გვითხრა უგულავამ.

ჩვენ მიერ მოპოვებული ოფიციალური ინფორმაციით, მანქანების ტექნიკურ მომსახურებაზე დახარჯული თანხა მართლაც შემცირდა, მაგრამ არა მილიონით, როგორც ეს თბილისის მერმა გვითხრა, არამედ – დაახლოებით 270 ათასი ლარით.

თუ 2010 წელს მანქანების ტექნიკურ მომსახურებაზე 480 ათასი ლარი დახარჯეს, 2011 წლის ბიუჯეტიდან დახარჯული თანხა 212 ათასი ლარია. რაც შეეხება საწვავს, თბილისის მერიაში მასზე დახარჯული საბიუჯეტო სახსრები არათუ მცირდება, არამედ მატულობს. ქალაქ თბილისის მერიას 2009 წელს ავტომანქანების საწვავის შესყიდვა 670 ათას ლარამდე დაუჯდა, 2010 და 2011 წელს კი დახარჯულმა თანხამ თითო მილიონ ლარს გადააჭარბა.

სამინისტროები

2011 წელს „ტოიოტა ცენტრი თბილისიდან“ სასჯელალსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრომ 113 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“ იყიდა. სატენდერო დოკუმენტაციის მიხედვით, ჯიპს უნდა ჰქონოდა ისეთი დამატებითი მონაცემები, როგორცაა 9 ინჩიანი ინტეგრირებული მონიტორი ჭერში; 14 დინამიკი, კრუიზ

კონტროლი; მაცივარი, ტყავის სალონი; ხის და ტყავის სიჩქარეების გადამრთველი; ტყავის და ხის კომბინირებული საჭე.

ავტომანქანების შესყიდვისას რაც უფრო მეტ მონაცემს მოითხოვ კომფორტისთვის, შესაბამისად, ავტომობილის ღირებულებაც იზრდება.

„მაგალითად, შეგიძლია იყიდე მანქანა ტყავის სალონით, DVD-ით, მონიტორით, ოთხზონიანი კლიმატ კონტროლით, სენსორებითა და კამერებით – მაქსიმალური შესრულებით, რაც ერთიანდება სიტყვაში „კომფორტი“. კომფორტი თავისთავად მოითხოვს დამატებით სახსრებს“, – ამბობს ნინო გაგუა, ტოიოტა ცენტრის გაყიდვების მენეჯერი.

■ ზაზა გოროზია სოფლის მეურნეობის მინისტრად 2011 წლის ოქტომბერში დაინიშნა. დანიშნვიდან 20 დღეში სამინისტრომ ავტოპარკის განახლება გადაწყვიტა და ავტომანქანის შესაძენად ტენდერი გამოაცხადა. ახალმა მინისტრმა ახალი 122 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“ იყიდა.

ხათუნა კალმახელიძის უწყებამ კომფორტის სრული პაკეტი შეიძინა. დღეს სასჯელალსრულების სამინისტროს ბალანსზე სულ 2 ტოიოტა, 2 ფოლკსვაგენი, 10 შკოდა, 1 კია, 1 ტოიოტა ჰაილუქსი, 1 მერსედეს ბენცი და ნივა ირიცხება. ჩვენ სამინისტროს მივმართეთ კითხვით, თუ რა თანხა დაიხარჯა ამ ავტომანქანების შესაძენად, თუმცა ამის შესახებ ინფორმაცია არ მოგვანოდეს.

რაც შეეხება სასჯელალსრულების სამინისტროს ავტომანქანების საწვავის და ტექნიკური მომსახურების ხარჯებს, ამი-

სათვის 2010-2011 წლებში ბიუჯეტიდან ნახევარი მილიონი ლარი გამოიყო.

საინტერესო ფაქტია ისიც, რომ მაღალი პოლიტიკური თანამდებობის პირების დიდი ნაწილი, როგორც კი ახალ თანამდებობაზე ინიშნება, წინამორბედის ავტომობილით აღარ სარგებლობს და ახალ, ძვირადღირებულ ავტომანქანას ყიდულობს. ზაზა გოროზია სოფლის მეურნეობის მინისტრად 2011 წლის ოქტომბერში დაინიშნა. დანიშნვიდან 20 დღეში სამინისტრომ ავტოპარკის განახლება გადაწყვიტა და ავტომანქანის შესაძენად ტენდერი გამოაცხადა. ახალმა მინისტრმა ახალი 122 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“ იყიდა.

გარდა ამისა, სამინისტროს ახალი ავტოპარკისთვის შეიძინეს 75 ათას ლარად „ტოიოტა ლენდ კრუიზერ პრადო“, 74 ათას ლარად – 2 „ჰიუნდაი IX-35“, 87 ათას ლარად – 3 ცალი „ჰიუნდაი ელანტრა“, 49 ათას 500 ლარად – „ფოლკსვაგენ პასატი“, 90 ათასად – 2 „ჰიუნდაი სონატა“. გოროზიამ სამინისტროში მისვლის შემდეგ მანქანების შესასყიდად ჯამში დაახლოებით ნახევარი მილიონი ლარი დახარჯა.

2012 წლის დასაწყისში ძვირადღირებული ავტომანქანა იყიდა სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრომაც. ლადო ვარძელაშვილის უწყებამ ორ ჯიპში 199 ათასი ლარი გადაიხადა.

სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მსგავსად, საახალწლო საჩუქარი გაიკეთა კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ. საახალწლოდ, 30 დეკემბერს, ტენდერი გამოაცხადა და 140 ათას ლარად სამი ცალი „ჰიუნდაი სონატა“ შეიძინა. თავად კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი ნიკოლოზ რურუა კი 109 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“ დადის.

ავტომანქანების შესყიდვის შესახებ „ლიბერალის“ მიერ დასმულ კითხვაზე ნიკოლოზ რურუამ ასე გვიპასუხა: „კაი რა, დანებე ამ სისულულეებს. როდის გახდი „ბულშითერი“? მერე რა, რომ იყიდა? ყველაფერი, რაც ტექნიკურ აღჭურვილობას შეეხება, იქნება ნაყიდი და შეძენილი“.

კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ ავტომობილის საწვავისათვის

ბოლო სამ წელიწადში ნახევარ მილიონ ლარზე მეტი დახარჯა. ტექნიკურ მომსახურებაში კი – 350 ათას ლარზე მეტი.

ძვირადღირებული ავტომანქანების შეძენა ახლაც გრძელდება. 2012 წლის 21 მარტს ახალ ჯანდაცვის მინისტრად ზურაბ ჭიაბერაშვილი დაინიშნა. დაახლოებით ორი თვის შემდეგ, ჯანდაცვის სამინისტრომ 2011 ან 2012 წლის ავტომანქანის შესაძენად ტენდერი გამოაცხადა და ახალმა მინისტრმა ავტოპარკი 126 ათას ლარიანი ჯიპით განაახლა.

სასპორტელო რეზონანსი

თანამდებობის პირები ძვირადღირებული ავტომობილებით გადაადგილდებიან რეგიონებშიც. 2007 წლის იანვარში პრეზიდენტმა რწმუნებულები დაიბარა და მათ გამგებლებისა და საკრებულოს თავმჯდომარეების ფინანსური მდგომარეობის გარკვევა დაავალა. პრეზიდენტის შეფოთების საგანი გამგებებისა და საკრებულოების წარმომადგენლების მიერ ბიუჯეტიდან საკუთარი კომფორტისთვის დახარჯული თანხები გახდა, მათ შორის ძვირადღირებული ავტომანქანების შეძენაც მოხდა.

შეხვედრის შემდეგ ქუთაისის მერი ბაკურ ბალანჩივაძე 48 ათას ლარიანი ავტომობილის შესყიდვის გამო თანამდებობიდან გაათავისუფლეს, თუმცა ავტომობილი, რის გამოც ბალანჩივაძე გაათავისუფლეს, კიდევ რამდენიმე წელი ემსახურა ქუთაისის მომდევნო მერებს.

ამ ამბიდან ოთხი წლის შემდეგ, 2011 წელს, ქუთაისის მერიამ ძვირადღირებული ავტომობილი კვლავ შეიძინა. „ახალი გაზეთის“ ინფორმაციით, მერიამ 65 ათას ლარად „ტოიოტა პრადო“ იყიდა, რომელიც იმერეთის რწმუნებულ ლაშა მაქაცარიას გადასცეს. მაქაცარიამ კი, სანაცვლოდ მერს თავისი მანქანა მისცა. 48 ათასიანი ავტომობილი, რომელსაც მერის თანამდებობა შეენირა, მერის პირველ მოადგილეს შეხვდა. ბიუჯეტიდან კომფორტისთვის დახარჯული თანხის გამო, ამჯერად პრეზიდენტს არავინ დაუსჯია.

48 ათას ლარიანი ავტომობილის შეძენის გამო, ქუთაისის მერის დასჯიდან 2 წლის შემდეგ, 2009 წლის 9 იანვარს მიხეილ სააკაშვილმა, თავისივე განკარგუ-

ლებით, პრეზიდენტის ფონდიდან ძვირადღირებული ავტომობილი ლანჩუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების რწმუნებულს ვალერიან ჩიტაიშვილს უყიდა. „ტოიოტა პრადო“, რომლითაც რწმუნებული დღემდე გადაადგილდება, ბიუჯეტს 82 ათას 800 ლარი დაუჯდა.

ჩვენ, გურიის გუბერნატორ ვალერიან ჩიტაიშვილსაც დაფუკავშირდით:

„ეს არის მაღალი გამავლობის მანქანა, რომელიც აუცილებელია გადასაადგილებლად, თან რელიეფს თუ გაითვალისწინე-

■ **2011 წლის ივნისის მონაცემებით, წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ ადგილობრივ პოლიციას 2007 წელს 43 ათას ლარიანი „ტოიოტა ჰაილუქსი“, 2008 წელს „მერსედეს ბენცი“, 2009 წელს 43 ათას ლარიანი „ტოიოტა ჰაილუქსი“ გადასცა, 2010 წელს სოდის სამხარეო სამსახურს 49 ათას ლარიანი „მცუბიში“ უყიდა.**

ბთ... ამასთან, ჩემი მანქანა არის 4 წლის“, – გვითხრა ჩიტაიშვილმა.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელს, ილია ვაშაყმაძეს ახალი, 75 200 ლარად შეძენილი „ტოიოტას“ მარკის ავტომანქანა ემსახურება, რომელიც გაზეთ „გურია ნიუსის“ ინფორმაციით, 2011 წლის ბოლოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან შეიძინეს. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ავთანდილ მექვაბიშვილი მანქანების შესყიდვასთან დაკავშირებით ოფიციალურ კომენტარზე ვერ დავითანხმეთ და მისი ფარულად ჩაწერა მოგვიხდა.

„როდესაც, მაგალითად, „ზაპოროჟე-

ცი“ დადის, შეიძლება ვერ იმუშაო ეფექტურად. კარგი მანქანით რომ დადიხარ, მუშაობის ეფექტიანობა მატულობს. ასევე, გამგებელი ძალიან დაკავებული პიროვნებაა. ურთულეს ადგილებში უნეს სიარული, ასკანაში, შრომაში, მთაში, გომის მთაზე“, – ასე ასაბუთებს ძვირადღირებული მანქანის საჭიროებას მექვაბიშვილი.

ავტოპარკის განახლების კიდევ ერთი მეთოდი, რამდენიმე წელიწადში ავტომობილის უკან ჩაბარება, ფულის დამატება და უახლესი მოდელის შეძენაა. ივანე სალინაძე ახლა ფოთის საკრებულოს თავმჯდომარეა. 2007 წელს, როდესაც ფოთის მერის თანამდებობაზე მუშაობდა, მისთვის 58 ათას ლარად ავტომანქანა „ფოლკსვაგენ პასატი“ შეიძინეს. საკრებულოს თავმჯდომარედ დანიშნვის შემდეგ მისი „ფოლკსვაგენ პასატი“ გაიყიდა.

მანქანა საბოლოო ჯამში 54 ათასი ლარი დაჯდა. 36 ათასი ლარი ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოიყო, ხოლო 18 ათასი ლარი ძველი ავტომობილის ჩაბარებით დაიფარა. „მონიტორთან“ საუბრისას, მან თავდაპირველად, ავტომობილში გადახდილი მხოლოდ 36 ათასი ლარი გაიხსენა, 18 ათასი კი მხოლოდ მას შემდეგ ახსენა, როცა ამის შესახებ ჩვენ შევახსენეთ.

ივანე სალინაძის შემდეგ ფოთის მერი ვახტანგ ლემონჯავა გახდა, რომელმაც დანიშნვისთანავე 77 ათას ლარიანი „ტოიოტა პრადო“ შეიძინა (ვახტანგ ლემონჯავამ მერის თანამდებობა აგვისტოს დასაწყისში დატოვა. ის ჩხორონყუში, „ნაციონალური მოძრაობის“ მაჟორიტარად იყრის კენჭს). სალინაძემ მერისთვის შეძენილი ავტომანქანის ფასიც არასწორად გაიხსენა... „მერიის მანქანის ღირებულება, თუ არ ვცდები, 65 ათასი ლარია“, – გვითხრა სალინაძემ.

კითხვაზე, რაში სჭირდება ფოთის გამგეობას ძვირადღირებული ავტომანქანები, საკრებულოს თავმჯდომარემ გვიპასუხა: „ხშირია დელეგაციები ფოთში, ხშირია სტუმრები ფოთში. ასევე, ჩვენც ხშირად გვინევს გადაადგილება, როგორც გუბერნიაში, ასევე დედაქალაქში და სხვა ქალაქებში. მანქანა არის აუცილებელი საშუალება, რითაც გადავაადგილებით“, – ამბობს ივანე სალინაძე.

ნინო თუნთია ინტერნეტგამოცემა tspress.ge-ს ჟურნალისტიკა. ის ხშირად წერს ფოთის ბიუჯეტის, მათ შორის, ბიუჯეტიდან ავტომობილების შეძენის საკითხებზე.

„2011 წელს ადგილობრივი მოსახლეობის ერთჯერადი დახმარებების თანხა შეადგენდა 40 ათას ლარს და იმაზე გაცილებით ნაკლები იყო, ვიდრე საკრებულოს თავმჯდომარის ერთი ავტომობილი“, – ამბობს ნინო თუნთია.

თვითმმართველობა ცენტრალური ხელისუფლებას სამსახურში

ხშირია შემთხვევები, როდესაც ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები, თავისი, ისედაც მწირი ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან ძვირადღირებულ მანქანებს ცენტრალური ხელისუფლების მაღალჩინოსნებისთვის, მაგალითად, გუბერნატორებისათვის, ან ცენტრალური სახელისუფლებო სტრუქტურებისათვის ყიდულობენ.

მაგალითად, სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორი გურამ მისაბიშვილი 2011 წელს შეძენილი 105 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“ დადის, რომელიც თანამდებობაზე დანიშნისთანავე მესტიის მუნიციპალიტეტმა უყიდა. 102 ათასიანი ავტომობილით გადაადგილდება გუბერნატორის პირველი მოადგილე დავით დარცმელიძეც.

2007 წლიდან დღემდე სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციას სხვადასხვა მუნიციპალიტეტმა, ფოთის მერიამ და სამინისტროებმა რვა ავტომობილი გადასცეს. თვითონ სამეგრელოს გუბერნატორმა კი 2011 წელს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 80 ათას ლარიანი „ბეემე X5“ აჩუქა. სწორედ ამ წელს დაინიშნა სამეგრელოს გუბერნატორი ზაზა გორიზია სოფლის მეურნეობის მინისტრად.

რაც შეეხება წალენჯიხის მუნიციპალიტეტს, კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ვებგვერდის მიხედვით, 2011 წლიდან დღემდე წალენჯიხის მუნიციპალიტეტმა 6 ძვირადღირებული ავტომობილი იყიდა: 102 ათას ლარიანი, 76 ათას ლარიანი და 70 ათას ლარიანი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერ პრა-დო“, 45 ათას ლარიანი „მერსედეს ბენცი“,

47 000 ლარიანი „პიკაპი“. ბოლოს, 2012 წლის 4 ივნისს, 34 ათას ლარად ლირებუ-ლი „ტოიოტა რაე 4“ იყიდეს.

წალენჯიხაში 2011 წლიდან დღემდე 370 ათას ლარზე მეტი ლირებულების ავტომანქანები შეიძინეს. ეს მაშინ, როცა წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის 2012 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების მიხედვით, წალენჯიხის ბიუჯეტიდან ამბულატორიების, პოლიკლინიკებისა და საავადმყოფოების პროგრამების დასაფინანსებლად წლიურად 42 ათასი

„ქაჩიხის შაოქაჩის“ პოლიტიკა

ბიუჯეტიდან ფულის უყარათოდ ხარჯვა ინტერნეტ სივრცეშიც პოპულარული თემაა. მაგალითად, სოციალურ ქსელ ფეისბუქში გავრცელდა ფოტომონტაჟი, სადაც ჩანს, რომ ლონდონის მერი სამსახურში ველოსიპედით მიდის, ნიუ-იორკის მერი – მეტროით, თბილისის მერს კი რამდენიმე ავტომობილიანი ესკორტი მიაცილებს. ამ ფოტომონტაჟით სოციალური მედიის მომხმარებლები „ქაჩიხის შემოჭერის“ წარუმატებელ პოლიტიკას აპროტესტებენ.

CRRC-ის 2009 წლის აქცეზა

„კავკასიის ეკონომიკურმა და სოციალურმა კვლევებმა ინსტიტუტმა“ საქართველოში ადგილობრივი თვითმმართველობების 2009 წლის ბიუჯეტის პოლიტიკის ხარჯვითი ნაწილის ანალიზი გააკეთა და მთელი რიგი დარღვევები აღმოაჩინა. მაგალითად, ანალიზის შედეგად გაირკვა, რომ თვითმმართველობები ისეთ სფეროებს აფინანსებენ, რომლებსაც, წესით, ცენტრალური ხელისუფლება უნდა აფინანსებდეს. ესენია: პოლიცია, განათლება, ჯანდაცვა და თავდაცვის სფერო. თუმცა, 2009 წელსვე კანონი შეიცვალა და ადგილობრივი თვითმმართველობების სურვილის შემთხვევაში მსგავსი დაფინანსებები უკვე კანონიერად ითვლება. უფრო მეტიც, კანონი იმგვარად შეიცვალა, რომ 2006 წლიდან 2009 წლამდე ჩადენილი უკანონო შესყიდვებიც კანონიერი გახდა.

ლარია გამოყოფილი, მრავალშვილიანი ოჯახების არასრულწლოვანთა დასახმარებლად – 90 ათასი ლარი, სოციალურად უმწეო მდგომარეობაში მყოფ ოჯახებსა და ავადმყოფებზე ერთჯერადი ფულადი დახმარებება კი ჯამში 50 ათასი ლარს შეადგენს.

ფუფუნების მოყვარული აღმოჩნდა სამცხე-ჯავახეთის რწმუნებული და დღეს უკვე დასაქმების მინისტრის მოადგილე ლაშა ჭკადუა. დანიშნისთანავე, 2009 წლის დასაწყისში, პრეზიდენტის განკარგულებით, მისთვის 82 800 ლარად „ტოიოტა პრა-დო“ შეიძინეს.

ლაშა ჭკადუამ პრეზიდენტის ნაჩუქარი ავტომანქანა 2010 წელს გამოცვალა და ახალციხის გამგებელს მას შემდეგ გადასცა, როცა გამგებელმა მას უფრო ძვირადღირებული 105 ათასიანი ტოიოტა „ლენდ კრუიზერ პრა-დო“ უყიდა.

რწმუნებულ ლაშა ჭკადუას ტელეფონით დაფუჟავშირდით. მისი თქმით, მას არაფერი გადაუხდია მანქანაში: „გამგეობას ჰქონდა ნაყიდი და იმ მანქანით დავდივარ“. ჩვენს კითხვაზე, გამგეობამ თავისი ნებით გიყიდათ, თუ გუბერნიამ სთხოვა, ტელეფონი გათიშა და ჩვენს ზარებს აღარ უპასუხა.

ავტომანქანების შესყიდვის სიხშირით გამოირჩევა შიდა ქართლიც. 2011 წლის 22 აგვისტოს გორის მუნიციპალიტეტმა ავტომანქანის შესყიდვაზე ტენდერი გამოაცხადა. ტენდერი 13 სექტემბერს დასრულდა. 14 სექტემბერს კი შიდა ქართლში ახალი გუბერნატორი, გიორგი ტატიშვილი დაინიშნა. გორის გამგეობამ ახალ გუბერნატორს ახალშესყიდული 108 ათასიანი ჯიპი დაახვედრა.

„კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს“ ვებგვერდზე მოპოვებული ინფორმაციის მიხედვით, გორის მუნიციპალიტეტმა ავტომანქანების შესყიდვაზე 2011-2012 წლებში 240 ათას ლარზე მეტი დახარჯა.

არის ისეთი შემთხვევებიც, როცა თანამდებობის პირებს ორი ავტომანქანა ემსახურებათ. ორი ავტომობილი ჰქონდა ბათუმის მერ რობერტ ჩხაიძესაც (ის, აგვისტოს ბოლოს თანამდებობიდან გადადგა და ბათუმის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატია). თუმცა მასალის

მომზადების პროცესში ბათუმის მერის მოადგილე ჯემალ ანანიძე (დღეს ის უკვე ბათუმის მერის მოვალეობის შემსრულებელია), ამ ფაქტზე საუბრისას გვიმტკიცებდა, რომ მერის სარგებლობაში ამჟამად ერთი ავტომობილია. მეორე მანქანა დროებით სარგებლობაში ჰქონდა და უკანვე დააბრუნა.

ჩვენ მიერ მოპოვებული ოფიციალური ინფორმაციის თანახმად, ბათუმის მერს ორი ავტომობილი ემსახურება. 2009 წელს 43 ათას ლარად ნაყიდი „ტოიოტა ქემრი“ და 2010 წელს 35 ათას ლარად შეძენილი „ტოიოტა ლენდ კრუიზერი“.

ბათუმის მერიის ბალანსზე სულ 78 ავტომობილი ირიცხება. გაზეთი „ბათუმელი“ საკითხს ინტენსიურად აშუქებს. ჟურნალისტ ცაგო კახაბერის თქმით, არ ახსოვს, რომ საკრებულოს სხდომაზე ავტომანქანების შესყიდვის საკითხი ჩავარდნილიყო. ის იხსენებს შემთხვევას, როცა საკრებულოს სხდომაზე 5 მანქანის შესყიდვის შესახებ საკითხი გამოვიდა.

„ოპოზიციამ იკითხა, ყველას აქვს ახალი მანქანა და ვისთვის ვყიდულობთო. მომხსენებელმა თქვა, რომ ერთი იქნებოდა, მაგალითად, ადმინისტრაციის უფროსის, გელა მახარაძის. ოპოზიციის არგუმენტი იყო, რომ გელა მახარაძეს უკვე ჰყავს ახალი „ტოიოტა კოროლა“, რომლითაც გადაადგილდება და რატომ ყიდულობთ მისთვის კიდევ მანქანასო. საკრებულოს ერთ-ერთმა წევრმა უმრავლესობიდან წამოიძახა, აქვს, მაგრამ კიდევ უნდა. ამაზე ყველამ გაიცინა და ეს დარჩა საბოლოოდ პასუხი“, – გვიყვება ცაგო კახაბერიძე.

ნესრიგი ძვირი ღირს, რატომ ჩუქნიან თვითმმართველობები შსს-ს მანქანებს?

მნიშვნელოვანი ტენდენციაა მუნიციპალიტეტების მხრიდან როგორც გუბერნიებისთვის, ისე პოლიციისა და სამინისტროებისთვის ავტომანქანების შეძენა. 2009 წლამდე ასეთი შესყიდვები უკანონო იყო.

„2009 წელს საქართველოს პარლამენტმა ადგილობრივი თვითმმართველობების შესახებ ორგანული კანონის გარდამავალ დებულებაში შეიტანა

ცვლილება, რომლის მიხედვითაც, 2006 წლიდან განუვლი ამდაგვარი ხარჯები უკუტყვევითი ძალით კანონიერად ცნო“, – განმარტავს „კავკასიის ეკონომიკური და სოციალური კვლევითი ინსტიტუტის“ აღმასრულებელი დირექტორი დავით ნარმანია.

ასე რომ, ადგილობრივი თვითმმართველობები შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის ავტომანქანებს 2009 წლამდე უკანონოდ და დღეს უკვე ნებაყოფლობით, შესაბამისად, კანონიერად ყიდულობენ.

მაგალითად, „გურიანიუსის“ ინფორმაციით, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტმა 2011 წელს ადგილობრივ პოლიციას 35 ათას ლარიანი „ბეივე X5“ და 25 000 ლარიანი „მერსედეს ბენცი“ უყიდა.

„ჩვენ გვაქვს საიმისო შემოსავლები, რომ ნორმალურად ვუპასუხოთ კარგ პროექტებს და კარგ გამოწვევებს, მათ შორის, ერთ-ერთი უმთავრესი გამოწვევაა – ქვეყანაში ნესრიგი იყო. ჩვენ მზად ვართ პოლიციას მომავლშიც დავუდგეთ გვერდით“, – ამბობს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ავთანდილ მექვაბიშვილი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის

“IDFI“-ი ხიზონაში ავტომანქანების შესყიდვის შესახებ

პროექტ „საჯარო ინფორმაციის მონაცემთა ბაზის“ ხელმძღვანელი ლევან ავალიშვილი სტუდია „მონიტორს“ ავტომანქანების შესყიდვასთან დაკავშირებით რეგიონებიდან ინფორმაციის მოპოვებაში ეხმარებოდა. მისი თქმით, გამოკვეთილი ტენდენციაა მაღალი გამავლობის მანქანების შესყიდვა, რომელთაც უფრო მეტი წვა აქვთ და მათი შენახვა უფრო მეტ თანხებს მოითხოვს. „რადგან ინფორმაცია გამოვითხოვეთ 2005 წლიდან 2011 წლამდე, შემიძლია გითხრაო, რომ 2008 წლამდე არ ყიდულობდნენ ამ სიძვირის მანქანებს. ძირითადად ყიდულობდნენ გარკვეული ნლოვანების „ნივას“, ან „ნისან პატრულს“, შესაბამისად, დაბალ ფასს იხდიდნენ. 2008 წლიდან წამოვიდა ახალი ავტომანქანების შეძენის ტენდენცია და ფასებიც მაღალია“, – ამბობს ლევან ავალიშვილი.

ავტომანქანების შეძენის ფაქტს იგივე არგუმენტით ამართლებს ფოთის საკრებულოს თავმჯდომარეც. ფოთის მერიამ 2007 წლიდან დღემდე შინაგან საქმეთა სამინისტროს 223 ათასი ლარის ღირებულების ავტომობილები გადასცა.

„საპორტო ქალაქია. ნესრიგი არის ქალაქში და მხარს ვუჭერთ პოლიციას, ამიტომ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ვიძენთ ამ მანქანებს. ხოლო თუ რამე თანხა გვჭირდება, იმას ცენტრალური ბიუჯეტიდან ვიღებთ“, – ამბობს ივანე სალინაძე.

2011 წლის ივნისის მონაცემებით, წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ ადგილობრივ პოლიციას 2007 წელს 43 ათას ლარიანი „ტოიოტა ჰაილუქსი“, 2008 წელს „მერსედეს ბენცი“, 2009 წელს 43 ათას ლარიანი „ტოიოტა ჰაილუქსი“ გადასცა, 2010 წელს სოდის სამხარეო სამსახურს 49 ათას ლარიანი „მიცუბიში“ უყიდა.

ალსანიშნავია, რომ მაშინ, როცა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები მანქანებს შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის ყიდულობდნენ, თვითონ სამინისტროს ბიუჯეტი ბოლო წლების განმავლობაში ნახევარ მილიარდ ლარს ბევრად აჭარბებდა.

ხულოს მუნიციპალიტეტმა 2005 წლიდან 2011 წლის ივნისამდე სულ 3 ავტომანქანა შეიძინა. ამათგან 19 ათას ლარიანი „მიცუბიში“ აჭარის ტელევიზიის გადასცა, ხოლო 38 ათას ლარიანი „ნისან ნავარა“ – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატს. შუახევის გამგეობამ 2010 წელს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას 58 ათასიანი „ტოიოტა პრადო“ უყიდა.

„ყველაზე ცუდი აქ ის არის, რომ ცენტრალურ ხელისუფლებას ისედაც საკმარისი ფინანსური რესურსები გააჩნია, ამიტომ საკუთარ უფლებამოსილებებს ის უნდა აფინანსებდეს. ადგილობრივ თვითმმართველობას შედარებით მწირი ფინანსები გააჩნია და ეს ფინანსები არ ჰყოფნის ადგილობრივი სერვისების მონესრიგებასაც კი. ასეთ შემთხვევაში მან, პირველ რიგში, ეს სახსრები საკუთარი უფლებამოსილებების დაფინანსებისკენ უნდა მიმართოს“, – ამბობს დავით ნარმანია.

ტელევიზია ხანონს მიღმა

აჭარის ტელევიზია კვლავ კანონს მიღმა ფუნქციონირებს. ტელევიზიის ჟურნალისტები, ფაქტობრივად, საჯარო მოხელეები არიან, რადგან არხი აჭარის მთავრობის ერთ-ერთ „საქვეყნეზო დანესებულესას“ წარმოდგენს და ბიუჯეტიდან ფინანსდება. აჭარის სატელევიზიო და რადიო მაუნყებლობის დეპარტამენტმა, რომელიც „აჭარა TV“-ს მართავს, ბიუჯეტიდან წელს 6 648 000 ლარი მიიღო.

ეკა მალაღადე

ევაღება თუ არა აჭარის ტელევიზიის კანონით უფასო და ფასიანი პოლიტიკური რეკლამების განთავსება? საეთერო დროის გამოყოფისას, თანაბრობის პრინციპის დაცვა? რამდენად მიუკერძოებლად მუშაობენ ტელევიზიის ჟურნალისტები? ეს კითხვები წინასაარჩევნოდ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს.

აჭარის ტელევიზიის სტატუსი 2005 წლის შემდეგაა გაურკვეველი. მას მერე, რაც პარლამენტმა მაუნყებლობის შესახებ კანონი მიიღო, ქვეყანაში არსებული ორი სახელმწიფო არხიდან, პირველი არხი საზოგადოებრივ მაუნყებლად გადაკეთდა, აჭარის ტელევიზიის საკითხის გადაწყვეტა კი რამდენიმე წლით გადაიდო.

აჭარის ტელე-რადიო დეპარტამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, მინდია ნაკაშიძისთვის ახლაც უცნობია, როდისთვისაა დაგეგმილი არხის სტატუსის განსაზღვრა, თუმცა, მისი თქმით, ეს ჟურნალისტებისთვის დისკომფორტს სულაც არ ქმნის, რადგან ყველაფერი თავისუფლად და ობიექტურად შუქდება. „ჩვენ ყველა იმ ვალდებულებას ვიღებთ ჩვენს

თავზე, რაც საზოგადოებრივ მაუნყებელს აქვს“.

„დემოკრატიის ინსტიტუტი“ აჭარის რეგიონში 2004 წლიდან ფუნქციონირებს. არასამთავრობო ორგანიზაციის ერთ-ერთი სამუშაო მიმართულება სახელმწიფო მმართველი ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი და საარჩევნო პროცესის გამჭვირვალობის დაცვაა. ორგანიზაცია, უკვე წლებია, ტელევიზიის სტატუსის საკითხს ხან ადგილობრივი, ხან კი ცენტრალური ხელისუფლების წინაშე აყენებს, თუმცა, უშედეგოდ. ინსტიტუტის ხელმძღვანელი გენო გელაძე იხსენებს, რომ მაუნყებლობის შესახებ კანონის გარდამავალ დებულებებში ჩანერილი საბოლოო ვადა ისე გავიდა, რომ ამ საკითხზე ოფიციალური მსჯელობა არც კი დაწყებულა.

„აჭარის ტელევიზიაზე არ ვრცელდება კანონი მაუნყებლობის შესახებ, ის ამ კანონს მიღმა ფუნქციონირებს. წინასაარჩევნო პერიოდში ტელევიზიას არ აქვს ვალდებულება განათავსოს ფასიანი და უფასო პოლიტიკური რეკლამები, არც თანაბრობის პრინციპის დაცვა ევაღება.

გაუგებარია, რა იქნება კანონის დარღვევა, ან როგორ უნდა დაისაჯოს ის ამ დარღვევისთვის, როცა არხი მაუნყებელთა რეესტრშიც არ არის ფიქსირებული“, – ამბობს გენო გელაძე.

როგორც „ლიბერალმა“ გაარკვია, აჭარის ტელევიზია არც კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის რეგულირების სფეროში ექცევა. კომისიის პრესსამსახურის უფროსი ხატია ყურაშვილი ამბობს, რომ მათ ამ ტელევიზიის შესახებ არანაირი ინფორმაცია არ აქვთ. „სანამ კომპანიის სტატუსი განსაზღვრული არ იქნება, ის ჩვენი რეგულაციის ქვეშ არ შემოდის, ისინი არ გვიგზავნიან ინფორმაციას უფასო თუ ფასიანი პოლიტიკური რეკლამების შესახებ, ეს ვალდებულება მათზე არ ვრცელდება“, – ამბობს ყურაშვილი.

ტელევიზიის სტატუსის გარკვევით დაინტერესებულია ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციაც. „ოფიციალური წერილით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ 2011 წლის 11 ნოემბრის ჩვენს წერილზე გვიპასუხა, რომ წინადადებების შემუშავება დაკავშირებული

ლია ციფრულ მათემატიკაზე გადასვლის თაობაზე დოკუმენტის შემუშავებასთან, რომელიც 2012 წელს დასრულდება. მოგვიანებით კვლავ მივმართეთ სამინისტროს და პირველ ივლისს მოგვწერეს, რომ ციფრულ მათემატიკაზე გადასვლასთან დაკავშირებით დოკუმენტი კვლავ შემუშავების პროცესშია“, – ამბობს საიას იურისტი მარიამ გოგოსაშვილი.

აჭარის ტელევიზიის სტატუსის განსაზღვრას პრიორიტეტულად მიიჩნევენ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველოში“. ორგანიზაციის მდიანალიტიკოსი მამუკა ანდლუაძე განმარტავს, რომ არ შეიძლება მოქმედებდეს მედიასაშუალება, რომელიც კანონისა და სხვა ტიპის რეგულირების ჩარჩოებში არ ჯდება. მისთვის, ისევე როგორც, გელაძისთვის, გაუგებარია, რა მოთხოვნები უნდა გავრცელდეს არხზე, როცა ის არც საზოგადოებრივი მათემატიკაა და არც კერძო ტელევიზია.

„ცხადია, რომ კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას იმ ტელევიზიის დამოუკიდებლობის ხარისხი, რომელსაც პირდაპირ მართავს სამთავრობო ორგანო. იმისთვის, რომ მოსახლეობამ ინფორმირებული არჩევანი გააკეთოს, მედიასაშუალებების დამოუკიდებლობასა და დაფინანსების წყაროებს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, ჩვენ კი, ფაქტობრივად, კვლავ გვაქვს სახელმწიფო ტელევიზია“, – ამბობს ანდლუაძე.

აჭარის ტელევიზიის სტატუსის შესახებ საუბარია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველოს“ ბოლო ორ ანგარიშშიც. „აჭარის ტელევიზია იურიდიული საფუძვლის გარეშე განაგრძობს ოპერირებას. საქართველოს კანონი მათემატიკის შესახებ ითვალისწინებს საზოგადოებრივი მათემატიკის არსებობას, მაგრამ არა მთავრობის მიერ კონტროლირებულ სატელევიზიო სადგურს. კანონში ხაზგასმითაა აღნიშნული: „იურიდიული პირი, რომელიც ურთიერთდამოკიდებულია ან კონტროლირებულია ადმინისტრაციული ხელისუფლების მიერ“ არ უნდა ფლობდეს მათემატიკის ლიცენზიას,“ – ვკითხულობთ საქართველოს ტელემათემატიკის ანალიზში, რომელიც წელს აგვისტოში გამოქვეყნდა.

მიუხედავად ამისა, აჭარის ტელევიზია ერთადერთი რეგიონული არხია, რომელიც თანამგზავრით მათემატიკის და მისი დაფარვის ზონა საკმაოდ ფართოდ ვრცელდება. კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრის (CRRC) მონაცემებით (კვლევა 2011 წელს ჩატარდა), აჭარის ტელევიზიას დაფარვის მხრივ ქვეყანაში მეოთხე ადგილი უჭირავს. მედიის ამავე კვლევის ფარგლებში გამოკითხულ რესპონდენტთა 55% აცხადებდა, რომ ამ რეგიონული მათემატიკის სიგნალს იღებს. მინდია ნაკაშიძე აცხადებს, რომ არხს ძველი მუდმივმოქმედი ლიცენზიები აქვს და მათი განახლება სტატუსის განსაზღვრამდე არც არის საჭირო.

დემოკრატიის ინსტიტუტმა გასულ წელს სამთავრობო და სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლებთან ერთად სპეციალური რეკომენდაციები მოამზადა, რომელსაც კანონპროექტის სახე მიეცა. ორგანიზაცია ცდილობდა ლობირება გაენია ამ საკითხისთვის, როგორც ადგილობრივი, ისე ცენტრალური მთავრობის დონეზე. კონსულტაციები მიმდინარეობდა მოქმედ მაჟორიტარ დეპუტატებთანაც, თუმცა, მათი რეალური დაინტერესება ვერ მოხერხდა.

„ამ საკითხის გადაწყვეტა ადგილობრივი მთავრობის კომპეტენციაში არ შედის, როგორც გაირკვა, მათ არც ასეთი კანონპროექტის წარდგენის უფლება აქვთ, საჭირო იყო თუნდაც ერთი პარლამენტარის ხელმოწერა, რომ ეს კანონპროექტი განსახილველად გასულიყო, მაგრამ ეს ვერ მოვახერხეთ. ცენტრალურ მთავრობას კი საკუთარი ინიციატივით ამაზე მსჯელობა არ დაუწყია. არც მარგულირებული კომისია იღებს ხმას. ეს პოლიტიკური ნების საკითხია, თორემ სტატუსის განსაზღვრა, ან მასზე ოფიციალური მსჯელობის დაწყება მაინც ასეთი პრობლემური არ იქნებოდა,“ – ამბობს გელაძე.

აჭარის ტელევიზიის შესაძლო სტატუსთან დაკავშირებით ბევრი სხვადასხვა ვერსია არსებობს: რეგიონული საზოგადოებრივი მათემატიკა, საქართველოს საზოგადოებრივი მათემატიკის ბიურო აჭარაში ან დასავლეთ საქართველოში, შეზღუდული პასუხისმგებლობის ან სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნა, გასხვისება პირ-

დაპირი მიყიდვისა თუ აუქციონის წესით. არასამთავრობო ორგანიზაციების რეკომენდაციით, ყველაზე მისაღები ვარიანტი მისი რეგიონულ მათემატიკად გარდაქმნაა. ამავეს ამბობს ტელევიზიის დირექტორის მოადგილე მინდია ნაკაშიძეც.

იურისტები განმარტავენ, რომ არსებული მდგომარეობა გამოხატვის სფეროს გარდა, საბიუჯეტო და საფინანსო სფეროში მოქმედ სამართლებრივ ნორმებსაც ეწინააღმდეგება, რაც საბიუჯეტო თანხების განკარგვის მიზნობრიობას გულისხმობს.

რეგიონულმა და ადგილობრივმა ხელისუფლების ორგანოებმა მედიის საქმიანობისათვის 2012 წელს სულ 8 560 000 ლარი დახარჯეს. მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფო მათემატიკა ფუნქციონირებას სამართლებრივი საფუძვლების გარეშე განაგრძობს, აჭარის სატელევიზიო და რადიო მათემატიკის დეპარტამენტმა, რომელიც „აჭარა TV“-ს მართავს, ბიუჯეტიდან წელს 6 648 000 ლარი მიიღო. ამ მხრივ ფინანსების ყველაზე დიდი ოდენობა სწორედ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობამ გამოყო.

2012 წელს აჭარის ბიუჯეტიდან 6 880 000 ლარი გამოიყო, რომელიც ადგილობრივი მთავრობის საკუთრებაში არსებულ და მოქმედ მედიის ორ საშუალებას უნდა გამოეყო – აჭარის ტელევიზიისა და ყოველდღიურ გაზეთს „აჭარა და ადფარია“.

კვლევითი რესურსების ცენტრის მიერ 2012 წელს ჩატარებული კვლევისას, კითხვაზე „როგორ გგონიათ, ქართული ტელეარხების მიერ მომზადებული საინფორმაციო გამოშვებები და მიმდინარე ამბების გაშუქება უმეტესად მთავრობის ინტერესებს ასახავს, ოპოზიციის თუ არცერთისას?“ გამოკითხულთა 25 %-მა უპასუხა, რომ აჭარის ტელევიზია მთავრობის ინტერესების ასახველია. მხოლოდ 8 %-ის აზრით, არხი არცერთი პოლიტიკური ოპოზიციის გამტარებელი არ არის.

საინფორმაციო გამოშვებებისა და მიმდინარე მოვლენების გაშუქების ნდობის ხარისხის მიხედვით კი, არხს სრულიად მხოლოდ 2 % ენდობა, ნდობას უცხადებს 6 %, 54 %-მა კი არ იცის, უნდა ენდოს თუ არა არხს. ■

“მეცხრე არხის” საერთაშორისო მრჩეველთა საბჭო

„მეცხრე არხი“ ეყრდნობა მრჩეველთა საბჭოს წევრებს, რათა მათ უზრუნველყონ და დაიცვან არხის სარედაქციო დამოუკიდებლობა, დაეხმარონ „მეცხრე არხს“ გაამყაროს საქართველოში პრესის თავისუფლება და დაიცვას დამოუკიდებელი აზრის თუ შეხედულების გამოხატვის უფლება.“

— კახა ბეჟაური, “მეცხრე არხის” გენერალური დირექტორი

ლარი კინამი

CNN-ზე „ლარი კინგის შოუს“ წამყვანი და ქველმოქმედი

„მეამაყება, რომ „მეცხრე არხის“ მრჩეველთა საბჭოს წევრი გახვდი. როგორც ჟურნალისტიკისა და მედია კომენტატორისთვის, ჟურნალისტიკა უფლებების დაცვა, პრესის თავისუფლების უზრუნველყოფა და ადამიანის უფლებების დაცვა მსოფლიოს მასშტაბით ჩემი კარიერის ქვაკუთხედს წარმოადგენს. „მეცხრე არხი“, როგორც ნებისმიერი სხვა, ახალი, დამოუკიდებელი ახალი ამბების გამავრცელებელი ორგანიზაცია, აწყდება უპრეცედენტო გამოწვევებს საქართველოს ხელისუფლებისგან, რაც ხელს უშლის მის მისიას - ემსახუროს საქართველოს მოსახლეობას, როგორც თავისუფალი და დამოუკიდებელი საინფორმაციო და მედია წყარო. მისი ახალგაზრდა და იდეალისტური პერსონალი იმსახურებს იმ ამერიკელებისა და ევროპელების მხარდაჭერას, რომლებიც მათ მისიას იზიარებენ.“

ლი ჰამილტონი

ყოფილი კონგრესმენი, 11 სექტემბრის კომისიის თანათავმჯდომარე და “კუდროუ ვილსონის ცენტრის” ყოფილი პრეზიდენტი

“მე, როგორც საქართველოში მიმდინარე მოვლენების გრძელვადიანი დამკვირვებელი, საკმაოდ მაშფოთებს მთავრობის მიერ დამოუკიდებელ მედიაზე განხორციელებული ზეწოლა და ყოველგვარი ის ძალადობა, რაც თავისუფალი პრესის განვითარებასა და მოქალაქეების მიერ თავისუფალი აზრის გამოხატვას ზღუდავს. “მეცხრე არხი” წარმოადგენს ახალ, მნიშვნელოვან, დამოუკიდებელ ხმას, რომელიც იცავს საქართველოს მოსახლეობის უფლებებს. მოუთმენლად ველი ჩემს კოლეგა-საბჭოს წევრებსა და “მეცხრე არხის” ხელმძღვანელობასთან მუშაობას, რომლის მთავარ მიზანს თავისუფალი სიტყვისა და აზრის დაცვა წარმოადგენს.“

ლეს ბელტი

საერთაშორისო ურთიერთობების საბჭოს საპატიო პრეზიდენტი, გაზეთ “ნიუ-იორკ ტაიმის” საერთაშორისო კორესპონდენტი და სარედაქციო გვერდის რედაქტორი

“თავის დროზე ამერიკელი ხალხი ვარდების რევოლუციის პრინციპებსა და იდეალებს – ქართველ ხალხს ეცხოვრა სიმშვიდეში და თავი დაცულად ეგრძნო საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში – სიტყვით და საქმით მხარს უჭერდა. როგორც ჟურნალისტი, ღრმა შემოთვალისწინებებს გამოვთქვამ საქართველოს მთავრობის მიერ დემოკრატიული ღირებულებებისა და დამოუკიდებელი მედიასაშუალებების ხელყოფის გამო. ტელეკომპანია “მეცხრე არხი” დამოუკიდებელი და თავისუფალი საინფორმაციო საშუალებაა, რომელიც საქართველოს მოსახლეობას ემსახურება. როგორც ტელეკომპანიის მრჩეველთა საბჭოს წევრი, მხარს ვუჭერ მედიის თავისუფლებას საქართველოში.“

რობერტ მენარდი

ფრანგი ჟურნალისტი და პრესის თავისუფლების საერთაშორისოდ აღიარებული დამცველი

“მთელი ჩემი პროფესიული მოღვაწეობა მსოფლიოს მასშტაბით თავისუფალი მედიის დაცვას და ვუთმე. ტელეკომპანია “მეცხრე არხი” წარმოადგენს კეთილ ნიშნავს, რომელიც ცდილობს, საქართველოს მოსახლეობას შესთავაზოს ჭეშმარიტად დამოუკიდებელი ინფორმაციისა და ახალი ამბების წყარო. თუმცა, წმინდა პოლიტიკური მოტივებით, ქვეყნის ხელისუფლება ყველანაირად ცდილობს ხელი შეუშალოს ტელეკომპანია “მეცხრე არხს” მიზნების განხორციელებაში. გადანაცვებულება, გაგმხდარიყავი ამ საბჭოს წევრი, განაპირობა ჩემმა სურვილმა გლობალური ყურადღება მომეზიდა იმ გამოწვევებზე, რომელსაც “მეცხრე არხი” აწყდება მის წინააღმდეგ მტრულად განწყობილი ხელისუფლების მხრიდან.“

ბიორბი მარგველაშვილი

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის რექტორი

“ჩემთვის უდიდესი პატივია ამ ღირსეული ადამიანების გვერდით ყოფნა. ბოლო ათი წლის განმავლობაში ჩემს ქართველ, ამერიკელ თუ ევროპელ კოლეგებთან ერთად ძალ-ღონეს არ ვიშურებდი ახალი თაობის ჟურნალისტების პროფესიული აღზრდისათვის, რამეთუ გვჭეროდა, რომ მაღალი სტანდარტების მქონე ჟურნალისტიკა საქართველოს დემოკრატიისა და ძლიერი მომავლის უტყუარი გარანტი იქნებოდა. აქედან გამომდინარე, როგორც “მეცხრე არხის” საბჭოს წევრი, ჩემს მიზანს დამოუკიდებელი მედიის ხელშეწყობა და ქვეყანაში დემოკრატიის განვითარება წარმოადგენს.“

ბენდეჩი თანასწორობა - ქახთუნი საზოგადოების შეხედულებები

ლელა რეხვიაშვილი

თუ გენდერულ თანასწორობას სასურველ მიზნად ვაღიარებთ, მაშინ უთანასწორობა პრობლემად უნდა ვაღიაროთ. ქართულ საზოგადოებაში შედარებით იშვიათად ვხვდებით ჯგუფებსა და ინდივიდებს, რომელნიც ღიად გამოდიან გენდერული უთანასწორობის დასაცავად. სამაგიეროდ, ხშირად ვხვდებით მოსაზრებას, რომ ჩვენთან გენდერული უთანასწორობა არ არსებობს.

გენდერულ თანასწორობასთან დაკავშირებით კვლევათა სიმწირე ან არსებულ კვლევათა საჯაროობის შეზღუდულობა პრობლემის იგნორირებას უწყობს ხელს. რამდენიმე კვირის წინ სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრმა ჩაატარა კონფერენცია, რომელიც სწორედ გენდერულ საკითხებს ეთმობოდა. კონფერენცია ოთხი ურთიერთშემავსებელი კვლევის შედეგებს განიხილავდა და თვისობრივ და რაოდენობრივ მონაცემებზე დაყრდნობით, საქართველოში არსებული გენდერული უთანასწორობის კომპლექსურ სურათს წარმოაჩენდა.

მაია ბარქაიას კვლევა – „რას ამბობენ ქართველები გენდერულ საკითხებზე“ – ორ დამოუკიდებელ მონაცემთა ბაზას ეყრდნობა: მსოფლიო ღირებულებათა კვლევა (2008); კავკასიის ბარომეტრი (2010). საგულისხმოა, რომ ორივე კვლევა ერთსა და იმავე ტენდენციას აფიქსირებს და მონაცემთა სანდოობას ადასტურებს.

საზოგადოებრივი შეხედულებები გენდერული როლების შესახებ არაფორმალური ნორმებია, რომლებიც შეიძლება

უფრო მეტად განსაზღვრავდეს ინდივიდთა ქცევას, ვიდრე დანერგილი კანონები. ქართული კანონმდებლობა იცვლება და ვითარდება და შეიძლება ითქვას, გაცილებით ნაკლებად დისკრიმინაციულია, ვიდრე არაფორმალური ნორმები. მეორე მხრივ, სახელმწიფო პოლიტიკა იშვიათად ინტერესდება არსებული კანონმდებლობის აღსრულებით ან გენდერული თანასწორობის წახალისებით. შეხედულებებიდან პოლიტიკამდე და პოლიტიკიდან შეხედულებებამდე ჯადოსნური წრე იკვრება, რომლის გარღვევას არავინ ცდილობს.

კვლევები აჩვენებს, რომ ქართული საზოგადოების უმეტესობის შეხედულებები მკაცრად კონსერვატიულია და ქალის როლი საზოგადოებაში, ქალის სექსუალური თავისუფლება მიბმული და გაიგივებულია ოჯახის ცნებასთან. სოციალურ საკითხებში საქართველოს მოსახლეობა შედარებით შემწყნარებელია ქალისა და მამაკაცის თანასწორობის მიმართ; მაგრამ გენდერული თანასწორობა ოჯახის მართვასა და რჩენაში, სექსუალურ ცხოვრებაში რადიკალურად მიუღებელია:

„ის ფაქტი, რომ გამოკითხულთა 72 პროცენტს არ აქვს გენდერულად მიკერძოებული დამოკიდებულება განათლების მიმართ, არ ნიშნავს, რომ მოსახლეობის ეს ნაწილი გენდერულად მგრძობიარეა. გამოიკვეთა ტენდენცია, რომ იგივე ადამიანების დიდი ნაწილი, რომელთაც პოზიტიური და-

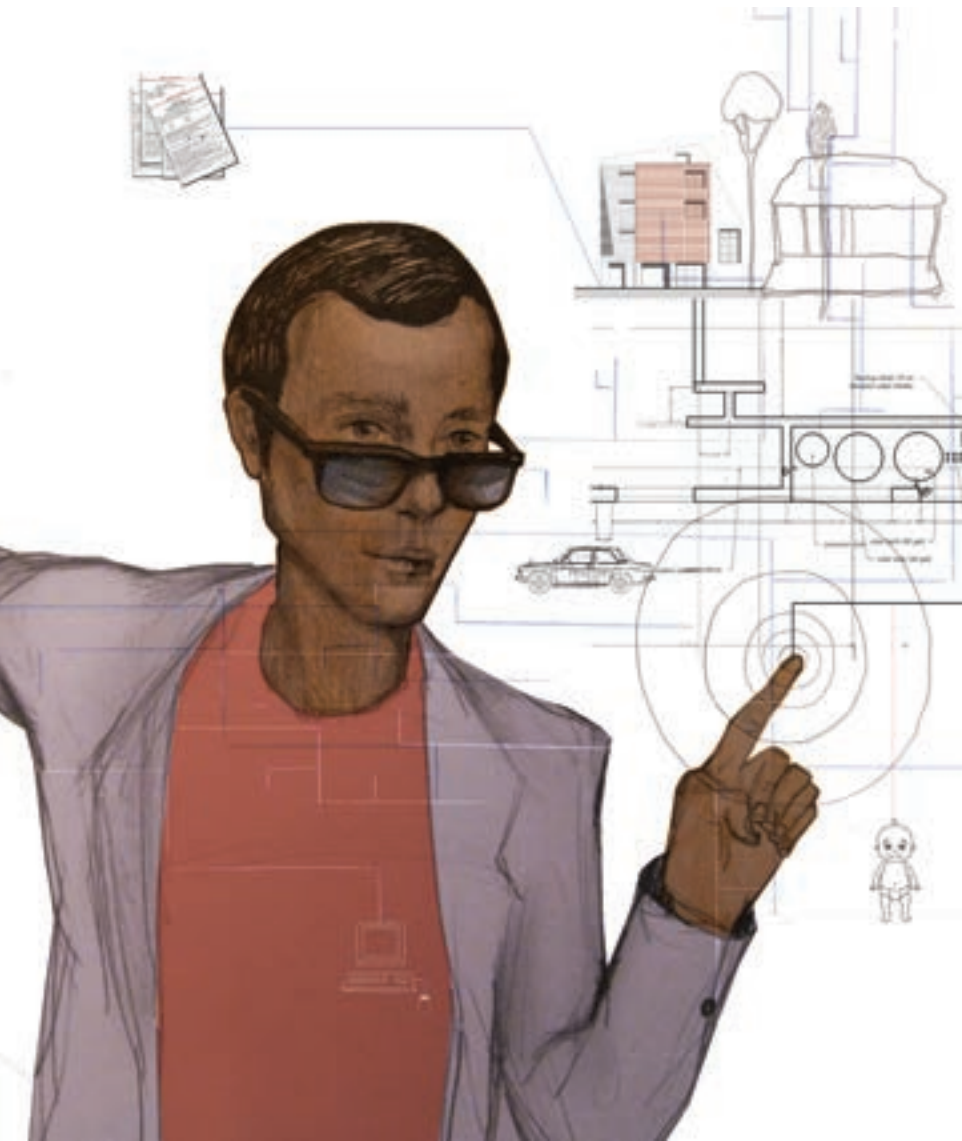

მოკიდებულება აქვთ განათლებასთან დაკავშირებული კითხვის მიმართ, მიიჩნევს, რომ ოჯახში გადანყვებილების მიმღები უნდა იყოს მამაკაცი, ასევე, მამაკაცი უნდა იყოს ოჯახის მარჩენალი, ქალისთვის ქორწინებამდე სექსი მიუღებელია, ისევე როგორც, მამაკაცთან ქორწინებამდე თანაცხოვრება“.

ბენდერული იერარქია ბანაილებაში, დასაქმებასა და პოლიტიკაში

აღმოჩნდა, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობა განათლების უფლების განხილვისას გენდერს მნიშვნელო-

ილუსტრაცია თათა ნაჯარაიძე / ვიკიპედი

თული საზოგადოება ამბივალენტურია, თუმცა, საგრძნობი ნაწილი გმობს იერარქიას განათლებასა და დასაქმებაში; შედარებით მცირე ნაწილი (30 პროცენტი) კი, პოლიტიკურ ჩართულობასთან დაკავშირებით არსებულ სტერეოტიპებს არ ეთანხმება. იმავე გამოკითხულთა უმეტესობა ერთსულოვანია ოჯახურ ურთიერთობებში იერარქიის შენარჩუნებასთან დაკავშირებით.

ოჯახის რჩენასა და მართვაში ქალის თანაბარუფლებიანობის აღიარება დიდი უმრავლესობით იგმობა. რესპონდენტთა 82 პროცენტს მიაჩნია, რომ ოჯახის მთავარი მარჩენალი კაცი უნდა იყოს, ხოლო 63 პროცენტი ფიქრობს, რომ ოჯახში გადაწყვეტილებებს კაცი უნდა იღებდეს. უმრავლესობისთვის მამაკაცი ოჯახის მთავარი მარჩენალია, თუმცა, იგივე რესპონდენტები ხედავენ, რომ არსებული რეალობა სასურველისგან საკმაოდ განსხვავდება და აფიქსირებენ, რომ ოჯახში მარჩენალი ხშირად ქალია. 39 პროცენტი საქართველოს ოჯახების უმეტესობის მარჩენლად ქალს ასახელებს, ხოლო 36 პროცენტი კი – კაცს.

სამწუხაროდ, როგორც იკვეთება, ოჯახში გენდერული თანასწორობა საქართველოს მოქალაქეებისთვის ძირითადად უცხო და მიუღებელია. ვითარება კიდევ უფრო სავალალოა, როდესაც ახალშობილთა სქესს განვიხილავთ. გამოკითხულთა 49 პროცენტს მიაჩნია, რომ თუ ოჯახში ერთი შვილია, სჯობს ბიჭი იყოს; მხოლოდ 9 პროცენტი ამჯობინებს გოგოს, 44 პროცენტისათვის ბავშვის სქესს მნიშვნელობა არა აქვს. ამ კითხვის საფუძველზე ცალსახა და შეიძლება ითქვას, საშიში სექსისტური დისკრიმინაციის ტენდენცია ვლინდება.

სამსუაღმდეგო ძეგლები

ქართული მოსახლეობის შეფასება ყველაზე მკაცრი და რადიკალური ქალის სექსუალობასთან დაკავშირებითაა. გამოკითხულთა 56 პროცენტისათვის ქალისთვის მშობლებისგან ცალკე ცხოვრება ქორწინებამდე არცერთ ასაკში არ არის მისაღები; 80 პროცენტისათვის ქორწინებამდე სქესობრივი ურთიერთ-

ბას არ ანიჭებს. რესპონდენტთა 72-75 პროცენტი არ ეთანხმება განაცხადს „საუნივერსიტეტო განათლება უფრო მნიშვნელოვანია ბიჭისთვის, ვიდრე გოგოსთვის“. ამგვარი შედეგი აშკარად შეგვიძლია განვიხილოთ როგორც საკმაოდ პოზიტიური, რადგან განათლებაზე ხელმისაწვდომობა ქალთა უფლებების რეალიზაციისთვის ალბათ ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია.

სამწუხაროდ, გენდერულად მიუკერძოებელი შეფასებები ქალთა პოლიტიკაში ჩართულობაზე უფრო ნაკლებად ვრცელდება. მოსახლეობის 68 პროცენტი ფიქრობს, რომ მამაკაცები უკეთესი

პოლიტიკური ლიდერები არიან, ვიდრე ქალები. გამოკითხულთა 30 პროცენტზე მეტი კი მსგავს შეხედულებას არ იზიარებს. დიდი ნაწილი ასევე ეთანხმება მოსაზრებას, რომ სამუშაო ადგილების შეზღუდულობის პირობებში უპირატესობა მამაკაცთა დასაქმებას უნდა მიენიჭოს. 2008 წლის მონაცემებით – 52, ხოლო 2010 წლის მონაცემებით, 35 პროცენტი ფიქრობს, რომ სამსახურში მიღებისას უპირატესობა მამაკაცს უნდა მიენიჭოს.

ოჯახი

სოციალურ სფეროში გენდერულ თანასწორობასთან დაკავშირებით ქარ-

ბის დამყარება ნებისმიერ ასაკში მიუღებელია; მამაკაცთან თანაცხოვრება ქორწინების გარეშე 72 პროცენტისათვის არცერთ ასაკში არ არის მისაღები. გარდა იმისა, რომ ქალის სექსუალობა მიჯაჭვული და გაიგივებულია ქორწინებასა და ოჯახთან, საზოგადოება ასევე მკაცრად განსაზღვრავს ქორწინებისთვის შესაბამის ასაკს. გამოკითხულთა 92 პროცენტი თვლის, რომ ქალისთვის გათხოვება 18-25 წლიდანაა მისაღები და მხოლოდ 2 პროცენტი ფიქრობს, რომ გათხოვება 26 წლის შემდეგ შეიძლება.

ასაკი, გენდერი და შეხედულებები თანასწორობაზე

აღსანიშნავია, რომ რიგ საკითხებში ქალები მამაკაცებთან შედარებით ნაკლებად არიან მიდრეკილნი დაემორჩილონ პატრიარქალურ ნორმებს. სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით, როგორცაა განათლება, დასაქმება, პოლიტიკაში ჩართულობა, ქალი რესპონდენტები მამაკაცებთან შედარებით უფრო მეტად უჭერენ მხარს თანასწორობას. მაგრამ როდესაც საქმე სექსუალობასა და ქალის როლს ეხება, გამოკითხული ქალები და მამაკაცები თანაბრად იზიარებენ კონსერვატიულ შეხედულებებს.

გენდერთან დაკავშირებული შეხედულებები განსხვავდება ასაკობრივი ჯგუფის მიხედვითაც. სამწუხარო ფაქტია, რომ რიგ საკითხებში ახალგაზრდები (18-35 წელი) უფროსი თაობების (56 წელს ზემოთ) კონსერვატიულ შეხედულებებს იზიარებენ, მაშინ, როდესაც საშუალო ასაკის (36-55 წლის) მოქალაქეები მეტად უჭერენ მხარს თანასწორობას. მაგალითად, 36-55 წლის რესპონდენტებისთვის უფრო ნაკლებად აქვს მნიშვნელობა ახალდაბადებული ბავშვის სქესს, ვიდრე დანარჩენი ორი ასაკობრივი ჯგუფისთვის. ქალისთვის მშობლებისგან ცალკე ცხოვრებას კი ახალგაზრდები ბევრად უფრო მეტად მიესალმებიან, ვიდრე სხვა ასაკობრივი ჯგუფების წარმომადგენლები.

დასკვნის მბრძანებელი

გარდა იმისა, რომ კვლევის შედეგები ცალსახად ააშკარავებს საქართველოში

პატრიარქალური ღირებულებების დომინანტობას, ასევე რამდენიმე დასკვნის გაკეთების საშუალებასაც გვაძლევს.

საზოგადოებრივი შეხედულებები გენდერულ თანასწორობაზე ორმაგ სტანდარტებს ეყრდნობა. სოციალური თანასწორობა მისაღებია, ხოლო ოჯახური და სექსუალური თანასწორობა – მკაცრად დაგმობილი. ქალს შეუძლია ისწავლოს, მაგრამ არ შეუძლია თანაბარი როლი შეასრულოს ოჯახის რჩენასა და მართვაში, არ შეუძლია თავად განსაზღვროს სექსუალური ცხოვრების ნორმები, თუ დაოჯახებისთვის სასურველი ასაკი.

მეტიც, მყარად პატრიარქალური შეხედულებები აშკარად დაშორებულია რეალობას, რაც პრობლემებს კიდევ უფრო ამწვავებს. ქართული საზოგადოება დიდი ხანია აღარ ფუნქციონირებს „რჩეული“ იდეალების შესაბამისად: ქართულ ოჯახებში მამაკაცი მთავარი მარჩენლები ხშირად აღარ არიან, და არც ქართველ ქალთა 80 პროცენტი 25 წლამდე გათხოვების მსურველი.

სტერეოტიპულ გენდერულ როლებთან მორგება ხშირად ფარისევლობის ხარჯზე ხდება და ქალის მდგომარეობას ამძიმებს. სექსუალურ ქცევაზე მკაცრი საზოგადოებრივი ცენზურა კი სხვადასხვა სახის ანომალიებს იწვევს. ერთ-ერთი ასეთი ანომალია ადრეულ ასაკში ქორწინება, და შესაბამისად, დანგრეული ოჯახების რაოდენობის ზრდაა. სინამდვილეში, ტრადიციული ღირებულებების და ოჯახის (როგორც საზოგადოებრივი მოწყობის დომინანტური ფორმის) დაცვის სახელით ხორციელდება ზენოლა, რომელიც იმავე ღირებულებებს უთხრის ძირს – ოჯახი, რომელიც მხოლოდ იმიტომ იქმნება, რომ ახალგაზრდა წყვილს თანაცხოვრების სხვა შესაძლებლობა არ გააჩნია, ხშირად მოკლებულია მყარ საფუძვლებს და პასუხისმგებლობათა გააზრებას; ასევე, ოჯახი, რომლის „არდანგრევის“ მიზეზი მხოლოდ მშობლების, ან, ზოგჯერ, მეზობლების განკითხვის შიშია, არ შეიძლება ჰარმონიულად ფუნქციონირებდეს.

კვლევიდან ჩანს, რომ ქართული სა-

ზოგადოებისთვის ყველაზე უფრო მტკივნეული საკითხი ქალის სექსუალური თავისუფლებაა. სექსუალური ცხოვრების მარეგულირებელი არსებული ნორმები რეალობას ვეღარ აკონტროლებს, შესაბამისად, სექსუალობის თემა ტაბუდადებულ, დალუქულ სფეროდ რჩება, თუმცა, პრაქტიკაში ყოველდღიურად ირღვევა. შეხედულებების გახლეჩა ინდივიდისგან მუდმივ დამალვასა და თამაშს მოითხოვს, რაც არ შეიძლება ჯანსაღი იყოს მთლიანად საზოგადოების, ან ინდივიდებისათვის.

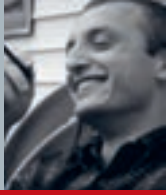
„ქალიშვილობის“ თემა მშობლებს ისეთი დანაშაულის გამართლებისკენ უბიძგებს, როგორცაა მოტაცებული ქალიშვილის მომტაცებლის, ანუ სექსუალური მოძალადის, ხელში დატოვება, ანუ „შვილის მითხოვება“. დღეს 90-იან წლებში ფართოდ გავრცელებული მოტაცების პრაქტიკა თითქოს შენელებულია, თუმცა, სავარაუდოდ, რეგიონებში კვლავ პრობლემად რჩება. მიუხედავად იმისა, რომ ეს პრაქტიკა ჩვევიდან ან მოდიდან „გადადის“, საზოგადოებას იგი საჯაროდ დიდად არ განუხილავს და მისი არაადამიანური, დანაშაულებრივი ხასიათი იმავე სიმკაცრით არასოდეს დაუგმია, რა სიმკაცრითაც „ქალიშვილობას“ იცავს.

პატრიარქალური ღირებულებების ყველაზე ამორალური გამოვლინება ბავშვის სქესთან დაკავშირებული შეხედულებებია. საზოგადოება, რომლის 50 პროცენტი ამჯობინებს „ბიჭის ყოლას ოჯახში“, კარგად ამჟღავნებს, თუ რამხელა მნიშვნელობა ენიჭება სქესს და რამდენად უფრო ღირებულია ერთი სქესი მეორესთან შედარებით. ეს დამოკიდებულება სელექციურ აბორტებს იწვევს, რაც დემოგრაფიული განვითარებისთვის ძალიან სახიფათოა.

უთანასწორობა პრობლემაა როგორც პრივილეგირებულთა, ასევე დისკრიმინაციის ქვეშ მყოფთათვის. პირველ ეტაპზე ჩვენი შეხედულებების სიმცდარე უნდა ვაღიაროთ, შემდეგ – პრაქტიკის პერვერსიულობა, რაც დაგვაყენებს მთავარი კითხვის წინაშე – როგორ გადავჭრათ გენდერული უთანასწორობის პრობლემა ქართულ გარემოში? **□**

ბებიები ბაღაჩაღაჩით - ხუსები მოდიან!

გიგი გულედანი
პროზაიკოსი

ცოტა ხნის წინ ფეისბუქზე იუტუბის გავლით გავრცელდა ახალგაზრდა გოგოს (თუ არ ვცდები, კახეთის რომელიღაც უბანზე მაჟორიტარობის კანდიდატის) ვიდეო, ამომრჩევლებთან შეხვედრაზე ამომრჩეველს უყვებოდა, ნანახი მაქვსო, ხუთი რუსი ჯარისკაცი ომის დროს 106 წლის ქალს ჯგუფურად აუპატიურებდაო, და ჩვენც ეგ გველისო (ნუ იცინითო, დამამატა).

ასეთი ჰარდკორ პორნოკომუნიკაცია ერთ-ერთი ნაირსახეობაა იმ „რუსული კოზირის“, რომლის გამოყენებაც დღევანდელ წინასაარჩევნო კორიდაში მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირის ხის ჯვრების დარად ერის მოღალატეებს რისხვად დაატყდება ხოლმე თავს.

რუსეთის პირდაპირ თუ ირიბ აგენტობაში („რუსული საქმის კეთებაში“) დადანაშაულება ისეთივე ნაციონალურ ტრადიციად შეიძლება იქცეს, როგორც, სიტყვაზე, „თამაღობის ინსტიტუტი“ ან „ქუჩის აკადემია“. ის, ამ ორის მსგავსად, შეიცავს „ჰარასმენტის“ ელემენტებს და, რაც მთავარია, რაღაცით გვახსენებს ბიჭუნას, კარლსონისა და ფრეკენ ბოკის ერთ-ერთ დიალოგს:

„ფრეკენ ბოკი:

– დედაშენმა გამაფრთხილა, ეს ბიჭი თქვენთან ისადილებსო? ასე დამიბარა? ბიჭუნა შეეცადა რაც შეიძლება ორჭოფულად, მაგრამ თავაზიანად ეთქვა:

– ყოველ შემთხვევაში, დედას აზრით... კარლსონი...

– ან „ჰო“ თქვი ან „არა“, – აღარ აცალა

ფრეკენ ბოკმა. – თქვა დედაშენმა, კარლსონი თქვენთან ისადილებსო?

– ყოველ შემთხვევაში, უნდოდა... – ბიჭუნა ისევ შეეცადა არიდებოდა პირდაპირ პასუხს, მაგრამ ფრეკენ ბოკმა მკვახედ შეუძახა:

– გითხარი, ან „ჰო“ თქვი, ან „არა“-მეთქი! უბრალო შეკითხვაზე ყოველთვის შეიძლება ადამიანს ან „ჰო“ უთხრა, ან „არა“, მე მგონია, ძნელი არაა.

– წარმოიდგინე, რომ ძნელია, – ჩაერია კარლსონი. – აი, ახლა ერთ უბრალო კითხვას მოგცემ და დარწმუნდები. მისმინე! გაანებე თავი დილდობით კონიაკის სმას? მიპასუხე – „ჰო“ თუ „არა“?”

ბიჭუნას ტყავში ყოფნა ბოლო დროს არ არის ძნელი იმ ადამიანებისთვის, ვინც პოლიტიკური ოპონენტებისგან ისმენს ქვის გამხვრეტ შეკითხვას: „აბა, თქვი, რა დაგავალათ პუტინმა?“ (ან ამ კითხვის ნებისმიერ სხვა მოდიფიკაციას). როგორც აღმოჩნდა, რუსეთის აგენტობის შიშსა და მისი გამოხატვის ფორმას „ეროვნული მოძრაობიდან“ მოყოლებული არ განუცდია პრინციპული ტრანსფორმაცია.

თუ ადრე ის „კრემლის აგენტის“ სახელით ვრცელდებოდა, დღეს მას უფრო სვეცკად ფორმულირებული „რუსული პროექტი“ დაერქვა, რომელსაც ავრცელე-

ბს როგორც პოლიტიკურად გათვითცნობიერებული ხალხი (აი, „რიალპოლიტიკისა“ და „დისკურსის“ მნიშვნელობებიც კი რომ იციან), ისევე, რწმუნებულის ცოლი სადმე დუშეთის მისადგომებთან, ან გამგებლის მცირეწლოვანი შვილი კახეთში.

აქ პრობლემა არა იმდენად „რუსული პროექტის“ არსებობა-არარსებობაშია, რამდენადაც, ყველაზე ფუნდამენტურით რომ დავინყოთ, პოლიტიკურ სიმნიფეს, ოპონირების ეტიკეტსა და (რამდენადაც სასაცილოდ არ უნდა ჟღერდეს) გამოხატვის ესთეტურ ფორმებში. გასაგებია, რომ ზვიადი მართალი იყო როცა „კრემლის აგენტების“ ემინოდა, მაგრამ როგორც დავინახეთ, „კაგებეს“ საფრთხის გასაუფნებლად პარანოია საკმარისი არ აღმოჩნდა, ისევე როგორც, ცილისწამება და, რაც მთავარია, გულწრფელი ზიზღი.

იმან, ვინც შიშობს, რომ საქართველოში „რუსული პროექტი“ მზადდება, საკმარისია გასცეს პასუხი მარტივ შეკითხვას: რა უნდა იყოს იმის მიზეზი, რომ რუსეთს ჯერ კიდევ შეიძლება ჰყავდეს დამაფიქრებელი რაოდენობის ადგილობრივი მხარდამჭერი?

ასევე, სანამ ვინმეს თავს ფრეკენ ბოკის ფორმატის შეკითხვებს დავატყებთ, კარგი იქნება გვახსოვდეს, რომ უკვე დროა განვსხვავებოდეთ 20 წლის წინანდელი პოლიტიკური ინფანტილებისგან, პიარის ყველაზე წარმატებულ ფორმად დუჟმორული აგენტოფობია რომ მიაჩნდათ. დღეს უკვე უხერხულია იმ ეგზალტირებული ნევროსანი „არაფორმალების“ სულისკვეთებით ცხოვრება, რომლებიც საკუთარი გულუბრყვილობიდან გამომდინარე, პოლიტიკურ ნულ კლასში ჩარჩნენ.

დაბოლოს, ერთი შეკითხვა: დაანებეთ თუ არა თავი საღამოობით გერონტოფილური პორნოს ყურებას? მიპასუხეთ „ჰო“ ან „არა“.

ფოტორეპორტაჟი

ქახთვილი უზეხბანიჯანები

რეპორტაჟი მარნეულიდან

მარიამ ამურველაშვილი

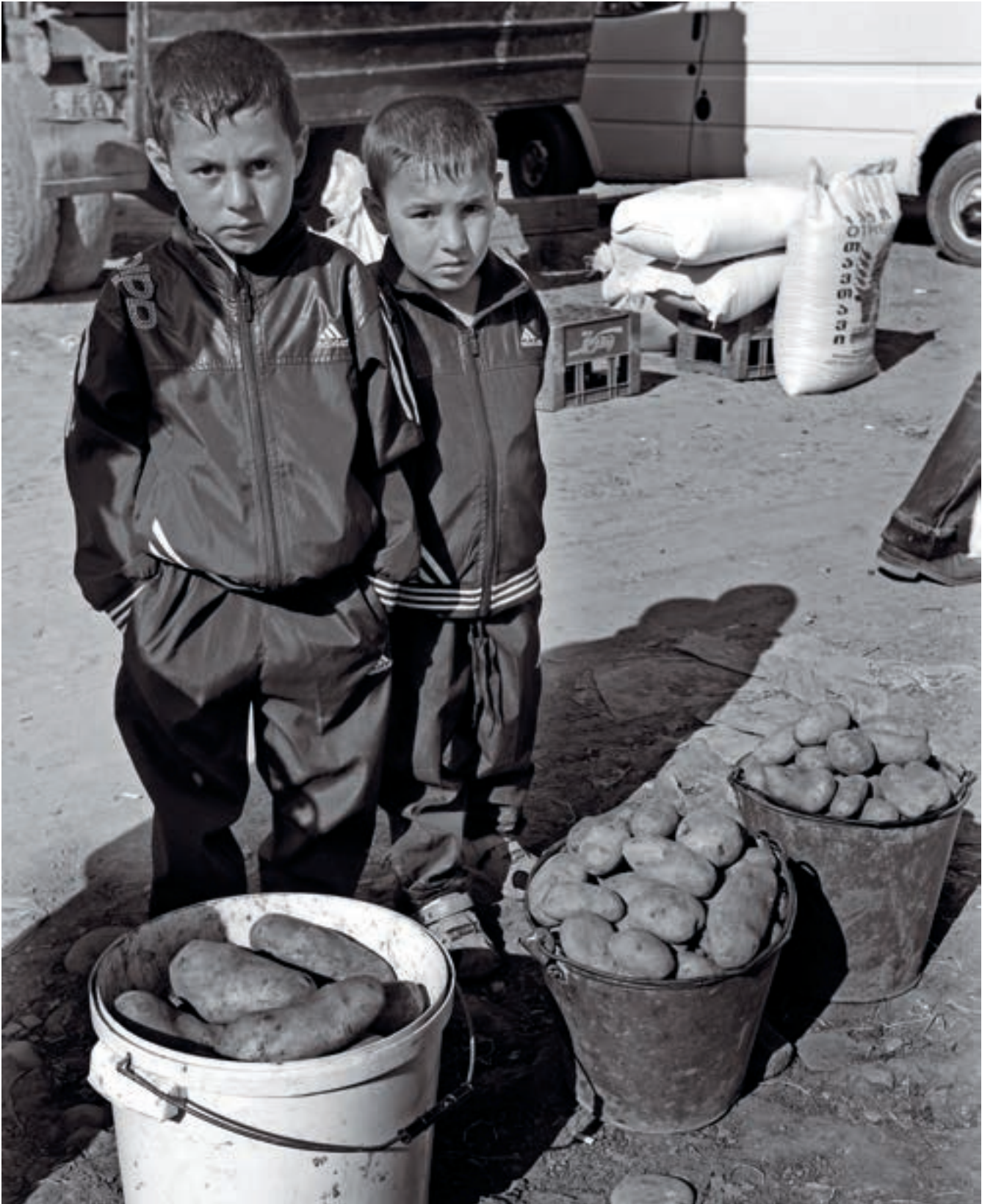

მარნეულის რაიონში, ძირითადად, ეთნიკური აზერბაიჯანელები ცხოვრობენ. ამ რეგიონში სხვა ეთნოსი ძალზე მცირეა – მოსახლეობის მხოლოდ ერთი პროცენტი. აქ ჩამოსული, ძნელად თუ იჯერებ, რომ საქართველოში ხარ, ძირითადად, იმის გამო, რომ ქართული თითქმის არაფერია იცის. ისიც ძნელი დასაჯერებელია, რომ 21-ე საუკუნეა.

ბოსტნეულით და საქონლით ვაჭრობა აქაურების შემოსავლის ძირითადი წყაროა. საკვირაო ბაზრობებზე საქონელი, როგორც წესი, მამაკაცებს გამოჰყავთ, ხილ-ბოსტნეულის მოყვანა კი ქალების საქმეა.

მარნეულისა და გარდაბნის რაიონების მცხოვრებნი საქართველოს მოსახლეობის 7 პროცენტი და ქვეყნის ერთ-ერთი

ყველაზე დიდი ეთნიკური თემია. მიუხედავად ამისა, სოციალური ყოფის სურათები ყოველი ფეხის ნაბიჯზე გარწმუნებს იმაში, რომ ეთნიკურ აზერბაიჯანელებს სახელმწიფოში ინტეგრაციის რთული პრობლემა აქვთ.

აქაურებს საკუთარი ნაჭუჭიდან გამოსვლა და სრულფასოვან მოქალაქეებად ჩამოყალიბება უჭირთ. წინასაარჩევნო პერიოდი განსაკუთრებით საზგასმით წარმოაჩენს ხოლმე

მათ მექანიკურ, თითქოს ჩვევად ქცეულ „ერთგულებას“ არსებული ხელისუფლების მიმართ.

ეთნიკური აზერბაიჯანელები თითქოს თავისთვის ცხოვრობენ – ათწლეულების განმავლობაში არც თავად ცდილობენ რაიმეს შეცვლას და არც გარესამყაროს აინტერესებს მათთან სიღრმისეული კომუნიკაცია.

ლანახის ახიოლოზია

პატა ქურდაძე
მწერალი

მას შემდეგ, რაც ორმოცდაათიანი წლების გარიჟრაჟზე გორის სადგურის ბუფეტის დამკვერელებმა პირველად შეასრულეს ცნობილი ჰიტი „პატარა გორი დიდია – იქ დაიბადა სტალინი“, საქართველოში ქვეყნის ცოცხალ უმაღლეს პირზე სიმღერა და, მით უმეტეს, ჰიმნი არავის დაუწერია.

ვიდრე, ერთ მშვენიერ დღეს, საბჭოთა კავშირის ნარჩენებიდან მომავალი ეკო-ტერორისტი და ანყვეტილი „ნონკონფორმისტი“ გოგა ხაჩიძე არ გამოძერა თავისი დოლ-გარმონით და „მიშა მაგარაითი“. ეს უცნაური პოპმინისტრი გასულ წელს ქართველმა ლიბერტარიანელებმა და მასთან დაახლოებულმა ბეისბოლისქუდიანმა „ქულინტილიგენციამ“ ნონკონფორმისტად, უფრო მეტიც, პანკ-როკერად აღიარა, ხოლო ჰიმნის მიხედვით გადაღებული პროპაგანდისტული კლიპი – თავისუფალი სულის ამბობად.

როგორც ჩანს, ნარჩინებულმა ჩინონიკმა ხაჩიძემ მართლაც დაიჯერა, რომ ანარქისტია. განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც არჩევნების მოახლოებასთან და „ქართული ოცნების“ „შემამფოთებელ“ წარმატებებთან ერთად, მისი გუნდის სხვა წევრების აროგანტულობის ხარისხი საგრძნობლად გაიზარდა. მაგრამ რამდენადაც ხელისუფლებაში ნონკონფორმისტი პანკის როლი მხოლოდ ხაჩიძეს აქვს, ამდენად ის, კულტუროლოგიური თვალსაზრისით, ხელისუფლების დოლ-გარმონის დამკვერელებთან შედარებით, გამორჩეულ ყურადღებას იმსახურებს. მით უმეტეს, როგორც ინტერ-

ნეტ გამოცემა „ნეტგაზეთი“ იუწყება, საკანონმდებლო ორგანოში მოსვლისთანავე, დეპუტატობის ანარქისტი კანდიდატისგან, როგორც ჩანს, პანკულტურაში ინოვაციური ელემენტების დანერგვას უნდა ველოდეთ: აგვისტოს ომის თემაზე „მე-9 არხის“ ეთერში გასული დოკუმენტალური ფილმის შესახებ საუბრისას ის სინანულით იხსენებს, რომ ნათია მიქიაშვილისნაირებს „ადრე ცხენის კუდზე აბამდნენ“: „თუ ჩვენი კანონმდებლობა ამას ანტისახელმწიფოებრივი პროპაგანდის და ღალატის კვალიფიკაციას არ აძლევს, მაშინ კანონია დასახვენი. დარწმუნებული ვარ, მომავალი პარლამენტი გამოასწორებს ამ საკითხს. ესენი ჩვეულებრივი, მარტივი მოლაღატეები არიან, ადრე ასეთებს ცხენის კუდზე აბამდნენ...“

დაკვირვებული ადამიანი შეამჩნევს, რომ ნაციონალური მოძრაობის ნონკონფორმისტი კანდიდატი ახერხებს ერთმანეთთან შეათავსოს პანკულტურა და შუა საუკუნეებისა და საბჭოთა ინკვიზიციის მეთოდები. ეკოლოგისტიისთვის, ცოტა არ იყოს, ზედმეტი სისასტიკეა, მაგრამ სამაგიეროდ – ინოვაციური.

დაახლოებით სამი დღის შემდეგ იგივე ექსმინისტრმა „მეესტროში“, ნინო ყიჟილაშვილის გადაცემა „პოლიტიმეტრში“, პოლიტიკურ კონკურენტებთან დისკუსიისას, ზუსტად ის ბრალდება ამოაძვრინა ჯიბიდან, რომელსაც „ნაციონალური მოძრაობის“ ბოლშევიკები იყენებენ ხოლმე – „ღალატი“.

ეს პატარა, ცრუ ნონკონფორმისტი, ცხადია, ვერანაირად ვერ გახდებოდა ყურადღების საგანი, საქართველოს ხელისუფლების ეყოვისეული რიტორიკისა და პრაქტიკის კრებით მორალურ სახეს, ერთგვარ ფენომენს რომ არ წარმოადგენდეს.

გადაჭრით შეიძლება ითქვას: ეს ჩვენი დროის ტრაგედიაა. საბჭოთა აგიტ-

პლაკატიდან საკანცელარო მაკრატლით გულმოდგინედ ამოჭრილი უტიფარი პერსონაჟები ბედავენ და სხვებს, არა აქვს მნიშვნელობა, ვის – საქართველოს უკან, წარსულში დაბრუნების მცდელობაში ადანაშაულებენ. ეს ადამიანები შორეული, უკვე არარსებული, გახუნებული საბჭოთა წარსულით ცდილობენ გადაფარონ თავისივე შექმნილი ცოცხალი, უახლესი „საბჭოთა“ წითელი წარსული, რომელიც სათავეს 2003 წელს იღებს. უტიფრად ცდილობენ მის გათეთრებას, გულმოდგინეთ რეცხავენ, ხეხავენ მუჭში ღრუბელივით მოქცეული იმ ადამიანების ნერვებით – ვინც ზუსტად ვიცით, საიდან მოვდივართ, ვისაც მათ მიერ უნიჭოდ გადახატული სოცრეალისტური ტილო იმ წარსულის უსაიმოვნო მოგონებებს აღგვიძრავს, სადაც დაბრუნებას სიკვდილი გვირჩევია. ეს მეპიძნე „პანკი“ და მისი კოლეგა მედოლეები და მეგარმონეები კი უტიფრად გვიცხადებენ, რომ ვინც მათ არ ვუჭერთ მხარს, იქ, წითელ ჯოჯოხეთში გვსურს ქვეყნის დაბრუნება... ჯოჯოხეთში, რომელსაც ძლივს დავაღწიეთ თავი, რომლის ყველაზე მთავარი, კონცეფციის რანგში აყვანილი შანტაჟის საშუალება სწორედ ეს იდიოტური სიტყვა – ღალატი – გახლდათ. უფრო მეტიც, ეს სიტყვა საბჭოთა კავშირის საფლავივით ცივ ფუნდამენტს უმაღლესი ხარისხის ცემენტით კრავდა.

ღალატი – ამ ფუნდამენტში დამალული უღვაშა საბჭოთა კომჩეის სულია. ყველაფერი დანარჩენი – რეპრესიები, გულაგი, დაკეტილი საზღვრები, ჯინსებისა და საღვთი რეზინის დეფიციტიც კი, მხოლოდ აქსესუარებია, რომელთა „ფასი“ კაპიკი იქნებოდა ღალატის გარეშე.

საბჭოთა კავშირმა რღვევა სწორედ „მოლაღატეთა“ წყალობით დაიწყო. 80-იანი წლების ბოლოს კი მათ მიერ

„ლალატის“ კონცეფციის სრული დემისტიფიკაცია, გაშარჟება მოხდა. შუ-რისძიებაც კი არ უფიქრია ვინმეს.

და აი, ვარდების რევოლუციის შემდეგ მას საქართველოს პრეზიდენტმა მიაგ-ნო, მოუარა, გაამხნევა, პოსტსაბჭოთა დეპრესიიდან გამოიყვანა, შუშის გუმბა-თიანი ტაძარიც კი აუგო იგივე უბანში, რომლის სოროებშიც, ერთ დროს, რევო-ლუციის გარიჟრაჟზე, თხუნელასავით დაძვრებოდა და გაზეთებს ბეჭდავდა მომავალ მოლაღატეებთან ერთად.

ძალიან მალე პრეზიდენტმა ლალატი საქართველოს ხერხემლად, ჩვენი არ-სებობის ერთადერთ დამადასტურებელ არგუმენტად აქცია. ჩვენ ვცოცხლობთ, როდესაც ვიღაცისკენ თითს ვიშვერთ და სრულიად უფასოდ ბრალს ვდებთ ზუსტად იმ დანაშაულში, რომლის გუ-ლისთვის ჩვენს მშობლებს, ბებიებს, ბაბუებს ზვრეტდნენ, ანამებდნენ, გუ-ლაგში აგზავნიდნენ წლობით! ხელი-სუფლების პოლიტიკური დისკურსის ამოსავალი წერტილი არის ლალატი, და სწორედ ეს არის საბჭოთა კავში-რი, ზუსტად ეს და სხვა არაფერი. მისი კოშჩის კიდევ ერთხელ გადამალული უკვდავი სული.

■ ეს უცნაური პოპმინისტრი გასულ წელს ქართველმა ლიბერტიანელებმა და მასთან დაახლოებულმა ბეისბოლისქუდიანმა „ქულ ინტელიგენციამ“,

ნონკონფორმისტად, უფრო მეტიც, პანკ-როკერად აღიარა, ხოლო ჰიმნის მიხედვით გადაღებული პროპაგანდისტული კლიპი – თავისუფალი სულის ამბოხად.

საბედნიეროდ, მისი გაშარჟება უკვე დაიწყო და კიდევ უფრო სწრაფი ტემ-პით მიმდინარეობს, ვიდრე 80-იან წლებ-ში, თუმცა, როგორც ჩანს, ის მართლაც უკვდავია და შესაძლოა ჩვენი, ქართვე-ლების საზიდი ჯვარიც კია, იმის საფა-სურად, რომ ესეთი მონსტრი მივეციტ მსოფლიოს. იქნებ სწორედ მოლალატის ჯვრის თრევაა ჩვენი „სულიერი მისია?“

ამ ჯვრისგან დროდადრო, სულის მოსათქმელად მაინც გათავისუფლე-ბა ძალიან ადვილია. ამისათვის მხო-ლოდ სიტყვა მოლალატის გაშარჟე-ბა და მერე დავინწყებაა საჭირო, მეტი არაფერი. მით უმეტეს, ამას ვერავინ შეამჩნევს, რადგან ჩვენს, 21 საუკუ-

ნეში, ქვეყნები, სადაც ლალატი მო-ქალაქეობრივი პასუხისმგებლობისა და მორალის ორიენტირია, მხოლოდ და მხოლოდ ტოტალიტარული რეჟიმების მარგინალური ქვეყნებია.

ლალატის კონცეფციის აგიტატორები, რა თქმა უნდა, არავითარი ნონკონფორ-მისტები არ არიან, არც კონფორმისტე-ბი... ისინი, უბრალოდ, სასაცილო ნი-თელცხვირიანი კლოუნი მენაგვეები არიან, რომლებმაც რამდენიმე დღის წინ „ქართული ოცნების“ ოფისის წინ სამშენებლო ნარჩენებში საგულდაგუ-ლოდ დამალული, პრეზიდენტ სააკაშვი-ლის პოლიტიკური უკვდავების სული, შემთხვევით, ნაგავს გააყოლეს. ■

იდეალები ქალაქი

კახა თოლორდავა
ჟურნალისტი

ამას მოგზაურობის დროს მივხვდი, – ზემოდან, თვითმფრინავიდან ან თუნდაც მაღლობებიდან, დანახული ტერიტორიები ძალიან ბევრის მთქმელია იმ ხალხზე, ვისაც ეს ტერიტორიები უჭირავს. დარწმუნებული ვარ, რომ რაღაც განსაკუთრებულს არ ვამბობ; ყველა, ვინც მოგზაურობის დროს მეტ-ნაკლებად ყურადღებით დარჩენას ამჯობინებს, მზადყოფნით დამეთანხმება ამაში. მაგალითად, ავსტრიის ან გერმანიის თავზე მოძრავი თვითმფრინავიდან თვალმოკრული რურალური ფრაგმენტები ჭადრაკის დაფასავით სიმეტრიულია და მოწესრიგებული. ასეთივე წესრიგი, თუმცა განსხვავებული, ატყვია იტალიურ თუ ჩრდილოამერიკულ ტერიტორიებსაც. გარკვეული თვალსაზრისით ეს ტერიტორიები იქაური მაცხოვრებლების ცხოვრების წესის, ადამიანური აქტივობებისადმი მიდგომის, ტემპერამენტის, ისევე როგორც, მატერიალური, ალბათ, სულიერიც და ზოგადად, ისტორიული განვითარების სურათს წარმოადგენენ. მათი შემხედვარე, ადამიანი, რომელიც პირველად მოკრავს თვალს ამა თუ იმ ქვეყნის ტერიტორიას, რა თქმა უნდა, არა ამომწურავად, მაგრამ მაინც შეუცდომლად შეძლებს დაახასიათოს ადგილობრივის მისწრაფებები და მარიფათი.

თვითმფრინავიდან დანახული საქართველოს ის ფრაგმენტები, რომლებსაც ადამიანის ხელი ატყვიათ, იმდენად ქაოტურია, რომ ძალაუფლებურად დაგაფიქრებს აქაურებზე. ამ შემთხვევაში სიტყვა „ქაოტური“ სულწინასწარი მზადყოფნით არ მიხმარია მაინცდამაინც უარყოფითი მნიშვნელობით. მსგავსი მიდგომა, როგორც წესი, ცალმხრივი და ზედპირულია ხოლმე. უბრალოდ, საქართველოს ადამიანთან შენახები ლანდშაფტების

ქაოტურობა მართლაც რომ თვალშისაცემია და დაფიქრებისკენ უფრო გიბიძგებს, ვიდრე ნაჩქარევი დასკვნებისკენ. მერე კი, ყველაფერი ბუნებრივად მთავრდება იმით (განსაკუთრებით ჩემ შემთხვევაში), რომ ქვეყნიდან მისი ძირითადი ქალაქებისკენ ინაცვლებ და ხვდები, რომ რაჟურსი ზემოდან ორმაგად გამოსადეგია ამ შემთხვევაშიც.

სწორედ სერზე შემომდგარს, ზაფხულის თბილისის თვალწარმტაცად ლამაზ, ხშირად შემაშფოთებლად მახინჯ, მაგრამ ბევრის-მთქმელ ქაოსს ზემოდან შემყურეს გამახსენდა, რომ „ლიბერალის“ მკითხველთან ჩემი ორწლიანი ურთიერთობის მიუხედავად, „ქალაქში მოხატიალე კაცის ჩანაწერებში“ არცერთხელ არ ამიხსნია, თუ როგორია იდეალური ქალაქის ჩემებული ხედვა. ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ მგონია, რომ სწორედ ამით დანყება აჯობებს, რადგანაც ის, თუ როგორ გამოიყურება ნებისმიერი ქალაქი ზემოდან, ყოველთვის დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ უდგებიან მას მისი მაცხოვრებლები და მესვეურები დაბლა.

გეოგრაფიულად, ჩემი იდეალური ქალაქი აუცილებლად წყალზე ან წყლის პირასაა გაშენებული. კარგი იქნება, თუ რელიეფურად ქალაქი „ამავალ-ჩამავალი“ იქნება, ანუ, მაღლობი და დაბლობი ადგილების მონაცვლეობა სხვანაირ ხიზლს სძენს ნებისმიერ ურბანულ სივრცეს. ქალაქი ძალიან პატარა ნამდვილად არ უნდა იყოს, რადგანაც პატარა ქალაქები ანონიმურად დარჩენის ყოველგვარ შესაძლებლობას გისპობს და ეს კარგი არაა ადამიანის ფსიქიკისათვის. ასევე მნიშვნელოვნად მიმაჩნია ის, თუ როგორი „სუნი ასდის“ ქალაქს; ეს მიუნიშნებს გამწვანებული ტერიტორიების რაოდენობაზე, რომ არაფერი ვთქვათ ყველაზე მთავარზე – რამდენად ყურადღებანიანა გარემოსდაცვითი საკითხების მიმართ ქალაქის მოსახლეობა. ყველა ქალაქს, დიდს თუ პატარას, თავისი სუნი აქვს და ეს მისი განუყოფელი ნაწილია. ქალაქი, რომელიც იდეალურად მიმაჩნია, მჭიდროდაა დასახლებული. ურბანული სივრცე არ უნდა ზრდიდეს დისტანციას ადა-

მიანებს შორის, ისე, როგორც ეს, ვთქვათ, ლოს-ანჯელესშია. დევიდ ბირნი, მუსიკოსი და ურბანისტი, ამბობს, რომ არამჭიდროდ დასახლებულ ქალაქებში ადამიანები განსხვავებულად აღიქვამენ ყველაფერს, დაწყებული ჩაცმულობით და დასრულებული სოციალურ სიტუაციებში ყურადღების მიქცევის ტექნიკით. ეს ნამდვილად ასეა. სხვათა შორის, მჭიდროდ დასახლებულ ქალაქებში უსაფრთხოების დონე ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე მეჩხერად დასახლებულებში.

ადრეც მითქვამს და ახლაც ვიმეორებ, – ქალაქის ტროტუარები მისი მაცხოვრებლების ცხოვრების დონესა და დემოკრატიის ხარისხზე მიუნიშნებენ. იდეალურ ქალაქში ტროტუარები მხოლოდ ფეხით მოსიარულეებს ეკუთვნით. სხვანაირად არ შეიძლება რომ იყოს! ისევე უსაფრთხოებას თუ დაეუბრუნდებით, საყოველთაოდ აღიარებულია ის, რომ ქალაქში ფეხით მოსიარულეების რაოდენობა გავლენას ახდენს ქალაქის უსაფრთხოების ხარისხზე. შესაბამისად, ჩემს იდეალურ ქალაქში მისი ცენტრალური მონაკვეთები პერიოდულად მთლიანად ფეხით მოსიარულეებს ეთმობათ. ისეთ სოციალურ ცხოველებს, როგორებიც ჩვენ ვართ, არ წყენს სიტუაციობრივად მრავალფეროვანი ურთიერთობები. ქალაქის მაცხოვრებელთა მგრძობიარობა იმით ისაზღვრება, შეუძლიათ თუ არა ადამიანებს ქალაქში სეირნობისას ერთმანეთისთვის თვლებში ჩახედვა. ჩემს ქალაქში ერთმანეთისათვის თვალის არიდება უბრალოდ ცუდ ტონად ითვლება.

იმავე ქალაქს თანამედროვეობის და ისტორიულობის ბალანსირებული იერი აქვს. სხვათა შორის, მარტო არქიტექტურას არ ვგულისხმობ, თუმცა ამ შემთხვევაშიც, ჩემი ქალაქის მოსახლეობას არ ეშინია თამამი იდეების და მზადყოფნით არგებს ჯერ არგამოცდილ იდეებს ურბანულ ლანდშაფტს. ნებისმიერი ქალაქის სული, მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი ენერგეტიკა, მისი უნიკალურობა, ადგილობრივების შემოქმედებითი მუხტის, ინტელექტის, მოთხოვ-

ნების, ემოციური ვიბრაციების დაბალანსებული ნაზავია, რომლის თავი და თავი ისაა, რომ იქაურებს მოსწონთ ის სივრცე, სადაც ცხოვრობენ და, მართალია არათანაბარი ძალისხმევით (გამომდინარე მოქალაქეების სოციალური მდგომარეობიდან და პროფესიული ინტერესებიდან), მაგრამ ინტენსიურად იღებენ მონაწილეობას ამ სივრცის გაუმჯობესებაში.

ასევე მნიშვნელოვანია, რომ ქალაქი თანაბრად ახერხებდეს სატრანსპორტო და რეკრეაციული მონაკვეთების ბალანსირებულად გადანაწილებას და ერთმანეთისგან იზოლირებას. ჩემს იდეალურ ქალაქში ლამის ყველა საცხოვრებელ მიკროუბანს თავისი გამწვანებული ალაგი აქვს, სადაც კატეგორიულად იკრძალება ტრანსპორტის ნებისმიერი სახეობა. მუნიციპალური ტრანსპორტის სრულყოფილებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ქალაქის ცხოვრებაში. სრულყოფილი საჯარო-სატრანსპორტო სისტემა კი ისაა, როდესაც მანქანების მფლობელებს სულ უფრო და უფრო ხშირად უწინდებათ მუნიციპალური ტრანსპორტით სარგებლობის სურვილი – იმიტომ, რომ მოსახერხებელია და იმიტომაც, რომ ისინი მოქალაქეები არიან და საშუალებას აძლევენ შემდგომ თაობებს არ დაკარგონ დრო წინა თაობების მიერ დატოვებული პრობლემების გადანეშებაში. ასეთი ქალაქი კი, როგორც ხვდებით, იდეალურია პირველ

რიგში ბავშვებისათვის. თუ ქალაქი ახერხებს ბავშვებისათვის იდეალური პირობების შექმნას, იმ ქალაქს ყველა დანარჩენიც კარგად მოეგება. ალბათ ზედმეტია იმის ხსენებაც კი, რომ ჩემს ქალაქში ველოსიპედი ყველაზე სასურველი და საჭირო ტრანსპორტია.

სტატეკა ისაა, რაც ჩემი იდეალური ქალაქისათვის სრულიად უცხო ხლია. ქალაქი ქალაქი არაა, თუ ის მრავალფეროვან შემეცნებით, თუ გასართობ სიტუაციებს არ ქმნის ადგილობრივებისა და ჩამოსულები-სათვის. ჯანმრთელ ქალაქში მოსახლეობა დასაძინებლად საღამოს ცხრა საათზე არ უნდა ემზადებოდეს, ანუ, ქალაქი ქალაქი არაა, თუ ის კულტურული ცენტრი არაა. ის განსხვავებული აქტივობების შეთავაზების შესაძლებლობებით უნდა გამოირჩეოდეს და ყველაფერს აკეთებდეს იმისთვის, რომ ეს აქტივობები სრულყოფილად და სავსედ წარიმართოს.

ჩემს ქალაქში, რამდენადაც დიდი არ უნდა იყოს ის, სრულიად წარმოუდგენელია, რომ წყალთან (მდინარესთან, ტბასთან) მიახლოება არ იყოს შესაძლებელი; იმის გამო, რომ ვთქვით, მდინარეა გაბინძურებული, ან ქალაქია ასე სულელურად დაგვემარებული. წყალთან სიახლოვე, თუნდაც მცირე ხნით, ყველასთვის სასარგებლოა, იმიტომაც იდეალურ ქალაქში ყველა თუ არა, თითქმის ყველა გზა წყალთან უნდა მიდიოდეს, თუმცა ეს გზებიც ქალაქის ის შენაკადებია, რომლებიც

თანაბრად ატარებენ ქალაქური ცხოვრების ძირითად ნიშნებს და თანაბრადვე ინაწილებენ იქაურობის უნიკალურ განწყობას. ჰო, და კიდევ ერთი რამ, შეუძლებელია, რომ ჩემს იდეალურ ქალაქს არ ჰქონდეს ფართო ბულვარების ქსელი და ერთი დიდი, ყველასთვის საყვარელი პარკი, ძალიან დიდი პარკი, რომელიც დაუზარელად დაიტოვებს ხოლმე მოქალაქეების დაღლილობას და დაძაბულობას, სანაცვლოდ კი ჯანსაღი ენერჯით აავსებს მათ.

უსასრულოდ დიდხანს შემიძლია გავაგრძელო ასე... თუ ყველაფერ ამას ქალაქების შესახებ ნაკითხულს, სხვების მიერ ნაფიქრალს თუ შემოთავაზებულს და ჩემ მიერ მონონებულ ელემენტებს დავუმატებ, ვშიშობ, რომ მართლაც ვერასდროს დავამეზრუებ, ამიტომაც აქ მოვრჩები. როგორც ხედავთ, ამ ტექსტში ფსევდო მეცნიერული თუ ტვინის საჭყლეტი არაფერია. ეს, უბრალოდ, ერთი ადამიანის სურვილებია და ყველაფერი, რაც შემდგომში „ლიბერალისთვის“ ამ რუბრიკაში დაინერება, მხოლოდ ასეთ იდეალურ ქალაქზე „სწორებით“ მოხდება. ადრე თუ გვიან, ალბათ, მართლაც შეიძლება მოხდეს ისე, რომ ვინმე, ვინც ზემოდან გადახედავს თბილისს, იდეალურ ქალაქზე კი არ დაინყებს ფიქრს, არამედ ღრმად ჩაისუნთქავს სუფთა ჰაერს და ნანახით კმაყოფილი, ლილინ-ლილინით ჩაუყვება ქალაქისკენ მიმავალ ბილიკს.

▶ ბათუმში არ იყო საჭმელი. აი, მოკიდა ლევან ვარშალომიძემ ხელი და ძალით იარა რესტორან-რესტორან. ლევანმა შექმნა ნულიდან აჭარაში საჭმელი. თვითონ მოიმატა წონაში ამასობაში, მაგრამ ეგ არა უშავს.

▶ ჩემი მოგონილია, რაც ხდება გარშემო სილამაზე, ჩემი იდეა იყო, რომ კოლხური ფიგურები გაგვედიდებინა და აქ მოგვეტანა. სხვათა შორის, ვერა ქობალიაც კოლხია და რომელ ცხოველს გაგონებთ?

▶ დააჭერთ ლილაკს, ვთქვით, მინისტრთან მინდა ლაპარაკი სასწრაფოდ, გულის გადაშლა, დააჭერ ლილაკს და – მინისტრი ამოვა 3D გამოსახულებით, მაგალითად, მოცულობითი ზურაბ ადღეიშვილი. არ ვიცი, რა მოემატება მოცულობაში რაც არ უნდა „ფრიდი“ გააკეთო. გამორჩდება შენს წინ და დაელაპარაკები, და ეს არ არის ფანტაზია.

▶ ირანულ კიტრებზე ვიჯექით, სანამ ეს სანარმო გაიხსნებოდა.

▶ მინისტრებს მინდა ვუთხრა, რომ ძალიან მიგიქარავთ. აღმოვაჩინე, რომ 30 თუ 40 წარმომადგენელს აგზავნით ბრაზილიაში გარემოს დაცვის კონფერენციაზე დიდი სტენდის მოსაწყობად. ბიჭებს და გოგოებს ბრაზილიაში გასეირნება მოენატრათ. მოდით, საქართველოში გაიხეირნეთ ცოტა მეტი, ბიჭებო და გოგოებო. ვეღარ ეღიროსებანი ისინი იმას, რომ რამდენიმე ოჯახმა გაინანილოს საქართველო ისევ, როგორც იყო, ფულის, ცხვირანულობის და უბნების მიხედვით, ნურას უკაცრავად!

▶ ჩემი სხეულის ყველა ორგანო, მენტალიტეტის ძალიან დიდი ნაწილი, ეს არის აფხაზეთი და სრულიად დასავლეთ საქართველო. მეორე ნაწილი ჩემი არსებობის არის აღმოსავლეთ საქართველო. ორივეში თავს ვგრძნობ წარმოუდგენლად მაგრად. წარმოუდგენელი აურა და ატმოსფეროა ჩემთვის ანაკლიაში, ის არის ჩემი მიწა. მინდა, რომ იქ მოაფინონ ჩემი ფერფლი როცა აღარ ვიქნები.

▶ ვინც მისტირის ძველ საავადმყოფოებს აწი ყველას შეუძლია დაწვეს ძველ საავადმყოფოებში, ახალ საავადმყოფოებში გაგვატარეთ ჩვენ, ვისაც გვჯერა, რომ ახალი ჯობია იმას, რაც იყო.

▶ არასოდეს დაგამცირებთ თქვენ და ვინმე სხვას, რომ თავი შევადარო რომელიმე ცნობილ მონარქს ან მეფეს. დღეს ჩვენი ხალხი არის კოლექტიურად დავით აღმაშენებელი.

▶ ვანო მერაბიშვილი როგორი გაღლეთილი იყო, როცა გავიცანი, როცა მამამისის „კამაზი“ იყო მთელი მათი შემოსავალი, მე ეჭვი მაქვს – ისეთივე გაღლეთილია დღესაც.

▶ ტალახში გორაობა არის თქვენი ბუნებრივი მდგომარეობა, ისეთი მაგარი ტალახია, აქედან, ვთხოვ, მანდატურები წაგყვებიან, გავამზადებინებ კარგ აბაზანას, ჩაგანვენენ ბოლომდე ტალახში, ოღონდ ნამდვილად ხარისხიანში და კარგად დაგზილავენ, როგორც საჭიროა, და გაგივლის ყველა ეს ფანტაზია თავიდან.

▶ მე ვიცი, რომ სახლში ბევრი საქმე გაქვთ, მოულოდნელად დაგესხით თავს, არ ვაპირებდი აქ შემოვლას, მაგრამ მერე გულმა მაინც გამომინია. ვილაცას ჰგონია, რომ ავტობუსებით მორეკავენ ხალხს ჩემს შესახვედრად. ღმერთია მონამე, რომ ერთ საათში გადავწყვიტე აქ მოსვლა.

▶ მზად ვარ, დამატებით, მოვიჭრა და გაუფუგავნო ჩემი სხეულის ის ნაწილები რუსებს, რომლის მიმართაც მათ არა ერთხელ გამობატეს ინტერესი.

თქვენი რადიო - ხიდი მსოფლიოსთან

სხალი
მეგობარი
98.5 FM

98.5

MUST CARRY!

დაჩრა 21

მოაწერე ხელი ონლაინ პეტიციას მისამართზე

tv9.ge/peticia

Must Carry-ს კანონის მოქმედების შეწყვეტისთანავე
"მეცხრე არხი" შეიძლება გაითიშოს.
2 ოქტომბრიდან თქვენ შეიძლება აღარ გქონდეთ ინფორმაციის
სანდო წყარო, რომელიც არჩევნების შედეგებს
ობიექტურად გააშუქებს.

ნუ დარჩები თავისუფალი სიტყვის გარეშე!